

ALTINŞEHİR

ADANA

KENT KÜLTÜRÜ VE SANAT DERGİSİ

TEMMUZ - AĞUSTOS 2012 SAYI:9

- Kentsel Dönüşüm Projeleri
- Edison Cennette Nur İçinde Yatsın mı?
Ya Tesla?
- Çukurova Üniversitesi'nin Kurucusu;
"MİTHAT ÖZSAN"
- İmdat! Sevgilim Rana'yı Öldürüyorlar!
"Toros Kurbağası; Rana Holtsi"

FİYAT:10 TL

Çocukluk Hayallerinizin Vakti Gelmedi mi?

Tunser

Her Damla Bizim İçin Önemli

Damla **Sulamada** Çözüm **Ortağınız**

www.tunser.com.tr

Sıra Şeyh Nardalı Müzesi'nde

Abidin Dino Sanat Parkı açıldı... Onunla birlikte Abidin, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal bronz heykeli de birlikte. Aslında bu park Abidin Dino'ya ithaf edilmiş olsa da Yaşar Kemal, Orhan Kemal ve Arif Dino'nun ortak anısını da birlikte yansıtıyor. Ama parkın küratörü olarak şunu söylemek isterim ki; bu çalışmanın bir park açılışından çok daha önemli bir yanı var.

Abidin ve Arif Dino'nun kentimize sürgüne geldiği, Orhan Kemal'in çok sevdiği Adana'dan evi taşlandığı için ayrı kaldığı, Yaşar Kemal'in de fıkırsel tacizler gördüğünü hatırlarsak, aslında bu parkın açılışı kentimiz için bir nevi özeleştirici, hak edene hakkını verme anlamına da geliyor.

Bu hakkını verme davranışı da, haksızlığa uğramış herkesi umutlandırıyor. En azından ben öyle umuyorum.

Gittikçe müzeler kenti olmaya başlayan kentimizde, bu parkın bir başka önemi de, müzeler alanında bir adım daha atmış olmamızdır. Artık Adana küçük ihtisas müzelerinin açıldığı bir kültür şehri. Her başarılı açılış, yeni bir adımı harekete geçiriyor. Baltacı Fotoğraf Müzesi ile başlayan atağın, Kız Lisesi Anı Müzesi, Yeşiloba Şehitliği Milli Mücadele Müzesi, Karacaoğlan Müze Kütüphanesi, Adana Sinema Müzesi ve Abidin Dino Sanat Parkı ile devam ettiğini hatırlayınız.

Ve hemen arkasından Şeyh Nardalı Müze ve Kültür Evi için start verildi. Bir kültür adamı olmanın yanında milli mücadeledeki yararlılığı ile de öne çıkan Şeyh Nardalı'nın oturduğu konak restore edildi, şimdi müze yapılacaktır.

Bu müzenin küratörlüğü görevinin bana verilmesi de benim için bir onur. Cemil Nardalı Konağı'nın hem mensup bulunduğu kültürü, hem de Kurtuluş Savaşı'ndaki yararlılıkları yansıtan bir kültür merkezi olması için çaba sarfetmekten doğacak bir onur.

S. Halik Uygur

KOLEKSİYON

SIMURG

Koleksiyon'dan **Garanti**'li destek

1

Atos Yönetici Masası;
Ofis ortamlarının vazgeçilmezi Atos masalar, toplantı ekleri, yan dolapları ve hard disk açılır kapaklı dolapları ile 71 farklı seçeneğe sahiptir.
1.365 TL

2

Tristan Ziyaretçi Koltuğu;
23 farklı modelden oluşan Tristan, ziyaretçi serilerinde elyaf katkılı polipropilen ve oluklu ince sırt yapısı ile beli destekler, terlemeyi önler. Tekerlekli ayak yapısı sayesinde yüksek hareket kabiliyetine olanak tanır. **235 TL**

3

Dastan Çalışma Koltuğu;
9 farklı modelden oluşan Dastan çalışma koltukları, file kumaşlı sırt ile eş zamanlı oturma ağı ve denklik ayarı yapılabilen mekanizmaya sahiptir. Sabit ya da hareketli kolçak kullanımı ile konforlu bir oturma sağlamaktadır. **530 TL**

4

Ruba Dolap;
Tüm çalışma kademelerinin ihtiyaçlarına yönelik hazırlanan 9 farklı yükseklik ile birlikte 36 farklı seçeneğe sahip bir dolap sistemidir. **430 TL**

www.koleksiyon.com.tr | 444 3 069

Bayilik başvuruları için: bayi@koleksiyon.com.tr

*Tüm ürünler KDV dâhil teslimat yapılır. Koleksiyon Mobilya A.Ş. önceden haber verilmeksizin fiyatları değiştirebilir. Fiyatlar sadece KDV ve diğer vergilerle birlikte geçerlidir. Her ürünün kendi serisine göre farklı özellikler ve aksesuarlar olabilir. Ürünlerimiz Türkiye'de üretilmektedir. Ürünlerimizde kullanılan malzemeler, üretim süreçleri ve diğer konular hakkında bilgi için lütfen bizimle iletişime geçiniz.

Garanti kartlarına özel **10 taksit**

HAZİRAN 2012, YIL: 2, SAYI: 9

ISSN: 1304-1975

İMTİYAZ SAHİBİ

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına
Mustafa Gökçen

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Dr. S. Haluk Uygur

YAYIN KURULU

Fevzi Acevit, Edip Kuzey Akten,
Hamit Levent Arpaç, Yaşar Ateşoğlu,
Metin Bahçıvan, Ogün Burdуроğlu,
Dr. Ahmet İhsan Çay, Hüseyin Çelik,
Mesut Dikel, Zeliha Ertunç, Mustafa Gökçen,
Nazan Gökkaya, Nuri Gürdil, Doç Dr. Murat Ali
Hersekli, Mahmut Hazım Kısakürek, Dr. Mehmet
Kobaner, İpek Kobaner, Gülen Kurt, Nilay Nacar,
Oğuz Nar, İsmail Ökke, Dr. Ali İhsan Ökten,
Şebnem Ragıboğlu, Bülent Şen

YAZARLARIMIZ

Fevzi Acevit, Tuğba Akkoca, Edip Kuzey Akten,
Levent Arpaç, Metin Bahçıvan, Ogün Burdуроğlu,
Etem Çalışkan, Dr. Ahmet İhsan Çay, Nevcihan Çay,
Coşar Çopuroğlu, Mesut Dikel, Nazan Gökkaya,
Nuri Gürdil, Mahmut Hazım Kısakürek,
Dr. Mehmet Kobaner, İpek Kobaner, Zafer Koç,
Gülen Kurt, Dr. Ali İhsan Ökten,
Şebnem Ragıboğlu, İsmail Timuçin,
İlkay Zehra Ülbeği

RESİMLEME / KARİKATÜR

Etem Çalışkan
Utku Kalıpçioğlu
Bayram Top

HUKUK DANIŞMANI

Av. Tuğba Akkoca

REKLAM REZERVASYON

Banu Kuzuoglu
0322 456 06 90
reklam@altinsehiradana.com

BASKI

Ulusoy Matbaa Baskı Tesisleri'nde
AGFA Avalon N8 Termal CTP ve Termal Kalıp kullanılarak
KOMORI LITHRONE 428
Dört renk baskı makinasında basılmıştır.
0 322 432 22 32

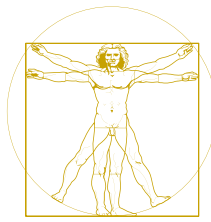
*Bu dergideki tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

YÖNETİM YERİ

interkey
grafik tasarım

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti.
Kurtuluş Mh. 64013 Sk. Nurşen Hanım Apt.
No:19/2 Asma Kat D:19 Seyhan/Adana
0 322 456 06 90
info@interkey.com.tr | www.interkey.com.tr

Altın Oran Düşünce ve
Sanat Platformu Yayın Organı

ALTINORAN
DÜŞÜNCE VE SANAT PLATFORMU

8

KAPAK ÖYKÜSÜ

9

KISA HABERLER

12

SİNEMATEK

14

SİNEMA YÖNETMENİ ALI
ÖZGENTÜRK'ÜN GÖZÜNDEN
ADANA VE ADANALILAR

20

KENTSEL DÖNÜŞÜM
PROJELERİ

32

İMDAT! SEVGİLİM RANA'YI
ÖLDÜRÜYÖRLAR!

36

SADECE TÜRKİYE'NİN DEĞİL...
DÜNYA'NIN İLK ORGAN
NAKLİ ADANA'DA YAPILDI

40

EDİSON CENNETTE NUR
İÇİNDE Mİ YATSIN YOKSA
CEHENNEMİN ATEŞİNDE Mİ
KAVRULSUN? YA TESLA?

44

İCAZET USTA-ÇIRAK İLİŞKİSİ

- 48 ADANA'NIN KIRMIZI PALETLERİ
VE İLK KADIN RESSAMIMIZ
- 52 HATAY SORUNU VE ATATÜRK
- 56 DAĞLARIN ŞEYHİ HASAN SAB-
BAH TARİHİN İLK TERÖRİSTLERİ
HAŞHAŞİNLER
- 60 SİDRET'UL MÜNTEHA;
SON SINIR AĞACI
- 64 DAĞLAR BİZİ ÇAĞIRIYOR
ÇEM, BAĞDAŞ, GEBEN...
- 68 EVİMİZ DENİZİN İÇİNDE
- 72 YUNANİSTAN'DA BİR HAFTA
- 76 ELENİ'NİN İLK AŞKI
- 80 ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ'NİN
KURUCUSU; MİTHAT ÖZSAN
- 86 YAŞAM PAYLAŞIMINDA SANAT

- 88 CHOPIN'İN İLHAM PERİSİ,
ÜNLÜ FRANSIZ KADIN
YAZAR; GEORGE SAND
- 92 O ESKİ YAZLIK SİNEMALAR
- 94 ABİDİN DİNO'NUN
YAŞAMINDA FUTBOL
- 98 MONOLOG VE DİYOLOG
ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ
- 98 BİR ÜMİT ÜNAL FİLMİ: NAR
- 102 UZAY'DA SANAT VAR MI?
PINK FLOYD
- 108 ÇİRKİN ERKEK YOKTUR
BAKIMSIZ ERKEK VARDIR
- 118 LİMONLU PAY

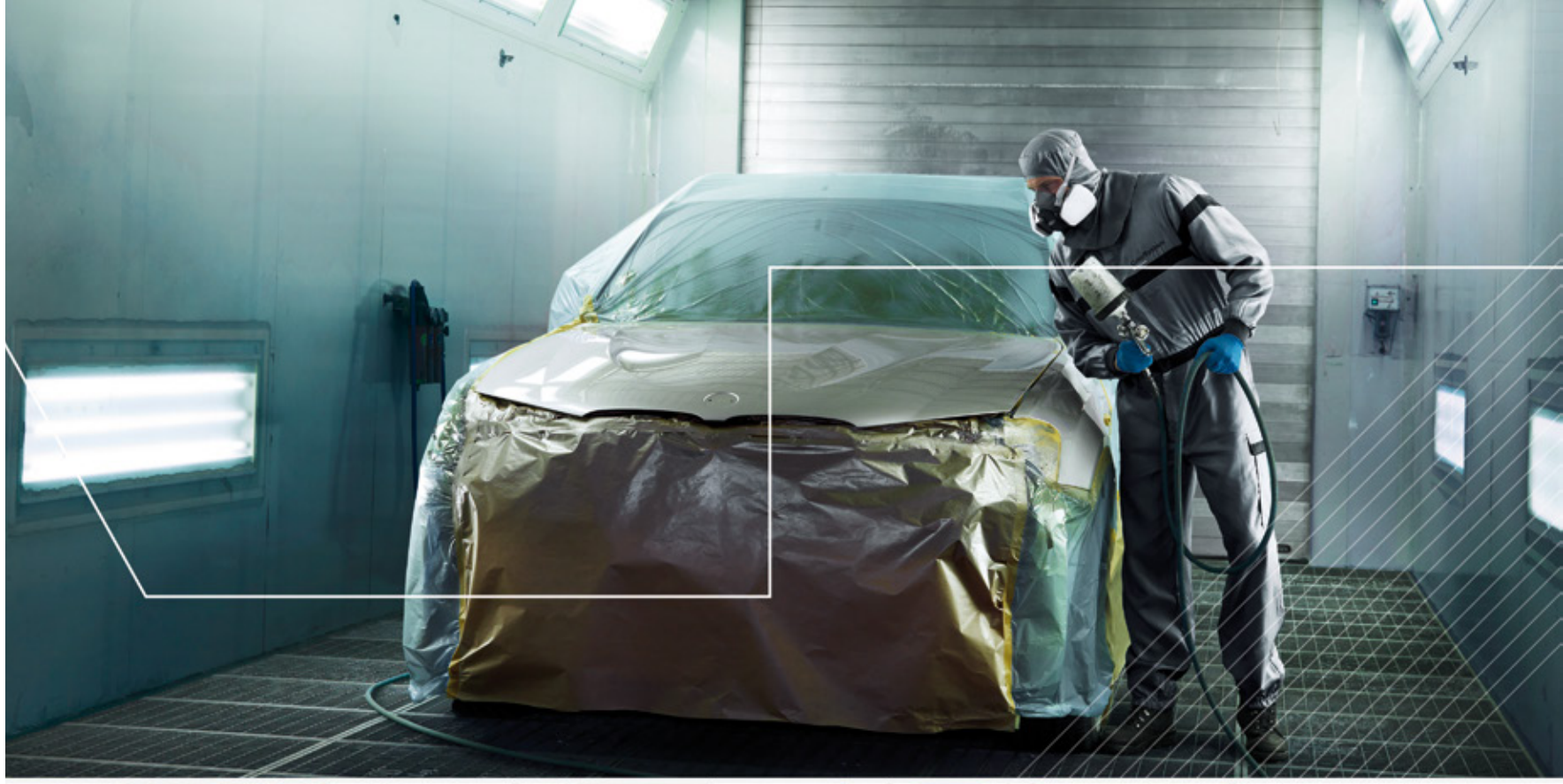
Ajansın İçinden

Adana'da yaşıyorsanız ve temmuz ayındaysanız konu ne olursa olsun, sıcaklardan bir bahsedilir. Bunun için Adana'da olmanıza bile gerek yoktur çoğu zaman. Ankara'daki bir dostunuz ile telefonda görüşürken, siz daha bir şey söylemeden "duydum duydum" der "çok sıcakmış..." Tabii ki işi gereği, özellikle öğle saatlerinde Adana sokaklarında olanlara Allah'tan yardım diliyorum ama gün içinde siz de benim gibi en çok evde, ofiste, arabada ve diğer kapalı mekanlarda vakit geçiriyorsanız, sıcakları, çok da şiddetli bir şekilde hissettiğinizi sanmıyorum.

Bu dönemlerde en çok üzüldüğüm, şehir dışından kısa süreli ziyaretinize gelmiş misafirlerdir. Gelen misafirin çok vakti yoktur, en fazla 1-2 gün kalacaktır ve siz onu gezdirmek zorundasınız. Ve o anı kararı verirsiniz: "Gün batımını beklemeden öğle sığığında dışarı çıkmak..." Gelen misafir biraz da Türkiye'nin, Adana'ya nispeten, daha serin yerlerinden geliyorsa; o meşhur Adana sığığını ense-sinde hissetmeye daha ilk dakikada başlar. Hele bir de arabanızı park edecek kapalı veya gölge bir alan bulamamışsanız klimayı kaç derecede çalıştırırsanız çalıştırın, o kısa süre, misafirin hayatında belki de ilk kez nefes darlığının ne olduğunu öğrenmesine sebep olur.

Biz de ajans olarak, bu Adana sığığında bir sayımı-zı daha "alın teri"mizle hazırladık. Elimizden geldiğince titiz davrandığımız bu hazırlık aşamasında fikirleri, yazıları, fotoğrafları, ve desteklerini alın terleriyle birlikte bizlere sunan; bizimle birlikte bu derginin Adana'ya kazandırılmasında emeği geçen herkese teşekkürler.

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına

AYRICALIK TATİL YAPMIYOR

Borusan Oto, servis ayrıcalıklarıyla 7 gün 24 saat yanınızda olmaya devam ediyor.

TATİL GÜNLERİNDE AÇIK:

Borusan Oto ayrıcalıklarından bayramlar ve resmi tatillerde de faydalanabilirsiniz.

Resmi Tatil-Bayram: 10.00 – 18.00

HER GÜN SERVİS:

Borusan Oto Servisleri'ni hafta içi, hafta sonu farketmeksizin her gün ziyaret edebilirsiniz.

Hafta içi: 08.30 – 19.00

Cumartesi: 09.00 – 18.00

Pazar: 10.00 – 18.00

7/24 YOL YARDIM HİZMETİ:

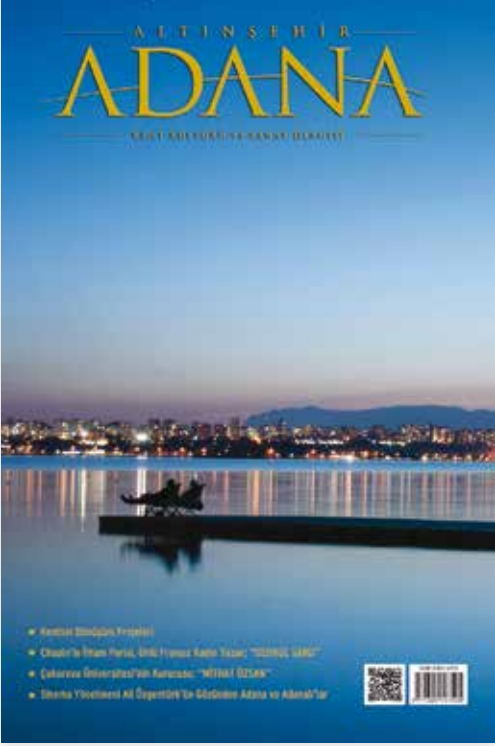
444 22 99 Borusan Oto Acil Servis Hattı'na 7 gün 24 saat ulaşabilirsiniz.

VALE HİZMETİ:

Borusan Oto'nun vale hizmetinden haftanın her günü yararlanabilirsiniz.

Kapağın Öyküsü

ADANA'YI SEVİYORUM

Bir çok kuruluş bugüne kadar Adana ile ilgili fotoğraf yarışması yaptı. Ne önemli tesadüf ki, neredeyse hepsinde birinci olan fotoğraflarda çöplüğü gördük veya sümüğü akan bir çocuğu... Halbuki kentimiz masmavi suları olan bir gölün etrafında kurulmuş, ortasından yüksek debili bir nehrin geçtiği, dünyanın en eski kentlerinden biri. Tabi ki bizim kentimizde de çöplük var. Ve

tabi ki bizim kentimizde de kağıt toplayan çocuklar bulabilirsiniz. Ama Adana fotoğrafları denildiğinde hep bunları konu yaparsanız bir şeyler ters gidiyor demektir. Biz Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu üyelerinin çektiği fotoğraflar ise daha başka. Ve zannederim bu başlık sevgiden ileri geliyor. Zannederiz Altınşehir Adana'da bu nedenle kapaklarında hep o güzel fotoğrafları kullanıyor. Kısacası biz Adana'yı seviyoruz.

Yukarıda orjinal hali bulunan fotoğrafın sahibi Osman Melikoğlu'na Çukurova Üniversitesi, Kayıkhane'de yakaladığı bu kare ile ilgili görüşlerini sordüğümüzda: "Özgürlüğümün, dinginliğimin ve huzurumun başkenti Adana'yı mavi elbisesiyle de

görmek istiyordum. Sırtımı Toroslara dayayıp, güzel şehrim baktığımda, günbatımından birkaç dakika sonra bu güzel manzarayı gördüm. Bana da kadrja almak kaldı..." diyerek tarif etti.

9. Adana Rotary Kulübü Uluslararası Fotoğraf Yarışması

9 yıldır düzenli bir şekilde yapılan Adana Rotary Kulübü Uluslararası Fotoğraf Yarışması bu sene de Altın Oran organizatörlüğünde başarı ile gerçekleşti. 12 farklı ülkeden 1000'den fazla eserin değerlendirildiği yarışmada FIAP (Uluslararası Fotoğraf Federasyonu), UPI (United Photographers International) ve Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu yarışmacılara madalyalar verdiler. Juride Adana'dan Ahmet İhsan Çay, Sina Coşkun, Murat Ali Hersekli ve Ogün Burduruoğlu'nun yanı sıra şehirdışından Erol Özdayı ve Muhsin Divan ve Rusya'dan Elena Martynyuk hazır bulundu.

3 gün boyunca, Adana ve çevre illerde fotoğraf gösterileri ve söyleşilere katılan misafirler bir çok sanatsever ile buluştu.

Fotoğraf yarışmasından öte, kendi çapında bir festival halini alan Adana Rotary Kulübü Fotoğraf Yarışmaları, gerek kentimizin yurtiçinde ve yurtdışında tanıtılmasına gerekse bölgemizde fotoğrafla ilgilenenlerin, değerli fotoğrafçılar ile tanışmasına vesile olması sebebiyle önemli bir geleneksel etkinlik halini almıştır. Bu sene 22 farklı ödül ve 50 sergileme verilen yarışmada ayrıca S. Haluk Uygur, bölgemizde sanat adına yaptığı hizmetler için Adana Rotary Kulübü tarafından Onur Ödülü'ne layık görüldü. ■

Doç. Dr. Orhan Şen'in "Her Şeye Rağmen" Fotoğraf Sergisi 75. Yıl Sanat Galerisi'nde Açıldı...

Adana Çukurova Lions Kulübü'nün engelliler yararına düzenlediği, fotoğraf sanatçısı Doç. Dr. Orhan Şen'in, "Her Şeye Rağmen" adlı fotoğraf sergisi Büyükşehir Belediyesi 75. Yıl Sanat Galerisi'nde açıldı. Tekerlekli sandalye basketbolcularının konu alındığı serginin gelirinin, yine bu sporcular için ve Adana Oğuz Kaan Köksal Görme Engelliler İlköğretim Okulu öğrencileri için harcanacak olması sergiye olan ilgiyi de arttırmıştı.

Fotoğraf Sanatçısı Doç. Dr. Orhan Şen; "Önemli olan düşüncede ve sevgide engelli olmayalım. Önce insan diyelim. Elele verelim ve ne yaparsak hep birlikte yapalım" diyerek bu konuda birlikte hareket edilmesi gerektiğinin altını çizdi. Adana Çukurova Lions Kulübü Dönem Başkanı Yusuf Ziya Halefoğlu'nun özverili çabalarıyla gerçekleşen sergiyi, aynı zamanda Türkiye Engelli Basketbol Milli Takımı da ziyaret etti. ■

Altın Şehir Adana'nın Altın Çocukları

Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlileri Daniya KAYNOVA ve Slava KAYNOV'un Keman ve Viyolonsel Sınıfı Öğrencileri'nin başarıları artık ülke sınırlarını aştı, Adana'mızın ve Türkiye'mizin adını Fransa'da, Sırbistan'da, Slovakya'da kazandıkları üstün başarılarla duyurdular. 11-17 yaşlarındaki gençler Adana'nın ve Türkiye'nin alkışlaması gereken gurur verici başarılarına imza attılar.

Sırbistan'da düzenlenen "Internet Music Competition"a katılan viyolonsel öğrencileri Ülker TÜMER, Yaren KISAKÜREK, Ece TÜRKDALI, Püren Eda GÖZER ve Özge ATICI kategorilerinde birincilik ödülleri; Keman öğrencisi Deniz ŞENSOY (11 yaş) kategorisinde birincilik, Umay AÇANAL (11 yaş) ikincilik, Ezgi SARIKÇIOĞLU (17 yaş) birincilik, Eylül Umay TAŞ (17 Yaş) ikincilik, Hande KÜDEN kendi yaş kategorisinde (18 yaş) birincilik ödülünün sahibi oldu. Deniz ŞENSOY, Doğa ALTINOK, Umay AÇANAL ve Ülker TÜMER'den oluşan "Adana Violin Quartet" (11-13 yaş) Uluslararası İnternet Müzik Yarışması "Chamber Ensemble" dalında en yüksek puanı alarak birinci oldular ve tüm kategoriler içinden "Master's Final'de yarışmaya hak kazanarak "Internet Music Champion Of The World" ünvanının sahibi oldular. Ayrıca 30 Nisan 2012 tarihinde Paris

Slave De Musique konservatuvarında düzenlenen müzik yarışmasında keman bölümünde yarışmaya katılan Deniz ŞENSOY, Doğa ALTINOK, Kazım Kaan ALICIOĞLU ve Ezgi SARIKÇIOĞLU kategorilerinde birinci; viyolonsel dalında Ülker TÜMER birinci, Yaren KISAKÜREK ikinci oldu. Ayrıca "ADANA Violin Quartet" adıyla yarışmaya katılan Deniz, Doğa, Umay ve Ülker oda müziği dalında da yine birinciliği kimseye kaptırmadılar. Doğa, Deniz, Umay, Kaan, Berkay, Ezgi, Eylül, Ülker ve Yaren'den oluşan oda orkestrası ise 5 ayrı dalda tüm kategorilerden toplamda 52 yarışmacının içinde "Grand Prix" ödülünün sahibi oldu. Yine Mayıs ayında düzenlenen yarışmada da Doğa ALTINOK ve Deniz ŞENSOY ikincilik ödülüne; Kazım Kaan ALICIOĞLU ise üçüncülük ödülüne layık görüldüler. Ülker TÜMER (Viyolonsel) ise beşincilik ödülünün sahibi oldu. Ayrıca aynı yarışmaya "ADANA Violin Quartet" olarak katılan Deniz ŞENSOY, Doğa ALTINOK, Umay AÇANAL ve Ülker TÜMER, 11 grubun içinden yine ikincilik ödülüne layık görüldüler. 15 değerli sanatçıdan oluşan jüri heyeti Türk çocukların mükemmel tekniklerinden ve duygulu yorumlarından çok etkilendiklerini özellikle belirtmişlerdir. Her iki yarışmada da piyano eşlikleri Ç.Ü. Öğr. Gör. Madina ZHULMURZINA tarafından gerçekleştirilmiştir. ■

Doğa Altınok Türkiye'nin En Prestijli Klasik Müzik Ödülünün Sahibi Oldu

Bu sene 10'uncu kuruluş yıldönümünü kutlayan klasik müzik dergisi Andante Dergisi'nin '2012 Donizetti Klasik Müzik Ödülleri Töreni', 21 Mayıs 2012 tarihinde İstanbul Rahmi M. Koç

Müzesi'nde yapıldı. Müzik alanında profesyonel 200 jüri üyesi tarafından verilen "Yılın En Genç Müzisyeni" (17 yaş altı) ödülünü 11 yaşındaki Doğa ALTINOK Adana'ya getirdi. ■

Turnuva Adana'da Yapıldı, A Millilerimiz Birinci Oldu!

Londra 2012 Paralimpik Oyunları'na katılacak olan Tekerlekli Sandalye A Millî takımı, Polonya'yı yenerek şampiyon oldu. 19 Mayıs Gençlik Haftası Etkinlikleri kapsamında Adana Valiliği'nin desteği ve Adana Büyükşehir Belediyesi'nin sponsorluğunda düzenlenen Adana Cup Tekerlekli Sandalye Basketbol Turnuvası Menderes Spor Salonu'nda yapıldı. Londra 2012 Paralimpik Oyunları'nda Avrupa kıtasını temsil edecek olan

3 ülke açısından önem taşıyan turnuvanın son maçında Polonya'yı 105-83 mağlup eden Türkiye A Millî Takımı birinci oldu. Turnuvada Polonya ikinci, İtalya üçüncü, Türkiye B takımı da dördüncü oldu. Türkiye Bedensel Engelliler Federasyonu Asbaşkanı Ali Duran Karakaya, "Katılan tüm takımlarımıza teşekkür ediyor Londra Olimpiyatları öncesinde de hepimize başarılar diliyorum" dedi. ■

Adana'da Abidin Dino Sanat Parkı Açıldı

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından yeniden dizayn edilen, küratörlüğünü S. Haluk Uygur'un yaptığı Abidin Dino Sanat Parkı'nın açılışı Haziran ayı içerisinde yapıldı. Abidin Dino, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'in bronz heykellerinin yer aldığı parkta düzenlenen törende bürokratların yanı sıra bir çok Abidin Dino dostu da Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelerek açılışa hazır bulundu.

Abidin Dino, Orhan Kemal ve Yaşar Kemal'in 1950'li yıllarda birlikte oturarak sohbet ettikleri ve Güzin Dino'nun "Adana Sanat Akademisi" olarak adlandırdığı parka, üç büyük ustanın sohbet eder vaziyette bronz heykellerinin konulması bir çok Adanalı'nın da bu değerlerini bir kez daha hatırlamasına vesile oldu.

Açılışa konuşan sinema oyuncusu Menderes Samancılar, parkta heykelleri yapılan üç ustanın yüzündeki hüznün artık ülkedeki sanatçı, edebiyatçı ve basın mensubunun yüzünde görmek istemediklerini anlattı.

Orhan Kemal'in büyük oğlu Nazım Ögütçü ise 60 yıl sonra tekrar Adana'ya döndüğünü hatırlattı. Orhan Kemal'in diğer oğlu Işık Ögütçü de her ne kadar İstanbul'da olsa da yüreğinin Adana'da olduğunu belirterek, "Ama bu üç büyük sanatçı hep zamana karşı durmuşlar ve hiç kaybolmamışlardır. Bu anılar-

la mutlu oluyorum" diye ifade etti. Yönetmen Ali Özgentürk ise Orhan Kemal ve diğer yazarların ülkede bir dönem yasaklar yaşadığına işaret etti. Sanatçı Etem Çalışkan'ın da konuşma yaptığı açılışa Işık Ögütçü; Orhan Kemal'in 1937 ve 1944'te Milli Mensucat Fabrikası'nda aldığı bonservisi Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Zihni Aldırmaz'a hediye etti. ■

Koleksiyon Mimari Sergilere Ev Sahipliği Yapıyor...

Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD) ve Koleksiyon Mobilya'nın uzun soluklu ortak çalışması "Koleksiyon/TSMD Mimarları Ağırıyor" sergilerinden ACE Mimarlık/A. Can Ersan, Orçun Ersan ile CAG Mimarlık Atölyesi/C. Abdi Güzer mimari proje sergisi 22 Mayıs 2012 tarihinde Koleksiyon Adana Merkezinde açıldı.

Koleksiyon işbirliği ile mimari tasarım ve uygulama alanında etkin olan mimarların, mimarlık mesleğini geliştirmek, toplumda saygınlığını ve etkinliğini arttırmak için 1987 yılında kurdukları Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD) üyelerinin son dönem projelerini kapsayan, tasarımın çağdaş örneklerini mimarlık ve tasarım meraklılarıyla buluşturmayı, tasarımın farklı disiplinlerini yanyana getirmeyi amaçlayan sergiler Koleksiyon Adana ve TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesi ev sahipliğinde Adana'da izleyicileriyle buluştu. ■

Bir Düş Daha Gerçek Oldu: SİNEMATEK ADANA

Yazı: Edip Kuzey Akten

Belki de dünyanın en eski şehirlerinden biri olması ve yüzlerce değişik medeniyetle yoğurulmasındandır bu kentin sanata olan yatkınlığı. Ülkenin sanat alanında sayısız değerler yetiştirmiştir şehir-i Adana. Ve sanat geleneği sürsün diyedir uğraşımız, hiç durmadan eğitimler almamız, üretmemiz, kurslar, parklar müzeler açmamız; Adana sanat ile anılmaya devam edilsin diye. Malumunuz, sanat eğitimi sadece “sanat üretenler” için değil, aynı zamanda sanattan istifade edenler için de önemli ve gereklidir. Bu düşünceyle üretim ve paylaşım zincirine bir halka daha ekledik Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu olarak; Sinematek Adana.

Nedir Bu Sinematek?

Sözlük anlamı olarak bakarsak; Sinema filmlerinin sanat, eğitim ve genellikle kültür amaçları göz önünde tutularak toplandığı, korunduğu yer ya da kurumdur sinematek. Bilinen ilk örneği ve “Sinematek” kavramının yaratıcısı, İzmir’de doğmuş bir Fransız sinema tutkunu Henri Langlois’nın kurduğu Fransız Sinematek’idir. Henri Langlois 1936 yılında, Georges Franju ve Jean Mitry ile birlikte “Cinémathèque Française”yi kurdu. Başlangıçta on olan film sayısı 1970’lerin başında altmış bine ulaştı. Langlois bir arşivciden öte, bozulma tehlikesi altında olan bir çok filmi yenilemekle de ilgilendi ve bunları gösterime sundu. Filmlerin yanında, kamera, projeksiyon makinesi, kostüm ve seçkin gösterim programlarının muhafazasına da yardımcı oldu. Langlois ve arkadaşları, aralarında Chaplin’in “Büyük Diktatör” filmine ait makaraların da bulunduğu pek çok filmi, II. Dünya Savaşı döneminde Fransa’nın Nazi işgali altında olması dolayısıyla karşı karşıya kaldığı yok edilme tehlikesine karşı korudu.

Langlois ve onun Sinematek’i 1960’lar Fransız sinemasını, özellikle aralarında François Truffaut, Jean-Luc Godard, Jacques Rivette, Claude Chabrol ve Alain Resnais’in de bulunduğu Fransız Yeni Dalgası yönetmenleri ile onların takipçilerini önemli ölçüde etkiledi. Bu sinemacıların bazıları, çoğunlukla kalabalık gösterimlerde sıranın en önünde yer aldıklarından, “les enfants de la cinémathèque” (sinematek çocukları) olarak anılırlar.

Artık Adana'nın da Sinematek'i Var

Yukarıdaki örnek, Sinematek geleneğinin gücünü anlatmaya yeterlidir sanırım. Zira dünyanın tüm büyük kentlerinin kendine ait birer "Sinematek"leri var. Çünkü Sinematek'ler her şeyden önce "endüstri ürünü" filmler dışında, sanatsal kaygılarla yapılmış, dolayısıyla çok az gösterim şansı bulabilmiş veya içeriği ve felsefesi sebebiyle tekrar tekrar izlenip, üzerinde konuşarak özelde sinemayı, genelde ise sanat ve hayatı anlamayı kolaylaştıran birer "eğitim kurumu" görevi yapmaktalar. İşte biz de Türk sinemasına dünya çapında yönetmen, senarist, yapımcı ve oyuncular kazandıran Adana'nın bugüne dek bir Sinematek'i olmamasının verdiği rahatsızlıkla çıktık yola ve Nisan 2012'de, Adana Sanayi Odası, Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu, Adana Sinema Derneği ortaklığı ve Adana Büyükşehir Belediyesi'nin desteği ile "Sinematek Adana"yı kurduk.

24 Nisan 2012'deki ilk gösterimimizde bir de konuğumuz vardı; 18. Altın Koza Film Festivali'nde "En İyi Yönetmen" ödülü alan Cemil Ağacıkoğlu. Yönetmenle birlikte, katıldığı her festivalden ödülleri dönen film "Eylül"ü izledik, bu film ve sinema üzerine sohbet ettik. Mayıs ayı programımızda kült bir film vardı; "Trainspotting". Bu sert ve eğlenceli filmi de oldukça kalabalık bir toplulukla izledik, üzerine konuştuk, tartıştık. Ve bir sonraki gösterimden önce araya sürpriz bir konuk daha girdi; Abidin Dino Sanat Parkı'nın açılışı ve Altın Oran Sinema Atölyesi'ne ders maksadıyla kentimize gelen ünlü Adanalı yönetmen Ali Özgentürk ile, Sinematek gösterimlerinin yapıldığı Adana Sanayi Odası'nda bir sohbet gerçekleştirdik. Haziran ayı için seçtiğimiz film ise yine kült filmler arasında gösterilen, özgürlük ve adalet üzerine yapılmış muhteşem bir çizgi roman uyarlaması olan "V For Vendetta" oldu.

Her Ayın Son Salı Akşamı, Sinematek Zamanı

Sinematek Adana olarak hedefimiz sanat filmlerinin veya dünya klasikleri içerisine girmiş büyük filmlerin, eğitime de katkı verecek tartışma ortamı içinde izlenmesi ve sinema kültürünün yükselmesi. Bununla birlikte Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu olarak düzenlediğimiz çeşitli atölyelerle sinema dersleri almayı da sürdürüyoruz. Yani Altın Oran Sinema Atölyeleri ve Sinematek Adana, paralel yürüyen iki oluşum ve her iki oluşum da içinde sinema aşkı taşıyan tüm Adanalılara açık.

Yönetimini Doç. Dr Murat Ali Hersekli ve Erhan Yelekçi ile birlikte bu satırları yazan kişinin yaptığı Sinematek'de her ayın son Salı günü halka açık gösterimlerimiz sürecektir. Tüm Adana'nın davetli olduğu bu ücretsiz gösterimlerde ara ara önemli konuklar ağırlamaya da devam edeceğiz. Sinematek Adana'yı ve etkinliklerini facebook üzerinden de (<https://www.facebook.com/SinematekAdana>) takip edebilirsiniz. ■

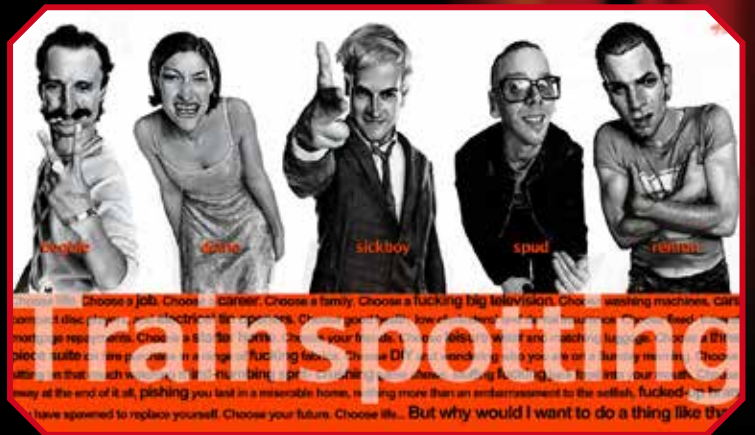
edipkuzeyakten@altinsehiradana.com

Ali Özgentürk

Langlois Henri

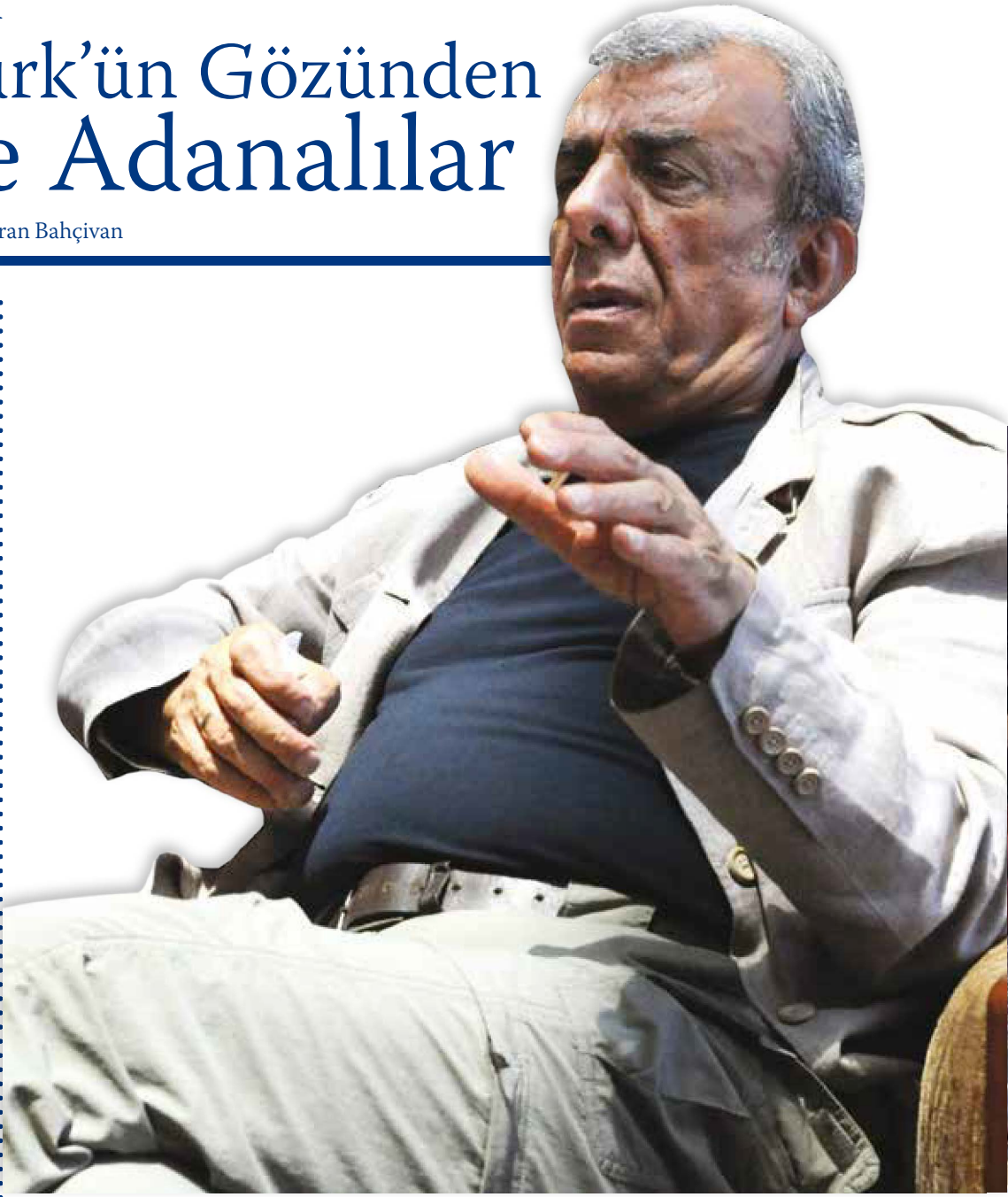

Sinema Yönetmeni Ali Özgentürk'ün Gözünden Adana ve Adanalılar

Yazı: Metin Bahçivan Fotoğraflar: Semiran Bahçivan

Ali Özgentürk Kimdir?

Hayatını eğitime adanmış ünlü berber Süleyman Özgentürk'ün 9 çocuğundan en büyüğü olan Ali Özgentürk, 1945 yılında Adana'da doğdu. Çocukluğu Havuzlubahçe-Saydam caddesinde geçen Ali Özgentürk; Tepebağ İlkokulu-Ortaokulu ve Adana Erkek Lisesinde öğrenim gördü. Henüz 17 yaşındayken kurduğu "Gençlik Kültür Derneği" ile; tiyatro ve yazın sanatının içinde yer aldı. 1960 Anayasası'nın estirdiği rüzgarla; gençlik hareketlerinin içinde aktif görevler üstlendi. 1964 yılında İstanbul Üniversitesi'ni kazanarak Adana'dan ilk kez ayrıldı. İstanbul'da Felsefe ve Sosyoloji okurken bir yandan da siyasal ve sanatsal etkinliklerin içinde daha aktif olarak yer aldı... Öyle ki, okuduğu branştan koparak yönünü tamamen sinemaya çevirdi. 1974 yılında Atif Yılmaz ve Yılmaz Güney'e kamera asistanlığı yaparak profesyonel anlamda sinema yaşamına başladı. Sinema'da senarist, yönetmen ve yapımcı olarak onlarca filme imza attı. Sinema tarihimizde önemli yer tutan, Cengiz Aytmatov'un ünlü romanından uyarlanan, Atif Yılmaz'ın yönettiği "Selvi Boylum Al Yazmalım" adlı filmin senaryosu da Ali Özgentürk'e aittir. Yılmaz Güney'in senaryosunu yazdığı, yapımcılığını üstlendiği "SÜRÜ" adlı filmde; Yılmaz Güney ve Zeki Ökten'in yanında yardımcı yönetmen olarak yer aldı (1978). 1979 yılında senaryosunu Onat Kutlar'la birlikte yazdığı ve yönetmenliğini üstlendiği ilk uzun metrajlı filmi "HAZAL"; Yılmaz Güney'den sonra sinemamızda farklı bir kilometre taşı, farklı bir perspektif olarak kabul edildi. Başrolünde Türkan Şoray, Talat Bulut, Harun Yeşilyurt, Hüseyin Peyda ve Meral Çetinkaya'nın yer aldığı film ulusal ve uluslararası alanda ödüller alarak (Lahey Film Şenliği 1980 Büyük Ödülü, 29. Mannheim Film Festivali Büyük Ödülü ve Halk Ödülü, 1980 Prades Şenliği En İyi Film Ödülü, San Sebastian Film Şenliği 1980 Büyük Ödülü vs), Türk Sineması'nda yeni bir tarz ve yönetmenin habercisi oldu. 1981 yılında çektiği 2. Filmi "AT" ile yapımcılığa da soyundu. Kurduğu Asya Film ile bundan sonrasında bütün filmlerinin yapımcılığını da üstlendi. Genco Erkal, Harun Yeşilyurt ve Güler Ökten'in oynadığı "At" filmiyle Brezilya Sao Paolo ve İspanya Valencia Film Festivallerinde İkincilik Ödülü, Tokyo Film Festivali Büyük Ödülü'nü aldı. "At", 1982 Antalya Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödüllerini, 1983 yılında da Sinema Yazarları'nın En İyi Film Ödülü, En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ve En İyi Görüntü Yönetmeni Ödüllerini aldı. 12 Eylül askeri darbesi sırasında yurt dışındaydı. Ama soruşturmalar ve kovuşturmalardan payına düşeni aldı elbette. Yüzlerce Aydın'ın ödediği bedel gibi; 1980-1983 yılları arasında davalarla boğuştu. Cunta lideri Kenan Evren'in talimatıyla; 1982 yılında 9 ay boyunca nedeni açıklanmayan biçimde tutuklu kaldı. Bazı filmleri ve belgeleri yakıldı. Türk Sinemasında belirli bir estetik kaygı ve düşünüşle yer alan diğer filmleri şöyle sıralanabilir; "Bekçi (1985)" - "Su Da Yanar (1987)" - "Çıplak (1993)" - "Yer Çekimli Aşklar (1995)" - "Mektup (1997)" - "Sır (1997)" - "Balalayka (2000)" - "Kalbin Zamanı (2004)" - "Yengeç Oyunu (2008)" - "Görünmeyen (2010)"

A bidin Dino Parkı'nın açılışının ardından eşim Semiran'la birlikte, Adana Sanayi Odası'nda – Sinematek'de "Ali Özgentürk'le Söyleşi" ye koşturduk. Az önce yaşadığımız coşkulu park açılışı sonrası usulca koltuklarımıza oturduk. Büyük usta anlattıkça, içini döktükçe O'nu daha iyi anladığımı düşünmeye başladım. O katı, granit gibi sert görüntünün altında; yaşanmışlıkları, yaşamamışlıkları, vefayı-ihaneti, üretim çabasını, karşılıksızlığı, umut ve umutsuzlukları sezmeye başladım. İyi ki bu söyleşi izlemiştim ve keşke daha fazla sürseydi. Çünkü; usta buna hazırды. O aslında söyleşi yapmıyordu belli ki uzun yıllardan sonra ilk kez kendi memleketinde kendisiyle bir hesaplaşma yaşıyordu...

Gece dersime biraz daha hazırlanmış bir öğrenci edasıyla, yanıma eşim Semiran'ı da alarak 6 Haziran Çarşamba saat 10 sularında Hilton Otel'in lobisindeydik. Yaklaşık 10 dakika sonrasında nehir söyleşi tabir edebileceğimiz sohbetimiz başladı. Otelin lobisindeki ortam o denli rahat ve güzeldi ki hiç kesintiye uğramadan orada sürdürdük konuşmamızı. Yaklaşık 2 saatlik söyleşimizde çok sık sorular sormadık Usta'ya. Sağolsun o da sormamıza gerek bırakmadan coşkuyla ve çırılçıplak yalnlığıyla paylaştı bütün duygu ve düşüncelerini...

Ali Özgentürk ile önce Hilton Oteli'nde daha sonra babaocağında görüştük.

Metin Bahçivan: Ali Özgentürk'ün yetiştiği Adana nasıldı? Bugünle karşılaştırdığınızda en temel farklar nelerdi?

Ali Özgentürk: İlk kez 1960 yılında Adana'da Devlet Tiyatrosu'nun kurslarıyla başladım tiyatro yaşamıma. O zamanlar sanata, kültüre sayısal anlamda ve heyecan olarak daha fazla ilgi vardı. Sanatsal hareketlilik de daha fazlaydı Adana'da. Şu anda birden fazla tiyatro topluluğu olmuş

olabilir. O dönemde Devlet Tiyatrosu'nun dışında bir tek bizim oluşturduğumuz grup vardı. Ama köylere, fabrikalara oyun sergilemeye gidiyorduk. Müthiş bir coşku ve heyecanla karşılanıyorduk. Yemek ve para verirlerdi bize. Arslanköy'den Kozan'a, Ceyhan'a dolaşmadığımız yer kalmamıştı neredeyse. Tiyatro'nun yanı sıra sinema çok farklı ve heyecanlı bir şeydi, televizyon yoktu tabii.

Ali Özgentürk, Metin Bahçivan

“Bir erkek bir kızla tanışacağı zaman; ‘Hangi şarkıcıyı seversin?’ diye soruyor. Oysa bizim dönemimizde; ‘Hangi şairi seversin?’ diye sorardık.”

A.Ö.: Dün akşam kibarca anlatmaya çalıştım, kimseyi kırmamak için. Bir avuç insan bir uğraş veriyor, emek harcıyor ama öte yandan diğerleri “Dostlar alışverişte görsün” hesabında... Şimdi nasıl Adana'da Tiyatro? İlgi var mı?

M.B.: Şu anda Devlet Tiyatrosu'nun yanı sıra Büyükşehir Belediyesi ve Seyhan Belediye'sinin Tiyatro topluluğu ve salonu var. Oyunlar sergiliyorlar ama küçük bir sorun var elbette; bu oyunlar ücretsiz sergilendiği için değeri bilinmiyor ne yazık ki...

A.Ö.: Peki oyuncular nasıl ücret alıyor?

M.B.: Oyuncular genelde taşeron firmalarda görünüyor. Doğrudan kadrolu değil.

A.Ö.: Peki özel tiyatrolar yok mu?

M.B.: Var elbette ama hemen hepsi sadece çocuk oyunu sergiliyorlar.

A.Ö.: Haa, bizim tarzda böyle köylere, fabrikalara gidip oyunlar sergileyen gruplar yok yani. Çocuk oyununda da para daha kolay oluyor herhalde ondandır. Neyse asıl konumuza dönecek olursa kitap sayısı ve tüketiminde de farklı değil herhalde. Aslına bakarsınız Adana'nın Kastamonu'dan, Giresun yani Anadolu'nun herhangi bir ilinden farkı yok. Ama geçmişinden, coğrafi koşullarından gelen özel konumu nedeniyle Adana'yı tartışıyoruz. Yoksa mesele büyüklük falan değil. Onlarca sanatçıyı yetiştirmiş bu topraklarda daha farklı bir duyarlılık bekliyor insan. Bu sosyolojik açıdan araştırılması-tartışılması gereken bir konu. Mesela Adana'da kitap fuarı oluyor değil mi? İlgi de var herhalde... Kitap satışları nasıldır, oralara hiç girmeyelim. Klişeleşmiş temel kriterler var. “Baskın Kültür” diye bir şey var. Yani

bir kültürün iktidar kurması “Benden Başka Kültür Yoktur” dayatması var. Şu anda gündemde olan bir “POP KÜLTÜR”ü var. Pop şarkıcısı, Pop dizi, yani popüler olan bir kültür. Bu insanlara bir aidiyet duygusu veriyor. 10.000 kişi aynı anda aynı şarkıcıyı izlediğinde kendini bir yere ait hissediyorlar. Bizim tarzımızda kültürde ise, Sol kültür demek istemiyorum; Anti-Popüler kültürde ise insanlar kendini azınlıkta görüyor. Azınlık olmak istemiyor insanlar. Çünkü azınlık zayıflık olarak algılanıyor. Bu bakış açısı yaşamın her alanında kendini gösteriyor. Bir erkek bir kızla tanışacağı zaman; “Hangi şarkıcıyı seversin?” diye soruyor. Oysa bizim dönemimizde emin olun; “Hangi şairi seversin?” diye sorardık.”

M.B.: Peki bu bir süreç miydi? O dönem ve iklim bunu gerektiriyordu da onun için mi bunlar yaşandı? Şimdi nasıl bu duruma geldik?

A.Ö.: Dün akşam da söyledim, buna ben de dahilim. Bizim en büyük hastalığımız; sürekli yakınmak, şikayet etmek, ağlamak. Onyıllar boyunca bu bir edebiyat tarzı, bir müzik tarzı, bir sinema tarzı olarak işlendi. Hatta Sol Edebiyat = ağıt yakmaktır. Tabii şöyle de söyleyebiliriz; “Demek ki böyle bir şeye ihtiyaç vardı...” Ama bu süreç bitti, şimdi başkaca şeyler söylemek lazım.

1965 ve sonrasında, bizim gençliğimizi yaşadığımız süreçte; Türkiye’de 27 Mayıs sonrası rüzgarlar eserken tüm dünyada da özgürlükçü bir hareket vardı. Şunu söylüyorduk biz; “Ey bizden büyükler, siz bize palavra attınız. Biz şimdi yeni şeyler söylüyoruz. Felsefe konusunda, edebiyat konusunda, politikada yeni bir dünya istiyoruz. Marx’ı da, Lermontov’u da bize yanlış anlattınız. Biz yeni baştan öğrenip yeni baştan söyleyeceğiz. Köhnediniz, işte yarattığınız dünya bu; ırkçılık ürettiniz, savaşlar ürettiniz. Bizse yeni bir dünya kuracağız...” Tüm dünyada özgürlük hareketleri farklı biçimlerde kendini gösteriyordu. Amerika’da sokak tiyatroları olarak, Fransa’da gençlik hareketi, İngiltere’de işçilerin sokak direnişleri olarak karşımıza çıkıyordu. Bizde ise 1960 ihtilalinin hemen sonrasında 27 Mayıs’ın estirdiği o rüzgarlarla henüz 15 yaşındayken Adana’da tiyatro grubu oluşturduk. Düşünsenize o tarihlerde S.Beckett’nin “Godot’yu Beklerken” adlı oyununu oynadık.

Müthiş bir okuma güdümüz vardı. Dört-yol kavşağında Sabahat Abla’nın “Kitap Sarayı” adlı dükkanı vardı. Piyasaya yeni verilmiş olan bir kitabı öğrendiğimizde sabah erkenden dükkanın açılmasını beklerdik. Bu dönemde tanıştım klasiklerle... Bu kitap kuyruğunda da edebiyat meraklısı çevreyle de tanışmış oluyorduk. Hayatımın ilk flörtlerinden birini de bu ortamda yaşadım mesela. Kitap kuyruğunda tanıştığım bir kız, bir banka müdürünün kızıydı. Her fırsatta karşıdan bakışırıldık falan... Buharlı bir lokomotif vardı; sanki çağ ötesinden bahsediyormuşum gibi geldi bir an...

M.B.: Çağ ne kadar hızlı değişiyor değil mi?

A.Ö.: Evet ya... Çekmeyi düşündüğüm bir Adana filminde genç erkek, kaldırımda karşılaştığı kızın kulağına fısıldıyor ve Mersin’e giden Buharlı Lokomotif’te buluşuyorlar. Akşama değin geziyorlar ve trenle dönüyorlar Adana’ya. Sanat ve siyasette özgürlük rüzgarı eserken bu ilişkiler gözden irak yaşanırdı elbette.

“O dönemde sanat korkunç düzeyde özgürdü. Belediye Başkanı Ali Sepici’den zorla aldığımız salonda Gençlik Kültür Derneği adıyla oyunlar oynuyoruz ve salon hergün ağzına kadar dolu.”

M.B.: Adana’nın Dünya görüşünüzün oluşmasına, sanatsal üretkenliğinize ve sanatsal üretimdeki tavrınıza-duruşunuza, etkileri-katkıları nasıl olmuştur.

A.Ö.: O dönemde sanat korkunç düzeyde özgürdü. Belediye Başkanı Ali Sepici’den zorla aldığımız salonda oyunlar oynuyoruz (Gençlik Kültür Derneği adıyla) ve salon ağzına kadar dolu sürekli olarak. Gençlik Kültür Derneği’ni ben kurdum. O sıralarda İşçi Partisi’nde aktif görev alıyorum ama yaşı 18 olmadığı için üye değilim. 1964’de İstanbul’a gittiğimde doğruca İşçi Partisi’ne gittim üye olmaya. Çok sevdiğim sosyalist lider Mehmet Ali Aybar’ı Şair Edip Cansever’e bağırırken gördüm. Müthiş üzüldüm ve kırlıdım. Henüz 13 yaşındayken tanıdığım ve sevdiğim Usta Şair’e hiç kimse böyle bağıramazdı. O günden sonra hep aktif siyasetin içinde oldum ama hiçbir parti veya gruba üye olmadım. Hep bağımsız bir solcu olmayı seçtim.

Tekrar Adana günlerime dönersek bir şeyi çok net anımsıyorum. O dönemlerde bizden önceki kuşakla ciddi bir bağımız vardı. Biz merak kuşağıydık. Her şeyi merak ediyor,araştırıyorduk; tıbbi merak ediyorduk, bilimi, felsefeyi, edebiyatı... Bu nedenle de büyüklerimizle bağ kurup öğrenmeye, yön bulmaya çalışıyorduk. Ancak 1964’de İstanbul’a gittikten sonra benden sonraki kuşaktan hiç kimse beni bulup sormadı, tartışmadı.

Biz okumaya, sanata aç bir kuşaktık. Bu nedenle de aç kurtlar gibi saldırdık. Ramazanoğlu İl Halk Kütüphanesi’ne gider, 1930-1940’larda çıkan edebiyat dergilerini incelerdik. Orhan Kemal’in babası mesele edebiyat dergisi çıkarmış ta o yıllarda. İkinci Yeni Akımı’nı merak edip okuyorduk mesela.

“Bu avluda, çok şeyler yaşamışım. Nasıl unutturum.” A.Ö.

Aynı mahallenin çocukları yıllar sonrasında baba evinin önünde; Metin Bahçivan, Ali Özgentürk, Ahmet Özgentürk

[illegible]

A.Ö.: Babam benim idolüm; aslında tam bir Alexi Zorba... Kendi kendini yetiştirmiş bir isyancı, değiştirici bir adam. Babam bir devrimci, kendi kendini sorguluyor ve diyor ki; "Ben bir pamuk işçisinin oğluyum. Ben yanlış büyüdüm ama çocuklarımı ve çevremdekileri yanlış büyüt-meyeceğim..." Önce gidiyor, idealist diye bulunduğu bir partinin, CHP'nin militanı oluyor. Ankaralar'a taşınıyor ve ne yapıp edip evinin olduğu mahalleye bir ilkokul yaptırıyor (Havuzlubahçe İ.Okulu). Valinin kapısında yatarak mahalleye elektrik ve su getirtti. Bizim eve İsmet Paşa da geldi. Ben küçüktüm elini öptüm. Düşünse-ne Havuzlubahçedeki evimize İsmet İnönü, Kasım Gülek, Kemal Satır geliyor... Adana'daki Arap camiada hocalardan çok daha etkiliydi. Bana sorarsan; "Neden baban zengin olamadı diye.." "Cumhuriyet Gazetesi okuduğu için" derim. O gazeteyi tüm ilanlarına varıncaya kadar okuduğundan vakti kalmıyordu, para kazanmaya... Bürokrat kesimin yanı sıra Yaşar Kemal, Abidin Dino gibi yazarlar,ressamlar da arkadaşları ve müşterisi. Az konuşuyor ama öz ve net. Karizmatik bir yapısı vardı. DP'li olmasının yanı sıra DP'liler de çok seviyor. Dükkanda sürekli Cumhuriyet, Ulus gazeteleri ve Akbaba dergisi bulunuyor. Tam bir sohbet ve tartışma ortamı. Bu ortamı görünce bu bana müthiş bir güven veriyordu. Ait olduğun bu dünyada bir yerin, ağırlığın var çünkü. Ben babamın kuvvetli olduğu bir dönemde büyüdüm. Maddi olarak zengin değildi ama kendine özgü koşullar nedeniyle bir özgüveni vardı. Ama son 4 çocuğunda özellikle 1980 darbesi sonrasında bu özgüveni yitirdi. Hele bir dönem var ki; ben İstanbul'da tutukluyum, Nebil (Özgentürk) İzmir'de, Nilgün (Özgentürk) ise Adana'da... Bu süreç onu çok yıprattı. Artık eski ilişkileri ve gücü yoktu. Ailesini koruma çabasındaydı.

“Bak Metin, Filmlerimi bu Turunç ağacının altına gömdük.” A.Ö.

M.B.: 1964 yılında Adana’dan ayrıldınız, İstanbul’a Üniversite öğrenimi için gittiniz ve bir anda siyasal ve sanatsal etkinliklere daldınız. Bu süreç nasıl gelişti?

A.Ö.: Lise son sınıftayım. Yolda giderken bir afiş gördüm; Oğuz Aral ve arkadaşları “Pandomim” yapıyordu. Nerede biliyor musun? Ağba pavyonda. Düşünebiliyor musun? Adana bu işte; Pavyonda 4 gün boyunca “Pandomim” gösterisi. O gece gittim hemen. Gerçekten bildiğimiz pavyonda saat 20.00-21.00 arasında Oğuz Aral ve 3 arkadaşı sözsüz anlatım sanatı olan “Pandomim” gösterisi sunuyordu. Gösteriden sonra tanıştım onlarla ve ölünceye değin en iyi arkadaşlarım olduklar. Nihayet 6 ay sonra İstanbul’a gittiğimde hem sanatsal hem de siyasal bir alt yapım oluşmuştu zaten.

M.B.: 1987 yılında çektiğiniz “Su da Yanar” filminde bir sahnede; aniden yaşlı bir Adana’lı kadın, portakal bahçesinde Arapça bir ağıta başlar. Beni çok etkileyen hâlâ unutamadığım bu sahneyi neden çekme gereksinimi duyduunuz diye sormak istiyorum.

A.Ö.: Bu film bir yönetmenin yani benim yarı biyografik filmimdi. Oradaki de benim babaannemdi. Derler ki, 100 yaşında öldü, nüfus kağıdı yoktu zaten. Benim İstanbul’a gideceğim belli olduğunda 6 ay önceden ağlamaya başlamıştı. İlkokul

öncesi ve sonrası çocukluğumda annemden çok daha fazla bir şekilde babaannemin bende emeği ve karşılıklı bağı vardır. Son dönemlerinde iyice bunamıştı. Şehre doğru alıp başını giderdi. Tanıdıklar haber verirdi, alıp getirirlerdi. Hep Arapça şarkılar söylerken bulurlardı onu. Nereye gittin diye sorduklarında Ali’yi yani beni aramaya gittiğini söylerdi oysa ben evdeydim. Bazen de Mehmet’i aramaya çıktım derdi, Mehmet de ilk sevgilisi ve kocasıymış meğer. İşte bu sahneyle bu dramı vermek istedim. “Su da Yanar” yapımcılığını da üstlendiğim filmlerim arasında bana en çok ekonomik getirisi olan film olmuştur. Tüm Türkiye’de aylarca vizyonda kalmıştır.

M.B.: Zaman ayırdığınız için teşekkürler sevgili üstadımız. İzniniz olursa şimdi Havuzlubahçe’deki babaevine gidelim; biraz orada ayak üstü sohbet edelim ve birkaç kare fotoğraf alalım.

Hızla otomobilimize biniyoruz ve 7-8 dakika sonra Havuzlubahçe’deki babaevine varıyoruz. Avlu kapısından içeri girer girmez hızlı adımlarla bahçeye giriyor Ali Özgentürk, ben de peşinden elbette. Heyecanla anlatmaya başlıyor; “Şu Turunç ağacını görüyor musun Metin? 1980 darbesinde ben yurtdışındaydım. Ne olur ne olmaz diye Adana’ya babamlara göndermiştim bazı negatifleri ve fotoğrafları. Te-

neke kutularla bu ağacın altına gömdüler. Aylarca kaldı. Ama daha sonra akıbetleri yine de yakılmak oldu. Darbeden 1 yıl sonra herhangi bir sorun yok diye döndüm ama kovuşturmalar soruşturmalar sırasında evim ve ofisim basıldı ve teneke-lerden çıkardığımız o negatifler ve fotoğraflar polisçe alındı, gitti...”

Avlunun beton zemininde duruyoruz. Çocuklar tarafından boyanmış duvarı göstererek; “Buraya bir sinema atölyesi yapmak istiyorum. Yurtdışından sinemacılar çağıracağım ve burada geniş bir oda oluşturup dersler verdireceğim. Ama sadece bu semtlerde yetişmeye çalışan çocuklar için olacak bu...” diyor. Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı’na bağışlanmış evin üst katına çıkıyoruz. Girişte babası Süleyman Özgentürk ve ailenin tüm fertlerinin fotoğrafları panoda. Duruyor, büyük bir duygusallık ve sevecenlikle tek tek ilgileniyor ve kardeşi Ahmet’e soruyor; “Bu kaç yılında çekilmişti 1975 mi acaba?” Dakikalarca bahçeyi inceliyor, ağaçları eliyor ve havayı derin derin içine çekiyor. Yavaşça ayrılıyor evden... O sert mizaçlı görünen granit adam gitmiş; bizim mahallenin ilk okuyan yazanı Ali abimiz gelmişti...■

metinbahcivan@altinsehiradana.com

Eğitim Gönüllüsü Süleyman Özgentürk’ün kendi yaptırdığı evi şimdi eğitim yuvası

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı’na bağışlanan baba evi “Adana Süleyman Özgentürk Eğitim Birimi”

Babaevinin bir eğitim yuvasına dönüşmesinden büyük mutluluk duyuyorum.

ACIBADEM 'DE DOĞUMUN AYRICALIKLARIYLA TANIŞIN

VIP Doğum Paketi

- Yaşam boyu Acıbadem Bebek indirimi
- VIP Oda Süsleme
- Suit Odada 2 gece konaklama
- Doğumdan sonra, kalça eklemi USG ve Otoakustik emisyon
- Ücretsiz ilk çocuk poliklinik muayenesi
- Doğumdan sonra 10 gün içinde Yeni Doğan Ev Ziyaretleri
- Hastanede kalınan süre boyunca verilen uygulamalı bebek bakım eğitimi
- Anneler için;
 - Emzirme danışmanlığı
 - Kuaför ve bakım hizmeti
 - 1 seans psikolojik destek hizmeti
 - 1 seans diyetisyen hizmeti
 - Diş muayenesi
- Bebeğinize özel sertifika
- Bebeğinizin ilk fotoğrafları
- Fotoğraflardan derlenen özel albüm
- Bebeğinize ait fotoğraf ve bilgilerin e-bebeğimde yayını
- Bebek yastığı
- Battaniye, tulum, body, şapka ve eldivenden oluşan bebek paketi
- Hastanede kalınan süre boyunca bebek bakımında kullanılan; bebek bezi, şampuan, yağ, losyon ürünleri
- Babaların taraftarı olduğu takımın tulumu
- Konuklara loğusa şerbeti ikramı
- Kutlama yemeği
- Bebek kurabiyeleri
- HiltonSa Living-Well indirim kartı

Tüm bu hizmetlere uygun avantajlarla sahip olabilirsiniz.

**Bilimsel Takip, Anında Acil Müdahale,
24 Saat Uzman Hekim Desteği ile Doğum Heyecanından,
Annelik Coşkusuna...**

Telefon

0322 455 47 60

0322 455 44 44

Acıbadem Adana Hastanesi'nin tüm branşları için
randevularınızı online yapabilirsiniz
www.acibadem.com.tr

Joint Commission
INTERNATIONAL

Acıbadem Adana Hastanesi
Joint Commission International (JCI)
tarafından akredite edilmiştir.

ALOACIBADEM

444 55 44

www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
(322) 455 44 44

ACIBADEM

ADANA

Kentsel dönüşüm projeleri

Yazı: Gülen Kurt, Zeliha Ertunç, Mehmet Emin Arıcı

Fotoğraflar: S. Haluk Uygur, Gülen Kurt

Kentsel Dönüşüm; bir kentin hem ekonomik hem de fiziksel çöküntüye uğramış bölgelerinde iyileşme sağlayan, depreme dayanıklı konutlar üreten, aynı zamanda yaşam kalitesini artırmayı sağlayan projeler bütünüdür. Amaç kentin ekonomisinin güçlendirilmesini hedeflerken, yaşayan halkı mağdur etmeyip tam tersine planlama ve uygulama sürecine katan, tasarım ve uygulama kriterlerine sahip, yerel kalkınmayı da sağlayan nitelikte olmaktır.

Ancak bu şekilde, özellikle dar gelirli halkın konut sorunlarına çözüm aranırken, onların sosyal yaşam alanlarını yükselten alt yapı, yeşil alan gibi yaşanabilir alanlar oluşturarak, onların yaşadıkları alanı sahiplenmelerini sağlamak mümkün olacaktır.

Kentler, sosyal ve kültürel etkinliklerin gerçekleştirildiği, halkın ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak derecede yaşama alanları ile dinlenme alanlarının bulunduğu mekânlar bütünüdür.

Aynı zamanda kentler, tarımsal olmayan üretimin yapıldığı ve tüm üretimin denetlendiği, dağıtımın koordine edildiği; belirli bir teknolojinin beraberinde getirdiği büyüklük, yoğunluk, ve bütünleşme düzeyine varmış yerlerdir.

Mahalleler ise; sosyal kontrol ve dayanışmanın kentlerde sağlandığı ve uzun bir tarihsellik içinde oluşmuş sosyal ve mekansal bir olgudur. Yapılan kentsel dönüşüm projeleriyle bunun yok edilmesi kentlerin sosyal yaşamına kuşkusuz telafisi olmayan bir hasar verecektir. Bu sebeple, kentsel dönüşüm projeleri hazırlanırken bu husus göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun için, yüksek katlı, tek tip, dikey yapılaşma yerine, yatay düzlemde bir yapılaşma ve bunun içinde mahalle yaşamını sağlayabilecek sosyal donatı alanlarının sağlanması gerekmektedir.

Artık bazı ülkelerde, kente göçle gelecek olan insanlar için henüz oraya herhangi bir yerleşme olmadan düzenli bir planlama doğrultusunda kentlerin inşa edildiği görülmektedir. Öyle ki daha yolları hatta kaldırımları inşa edilmeden alt yapı sistemleri planlanmaktadır. Hatta bu alt yapı sistemleri planlanırken hızlı internet için fiber optik kablolar ve yeni teknoloji telekomünikasyon ihtiyaçları gözetilerek hazırlanmaktadır. Bu sayede enerji nakil hatları yerin altından geçirilerek insan ölümlerinin önüne geçildiği gibi fırtına ve başka hava muhalefetinin yaratacağı aksaklıklar böylece önlenabilmektedir. Ülkemizde olduğu gibi her şimşek çaktığında elektriklerin kesilmesine gerek kalmamaktadır.

Yapılan kentsel dönüşüm projelerinde mahalle olgusunun kaybedilmesi, kentlerin sosyal yaşamına önemli bir hasar verebilir.

Adana'da ise mevcut yapılaşmasına bakıldığında zaman kentsel dönüşüm Adana'nın kurtuluşu gibi görülmektedir. Bilindiği üzere Adana 50'li yıllardan itibaren yaşanan hızlı sanayileşme, kent yerleşim yerinin hızlı bir şekilde hem ekonomik hem de demografik açıdan gelişmesine olanak sağlamıştır. 1960'lı yıllarda başlayan göç dalgası, 1970'li yılların sonu ile 1980'li yılların başından itibaren önüne geçilemez bir hal almıştır. Nitekim kentleşme hızının sanayileşmenin önüne geçtiği bu yıllarda kent, gecekondular ve plansız-çarpık yapılaşma ile tanışmıştır.

Kentleşme hızının sanayileşmenin önüne geçtiği 1970'li yılların sonu ile 1980'li yılların başından itibaren kent, gecekondular ve çarpık yapılaşma ile tanışmıştır.

Bu durum bize 1980 ile 1995 yılları arasında kentin başı boş bırakılmış olduğunu ve gelen dış göç sonucunda gelişmiş yapıların var olmasına neden olduğunu göstermektedir. Böylelikle kent dokusundan uzaklaşarak herhangi bir silüet dahi veremeyen düzensiz, karmaşık birçok alanların oluşmasına neden olmuştur.

Eğer Adana'da kentsel dönüşüm projeleri tam anlamıyla uygulanacak olursa; dış göç sebebiyle önlenmeyen çarpık yapılaşmanın da önüne geçileceğini düşünüyoruz.

Eğer Adana'da kentsel dönüşüm projeleri tam anlamıyla uygulanacak olursa; biz, kentin dokusundan tutun ve dış göçle önlenmeyen çarpık yapılaşmanın da önüne geçileceğini düşünmekteyiz. Tabi bunun için Kentsel Dönüşüm projelerine başlanmadan önce ihtiyaç ve beklenti çalışmaları, sorun analizleri ve sosyo-ekonomik araştırmaların tamam-

lanmış olmasının da gerektiğini unutmamalıyız. Dönüşüm düşünülen her bölge için, estetikten yoksun, ülke genelinde tipeleştirilmiş kule konut çevrelerinin oluşturulması yerine mikroklima, topoğrafya ve yönlenme gibi doğal verilere uyumlu, sosyal bünye özelliklerini dikkate alan plan ve projeler hazırlanmalıdır. Buna göre oluşturulacak projelerde mutlaka ye-

rel mühendislik, mimarlık ve planlama büroları ile üniversitelerden destek alınmalı hatta STK'lar ile TMMOB bu süreçlere dahil edilmelidir. Kentsel dönüşüm alanlarının uzun vadeli olması kapsamında konut, ticaret, vb gibi kentsel işlevlerin birlikte düzenlenmesi yoluyla kentsel topraklar ile tarım arazilerinin dengeli değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Dönüşüm Yapılırken “Ortak Akıl” Önemli

Altınşehir Adana: Adana’da kentsel dönüşüm sizce nasıl olmalıdır?

Zihni Aldırmaz: Kentsel dönüşümle ilgili yapılacak olan çalışmalar “Dönüşüm” adı altında yapıların yıkılıp tekrardan yapılması değil de bölgede yaşayanların beklentilerinin dikkate alındığı, fiziksel yapı kadar sosyal yapıyı da dikkate alan, yaşam kalitesinin iyileştirildiği, yaşayanların memnuniyetlerinin, aidiyet duygusunun sağlandığı bir süreç olmalıdır.

Yapılacak çalışmalarda, alt ve orta gelir grubunun yaşadığı mahallede mevcut yaşam standartlarının iyi analiz edilip, bu standardı yükseltmeye yönelik fiziksel ve sosyal kararların öncelikle verilmesi gerekmektedir. Ancak yapılacak müdahalelerde de alanda yaşayanların beklentilerinin dikkate alındığı projelerin ortaya konulması gerekmektedir.

A.A.: Kentsel dönüşüm yapılacak bölgeler nasıl tespit ediliyor?

Z.A.: Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projeleri’nin uygulanacağı alanların tespitinde, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek, ulaşım ve altyapıdaki aksayan bölgeleri iyileştirebilmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak gibi faktörler dikkate alınarak tespit ediliyor.

A.A.: Şu an uygulama yapılacak kentsel dönüşüm bölgeleri nerelerdir?

Z.A.: Büyükşehir Belediyemiz tarafından uygulaması yapılacak olan; Sinanpaşa, Fatih, Göl, Ziyapaşa, Köprülü ve İkbinevler Mahalleleri, Seyhan İlçe Belediyemiz tarafından uygulaması yapılacak olan; Bey, Barbaros ve Barış, İsmetpaşa Mahalleleri, Yüreğir İlçe Belediyemiz tarafından uygulaması yapılacak olan; Başak, Kışla, Yavuzlar, Serinevler, Karacaoğlan, Akıncılar, Sinanpaşa ve Kışla (Çamlıca Arsaları) Mahalleleri, Çukurova İlçe Belediyemiz tarafından uygulaması yapılacak olan; Belediye Evleri Mahallesi, Sarıçam İlçe Belediyemiz tarafından uygulaması yapılacak olan; Mehmet Akif Ersoy ve Yıldırım Beyazıt Mahalleleri.

A.A.: Bu dönüşüm süreci ne kadar sürede gerçekleşecek ve bu dönüşümle birlikte çevre düzenlemesi yapılacak mı?

Z.A.: Mevcut dönüşüm alanlarının gerçekleşmesi için dönüşümde yer alan aktörlerin bu işe inanarak beraber çalışmaları gerekmektedir. Böyle bir durum süreci hızlandıracak aksi durumda ise süreç yavaşlayacaktır. Yani, süreci dönüşümde yer alan aktörlerin inanç ve kararlılığı belirleyecektir.

Dönüşüm alanında yapılacak olan proje yalnızca beton blokların yükseldiği, yatay gecekonduların dikey gecekondular haline getirildiği bir proje olmamalıdır. Proje, bölge halkının bütün ihtiyaçlarını karşılayacak, şehircilik mantığına göre kendine yeten sosyal donatı alanları ile donatılmış bir çevre düzenlemesi ile tamamlanmadığı sürece Kentsel Dönüşüm gerçekleşmiş sayılmamalıdır.

A.A.: Şu an yapılan kentsel dönüşüm çalışmaları sırasında halk ve belediye arasında ilişki nasıldır?

Z.A.: Güven tesisi için, proje alanındaki belediyeler ve ilgili meslek kurum ve kuruluşları ile diyalog kurularak kamuoyu sürekli bilgilendirilmelidir. Ancak karar alma süreçlerine katılım şeffaf ve geniş olmalıdır.

A.A.: Bir çok şehirde uygulanan kentsel dönüşüm uygulaması sizce doğru mu yapılıyor?

Z.A.: Adana dışındaki şehirlerde uygulanan Kentsel Dönüşüm uygulamaları, bölgelerindeki yerel yönetimlerin takdiri ile belirlenmektedir. Doğru veya yanlış olması daha önce de belirttiğimiz gibi bölgedeki dönüşüm aktörlerinin dönüşüm ile ilgili düşüncelerine göre değişmektedir.

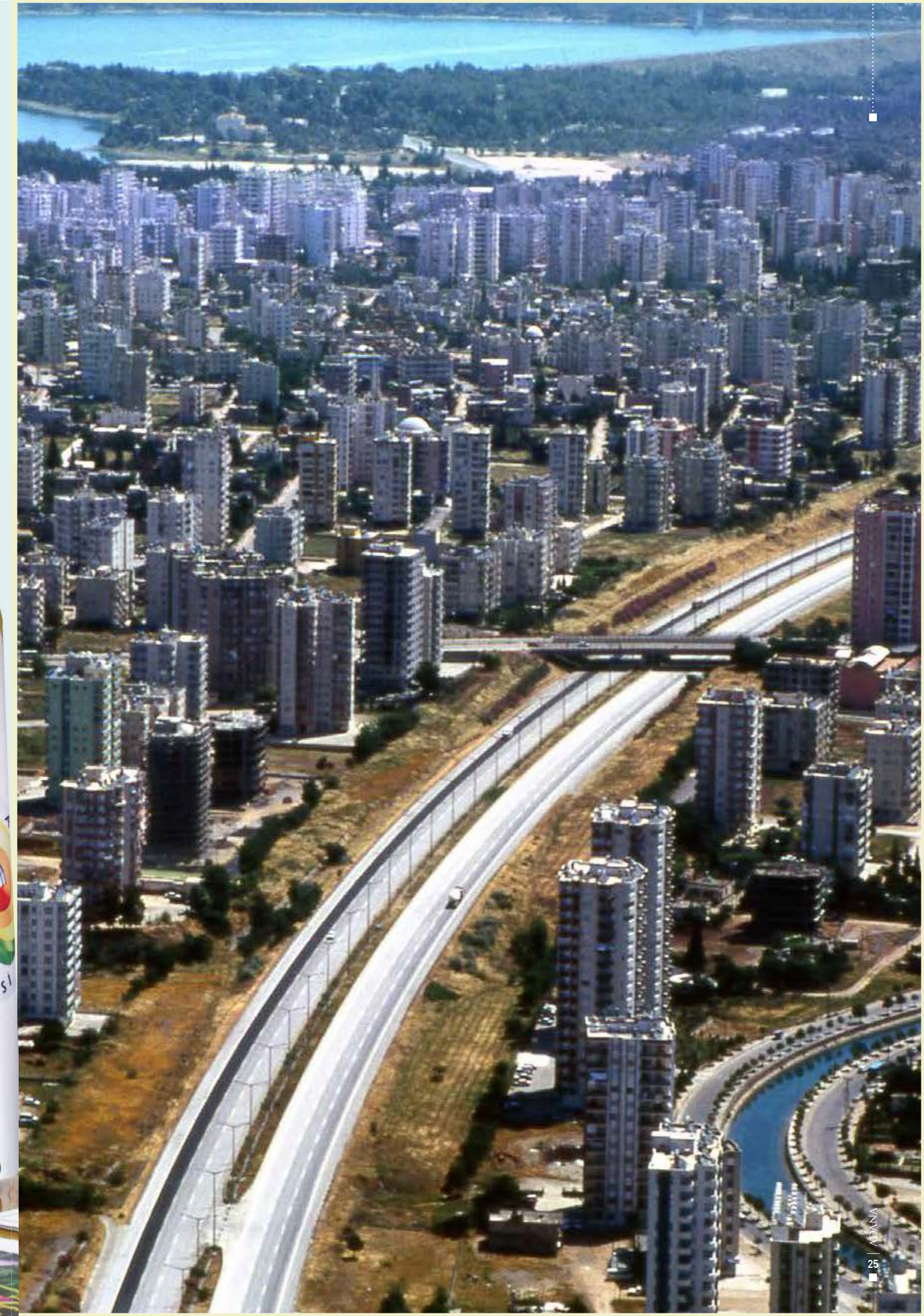
İnsanları yaşadıkları ortamdan koparmadan, aynı mahalle kültürünü empoze ederek bir dönüşüm mümkün.

A.A.: İnsanları yaşadıkları ortamdan koparmadan aynı mahalle kültürünü empoze ederek bir dönüşüm sizce mümkün mü?

Z.A.: Mümkün. Bu anlamda kullanılabilecek kelime “Rehabilitasyon”. Rehabilitasyon, planlı olarak gelişmiş ancak zamanla yıpranmış, yoğunluğu artmış ve işlevlerini yerine getiremeyen bölgeleri tekrar değerli hale getirme yöntemidir. Bu yöntem, mevcut bölgenin yapısının korunarak, koruma, tamir ve restore edilmesi temeline dayanmaktadır. Rehabilitasyonun bütün aşamalarında halkın katılımı gerekmektedir.

Zihni Aldırmaz
Adana Büyükşehir Belediyesi Başkanı v.

Bazı “Kentsel Dönüşüm Projeleri”nde bir alternatif olarak “yerinde ıslah/iyileştirme” modellerinin verimliliğinin irdelenmesi benimsenmelidir.

Şehir Plancıları Odası Başkanı Ulaş B. Çetinkaya ile Kentsel Dönüşüm hakkında konuştuk;

Kentsel Dönüşüm, insanların yaşam biçimlerine müdahale olacağından, fiziksel değişiklik olacak bireylere nasıl indirgenecek bunu anlamak gerekiyor.

Dönüşüm ve Yenileme dediğimiz çeşitli iyileştirme yöntemleri var. Yenileme dediğimizde mevcut olan dokuyu mesela 20-30 yıllık binaları, bu bölgede revizyonlar yapıp oradaki yaşam kalitesini arttırıyoruz.

Mesela Hilton’un karşısında, Cumhuriyet mahallesinde küçük sanayi sitesinin bulunduğu bölge dönüşüm alanı oluyor, burayı yıkıp farklı fonksiyon getirerek iş merkezinin yapılması bir kentsel dönüşümdür.

Başka bir kentsel yenileme alanı ise; Seyhan Nehri’nin her iki yakasının birlikte bir bütün olarak değerlendirilip, nehir boyunca yenileme alanları olarak planlaması gerekli olduğunu düşünmekteyiz. Dolayısı ile parçalı kentsel dönüşüm projeleri yerine kentin mevcut planıyla uyumlu “Kentsel Dönüşüm Ana (Master) Planı” hazırlanarak proje alanlarının önceliklerine ve etaplarına karar verilerek hareket edilmesi taraftarıyız.

Nelere Dikkat Edilmeli?

Kentsel Dönüşüm Alanları, zemin olarak sağlam yerlerden seçilmelidir. Mevcut binalar yıkıldıktan sonra mikro bölgeleme çalışması yapılarak sonuçları projelere esas tutulmalıdır Bu yöntem hem binaların uzun ömürlü olması hem de vatandaşları depreme karşı motive etmesi açısından önemlidir.

Kentsel Dönüşüm yapılacak yerlerde yaşayan halka nasıl yaklaşılmalı?

Bahçeli evlerde yaşamaya alışkın insanların yeni konutlardaki birlikte yaşamı zorunlu kılan apartman kültürüne ve giderlerine adaptasyonu açısından sürdürülebilir yaşam süreleri irdelenmelidir.

Halk katılımı için aşağıdan yukarıya doğru, konut yapı adasından başlayarak kademeli bir temsiliyet modeli kurgulanmalıdır. Bunun için “Kentsel Dönüşüm Projesi” uygulanacak alandaki farklı özelliklerdeki sosyal grupların ihtiyaç, beklenti ve görüşlerinin planlama kararlarına yansıtılması, kararların birlikte üretilmesi sağlanmalıdır.

Yukarıda da ifade edildiği gibi; kentsel dönüşüm projeleri kapsamında öncelikle halk ile konuşulmalıdır. Çünkü yaşayan halkı dinlediğimiz zaman onların da yaşadıkları ortamdaki memnuniyetsiz ol-

dukları anlaşılmaktadır. Bilindiği üzere göç ile gelen halkın konutlarını yaparken belirli bir plan doğrultusunda yapmadıklarından, zamanla etraflarının da benzer yapılar ile çevrelenmesi ile dar sokaklarda yaşayan insanlar haline geldiklerini görmekteyiz.

Herhangi bir ihtiyaç durumunda, misal yangın geçiren bir konuta ulaşmada, itfaiye aracının dar olan sokağa girememesi ya da ambulansın sokağa girememesi gibi durumlarla sık sık karşılaşıldığı gözlemlenmektedir. Son zamanlarda, televizyon kanallarında sık sık karşılaştığımız şiddetli yağmurlar sebebiyle, evlerin sular altında kalması, aslında alt yapı çalışmalarının yetersiz olması yani düzensiz yapılaşmanın sonucudur.

Bu konuyu Ulaş B. Çetinkaya şöyle ifade etmektedir;

“Bize göre halka öncelikle nasıl bir yerde yaşamak istediğini sormak gerekir diye düşünmekteyiz. Çünkü bu sayede aradaki ilişkiler daha sıcak tutulacaktır. Dolayısıyla anlaşmazlık yerine ortak fikirler doğrultusunda yaşayacakları alanları beraber belirlemiş olacaklar.

Bu aslında çok zor bir şey değil. Öyleki bu projeyi oluştururken araştırmalarımız

sırasında Ankara Büyükşehir Belediyesi dönemin Belediye Başkanı kentsel dönüşüm çalışmaları sırasında çalışanlarına öncelikle oradaki halkın nasıl bir yerde yaşamak istedikleri başta olmak üzere bir çok sorunun olduğu bir anket yapılmasını ister. Bu sayede halkın tepki göstermesi yerine yabancısı olduğu bir konu hakkında bilinçlenmesi sağlanmış, bununla beraber isteklerini ve beklentilerini karşı tarafa anlatmaları sağlanmıştır. Bu sayede de bir birine küsen bir yönetim ile halk olmak yerine ortak fikirler sayesinde bir araya gelen, yaşadıkları kenti zenginleştiren, güzelleşmesini sağlayan insanlar haline gelmiş olmaları bunun bir göstergesidir.”

Ulaş B. Çetinkaya
Şehir Plancıları Odası Başkanı

SİNANPAŞA MAHALLESİ KENTSEL DÖNÜŞÜM PROJESİ SINIR

ALAN: 130.330 m2
HAK SAHİBİ: 1 645
BAĞ. BÖLÜM (ADET): 1 308

Şehir Plancıları Odası'ndan Enver Yılmaz'ın Kentsel Dönüşüm hakkında düşünceleri;

Kentsel dönüşüm yapılacak alanlara baktığımız zaman orada yaşayan insanların mutlu olduğunu zannediyoruz, aslında mutlu değiller. Birbirine yakın evlerin bir arada olduğu, yaşama alanlarının kısıtlı olduğu hatta sokaklarının dar olduğunu görmekteyiz. Ama Kentsel dönüşüm uygulanacak alanlar için yapılan detaylı çalışmalar sonrasında daha kolay erişilecekleri yollara sahip olacaklar, yeşil alanları, sağlık tesisleri, okullar ve otoparklar ile yaşam kalitelerini artırmayı hedeflemekteyiz.

Yeni mekanları da oraya entegre ederek o alanın daha da hareketlenmesini sağlıyoruz. Şunu da söylemek isterim; biz burada yaşayan insanlara yerinde dönüşüm yapıyoruz. Yani burada yaşayan insanlara falanca yere toplu konut yaptık oraya gidin demeyip kendilerine ait olan alanda yaşamaları için yaşam şartlarını arttırıyoruz. Yüreğir bölgesinde yer alan dönüşüm alanları için Yüreğir Belediyesi ile Toki'nin birlikte yapmış olduğu çalışmalarda standart mimari uygulanan projeleri yerine Akdeniz iklimine uygun yani sıcak iklime uygun balkonları olan, Adana'nın mimarisini yansıtan evlerin yapılması istenmektedir.

Enver Yılmaz
Şehir Plancısı

Konu ile ilgili Kışla Mahallesi Sakinlerinden Mehmet Kaya ile görüştük:

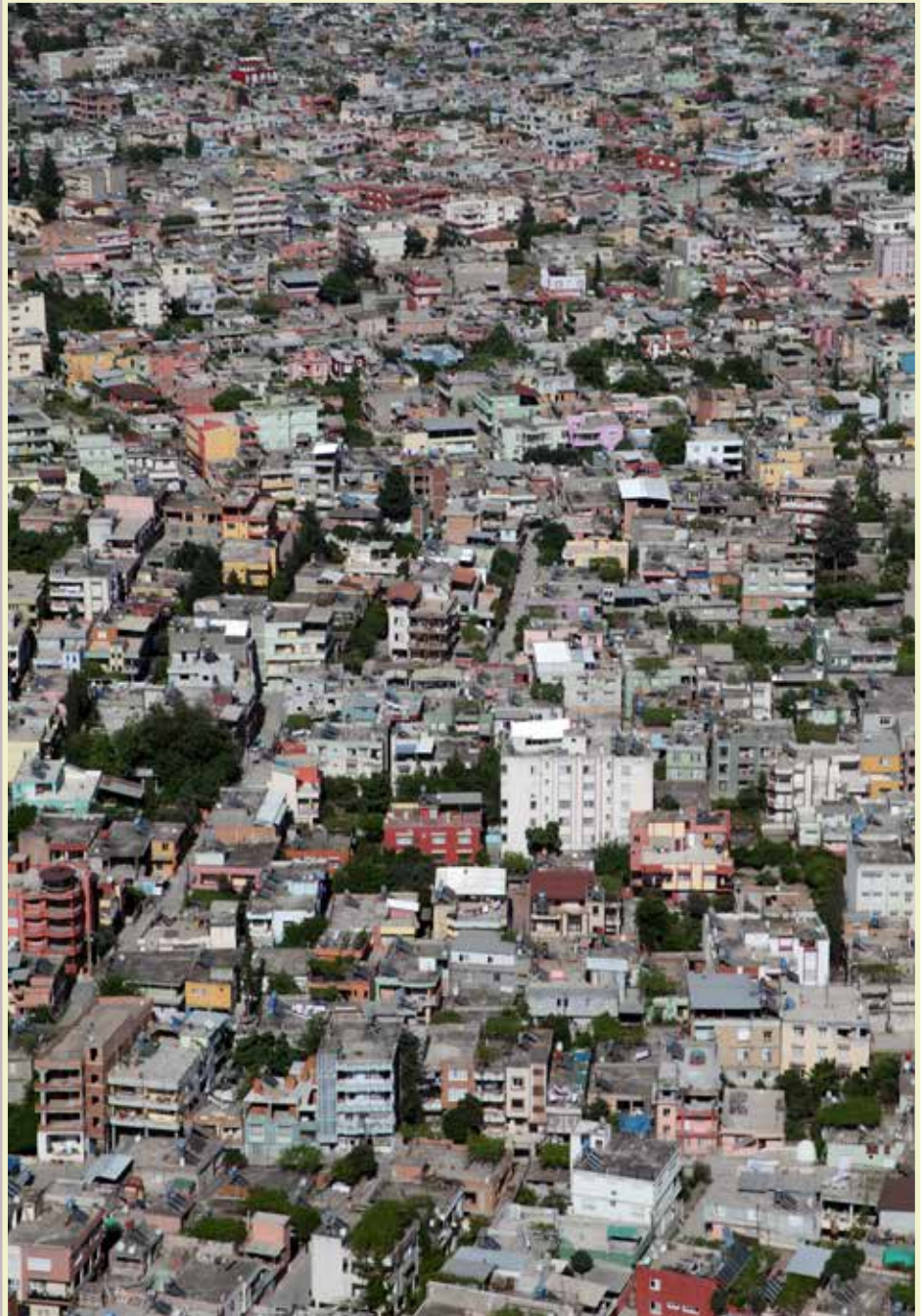
“Ben 2009 yılında burayı yaptırmaya karar verdim. 2009 yılında her şeyi tapu ruhsat gibi her şeyi yaptırarak. Her şeyiyle tamamladık. 2010 yılındaki seçimden sonra, böyle Kentsel Dönüşüm konusu Yüreğir Belediyesi tarafından böyle projelendirildi. Aslında bir taraftan haklılar. Mahalle çok dar, ambulans ve itfaiye giremiyor bu açıdan haklılar. Ben de kentsel dönüşümü destekledim. Ama biz emeğimizin karşılığını alamadık. Arsayla beraber evime 200 milyar harcadım.

Bize teklif edilen 2 daire. Alt kata 30 milyar, üst kata 30 milyar bir miktarda para. Bu 30 milyar bizim elimize geçmiyor. Kira bedeli olarak geçiyor. Bir de şerefiye kat meselesi var. Belirledikleri üs kat ve zemin kat fiyatı, Kur’a da bunun dışında bir kat çıkarsa fiat farkını bizden alıyorlar. Eğer onun dışında bir kat çıkarsa o 30 milyarın içinden alıyorlar. Belki 2 sene taahhüt ediyor sözleşme de yazıyor. 2 seneyi belki geçebilir. 2 sene için 10 milyar bize para veriyorlar. Onun dışında satıştan doğan banka masrafları da dâhil her şeyi biz ödüyoruz. İki daire ye karşı iki daire almış oluyor ama arsa gitmiş oluyor. Dükkânlar daha mağdur oldu. Yan tarafta taksi durağı var. Aynı zamanda taksi durağı, ganyan bayi hem de kıraathanesi var, 3 dükkânı var. Bu adam buradan para kazanıyor. 2-3 seneye kadar bu evler yapılanaya kadar mağdur kalacaklar. İlk önce yazılı olarak Yüreğir Belediyesi herkese bildirdi. Kentsel Dönüşüm düşünüyoruz mahallenizde ve kesinlikle beklediğinizin üzerinde şeyler olacak sizi mağdur etmeyeceğiz dediler. Yazılı kağıt dağıttılar daha sonra görüşmeye geldiler. Toplantı yaptılar birkaç kere. Herkesi Mahalledeki spor sahasına topladılar. İlk başta kibardılar giderek katılaştılar. İlk zamanlar giderek katılaştılar. %50’ye ulaşınca kamulaştırırız diyerek katılaştılar. Çoğunlukla burada Ereğlililer oturuyor. Kanun çıktıktan sonra ilk başlarda direniyorduk daha sonra çoğunluk imza attılar. Bazı evler müşterek tapu olduğu için herkesin işine geldi, 4 kişi bir tapuya sahip böyle olunca 4 kişi hak sahibi olacak. Kentsel dönüşümü destekliyorum aslında. Bazı evler mahallenin içine girildiğinde 1m kadar yakın iç içe. Böyle olsun istemem o kadar dar ki yarım metre kadar yakın olan evler var açıkçası evimi içini duysun görsün istemem mahremiyetimi saklı kalsın isterim.” ■

anakonu@altinsehiradana.com

Mehmet Kaya
Kışla Mahallesi Sakini

SANTRAL SİSTEMLERİ

KAREL

AKEL
ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

TELSİZ SİSTEMLERİ

KENWOOD
TELSİZ SİSTEMLERİ

AKEL
ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

TEPE LAMBALARI

CSR

AKEL
ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

ANONS CİHAZLARI

Gempa

AKEL
ELEKTRONİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

MARKALAR

KENWOOD
TELSİZ SİSTEMLERİ

KAREL

Gempa

CSR

Reşatbey Mahallesi Fuzuli Caddesi
Halet Kurdak Apt. 49/D Seyhan/ADANA
Tel : 0322 363 39 39
www.akeltelefon.com

KENT^{ve} DÖNÜŞÜM

Yazı: Nuri Gürdil Karikatür: Bayram Top

E vrenin en temel yasasıdır dönüşüm, değişim, gelişim... Ve değişimi, gelişimi, dönüşümü anlamlandırma gereksinimi içinde Heraklitos'tan beri akıyor ırmak; içine yeni sözcükler, yeni kavramalar, yeni anlamlar ekleyerek... Önünde saygıyla eğildiğim emek, dil, diyalektik... İnsanlar, "konuşa konuşa anlaşabilelim" diye dili ve sözcüklerini icat etmişler binlerce yıllık bir süreçte: demişler ki "kent", demişler ki "dönüşüm"... Ve ülkemizde -her nasılsa- üzerinde neredeyse kimse- nin anlaşıp uzlaşmadığı bir kavram çıkmış ortaya: Kentsel Dönüşüm diye... Son zamanların moda kavramı "proje" ise işin tuzu biberi, minareyi çalma sevdalıları için kılıf belki.

Dilsel tanımlama ne kadar güzel olsa kentsel dönüşüm konusunda: Kenti, değişen ve gelişen insanoğlunun gereksinimlerine uygun hâle getirmek, kısaca... Ama Sulukule'den başlayarak ülke coğrafyasına parsel parsel yayılan, piyasa trendleri izleğinde sulandırılan/bulandırılan uygulamalara ne demeli?

Hani dilin tanımında "gizli anlaşmalar sistemi" diye bir ifade vardır ya, belli ki gizlilik paydaşlar arasında değil, paylaşımlar arasında olmuş "rantabl projelerle" şimdiye dek; anlaşmazlıksa niyetle sonuç arasındaki farkta; mutlu azınlıkla, mutsuz çoğunluk arasındaki uçurumda... Kaçınıcı kattan bakıyoruz dünyaya?

"Köy, kasaba" anlamına gelen İran asıllı "kent" sözcüğü, Dil Devrimi sırasında yanlışlıkla "Öztürkçe sanılarak" canlandırılmasaydı, Batı'dan örneklediğimiz şehir planlamaları ve kentsel dönüşüm bu kadar kafa karıştırmayacaktı belki de. Dil, anlamaktan çok, anlamamama aracı Avrasya'da...

Kentsel dönüşüm, şimdi Adana'nın gündeminde... Adana'daki uygulamalar, tanımlamalar çerçevesinde mi olacak, piyasa oyuncularının "rantabl" beklentileri doğrultusunda mı? Kent dönüşecek mi, bölüşülecek mi? Ağzı sütten yanan bir ülkede yağurdu üfleyerek yemesi gerekiyor şimdi Adanalının...

Yaşam, kültürel geçmişi ve değerleri üzerinden uzaklaştıkça modernleşmiyor. Çok katlı AVM'ler, gökdelenler, çelik kolonlar, beton duvarlar, devasa parklar mıdır modern kentin göstergeleri; yoksa doğayla, tarihle, sanatla, kültürle, insanla uyumlu kent düzenlemesi midir, alt yapısından üst yapısına dek?

Kentler de dönüşecek elbet, insanın, teknolojinin, kültürün dönüşmesi gibi; dönüşüme karşı koymak, diyalektiği yok saymak ne demek? Mesele kent nasıl, niçin, kim için dönüşecek?

Mesela? Kentsel dönüşüm adı altında çok katlı okullar yapılmasın, öğrencileri tenefüssüz bırakan...

Mesela? Kentsel dönüşüm adı altında çok katlı AVM'ler yapılmasın, yolları ulaşmaz kılan...

Mesela? Kentsel dönüşüm adı altında çok katlı yalnızlıklar inşa edilmesin, insanı betonla çelik arasına sıkıştıran...

Mesela? Kentsel dönüşüm adı altında iş yeriyle ev arasındaki sıkışık trafikte geçmesin zaman...

Kentsel dönüşüm adı altında üst yapının cilasına kurban gitmesin alt yapı, adam gibi olsun yapıların altı da üstü de... Mesela, Adana, "Adana" olarak kalsın; benzermesin "herhangi bir" kente...

Kentler dönüşecek; değişime karşı konulmaz; mesele toplumsal gereksinimlere göre mi dönüşecek, kişisel çıkarlar, rant dayalı rantabl projelere göre mi?

Sivil toplumun katkısı, toplumsal öncelikler ve ortak akıl elbet çözebilir sorunu; aklımızı ve kalbimizi toplumsal çıkarların emrine verebilirsek, kenti yaşanabilir bir çevreye dönüştürebilirsek... çözülür her mesele!

Dönüşen sadece kent değil, geleceğimizdir de... Ve toplumun akla, mantığa, bilime uygun gereksinimleri geleceğin yol haritasından başka bir şey değildir!

Adana kentimizdir, bizimdir, yârimizdir; vermeyiz ellere... ■

nurigurdil@altinsehiradana.com

İMDAT! SEVGİLİM RANA'YI ÖLDÜRÜYORLAR!

Yazı: S. Haluk Uygur

Ay ışığının aydınlatığı suyun üzerinde gördüğüm gözlerini, gökteki yıldızların suya düşmüş yansıması zannettim ilk an... Rana holtsi ışıklı gözleriyle gözlerimin içine bakıyordu ama asla kaçmaya yeltenmiyordu. 20–30 saniye öylece göz göze kaldık. Dolunayın ışığı aramızdaki duygusal bağı daha dramatik hale sokuyordu. Ürker diye hiç ses çıkarmamaya çalışıyordum. Ondan da hiçbir ses gelmiyordu. Dilini yutmuştu sanki. O kadar güzel görünüyordu ki, suyun ıslattığı teninin parlaklığı, ayın ışığını yansıtarak, bir mücevher görüntüsü veriyordu kendisine. Minicik yeşil bir zümrüt idi adeta... Âşık olmuştum Rana si'ye...

Rana'ya Âşık Oldum

Tenine dokunmak için elimi uzattım. Elimin ay ışığının altında yaptığı gölge, ısıllı ışıllı parlayan gözlerinin üstüne düşene kadar hiçbir tepki göstermedi. Ancak elim görme alanında bir karanlık oluşturunca, gözlerini gözlerimin etkisinden kurtarıp, Karagöl'ün buz gibi suları arasında kaybolup gitti.

Âşık olmuştum Rana holtsi'ye...

Adana'daki Sevgililerime Dedim ki...

Ay ışığına baktım ve Adana'da bıraktığım sevgililerimi düşündüm. Aklıma cep telefonum geldi, kontrol edince güçsüz de olsa çektiğini anladım. Tek tek aradım sevgililerimi ve ertesi gün randevu verdim hepsine...

"Aya bakınız yarın saat 21 de"...

"Baktığınız zaman beni ve benimle birlikte yeni sevgilimi göreceksiniz 2500 metre yükseklikte" dedim. Ertesi gün hepsi ayın parlak yüzünde, Rana holtsi'yi görebilmek umuduyla balkona çıkmışlar ama görememişler.

Karagöl ve Çini göl Hakkında Kısaca...

Bolkarların 2500 ve 2600 metre yüksekliğinde yan yana duran iki göldür. Her ikisi de yüksek kayalıkla rın arasına sıkışmış buz gibi ama tertemiz sulara sahip krater gölleridir. Karagöl suyu içindeki bitki örtüsüne uygun olarak koyu yeşil rengini aldığı için, bu adla anılmaktadır. Çini Göl ise İznik çinilerindeki yeşile benzer bir renge sahiptir. Birbirinden 100 metre rakım farkına sahip bir konumda olmalarına rağmen, barındırdıkları canlılar açısından çok farklı görülmektedirler. Karagöl'ün yüzeyi aynı nilüfer gibi suyun üzerine yılan su mercimeği bitkisinin yaprakları ile süslü iken, Çini Göl'ün içerisinde bitki yaşamamaktadır. Bilimsel adı Rona holtsi olan Toros Kurbağası da Karagöl'de yaşamasına rağmen, hemen 100 metre uzaklıktaki Çini Göl'de yaşamamaktadır. Bununla birlikte Çini Göl, etrafındaki çok çeşitli ve endemik kır çiçekleriyle zengindir. Karagöl'ün etrafındaki dağ çiçekleri ne kadar çok ve güzel olsa da, Çini Göl'ün kenarındakilerle boy ölçüşmeyecek kadar azdır. İşte tüm bu özellikleri nedeniyle her iki gölün bulunduğu bölge, başta birçok yabancı turist olmak üzere turist akınına uğramakta ve dünyada trekking ve kampçılık ile uğraşanların gözde uğrak yeri olma özelliği taşımaktadır.

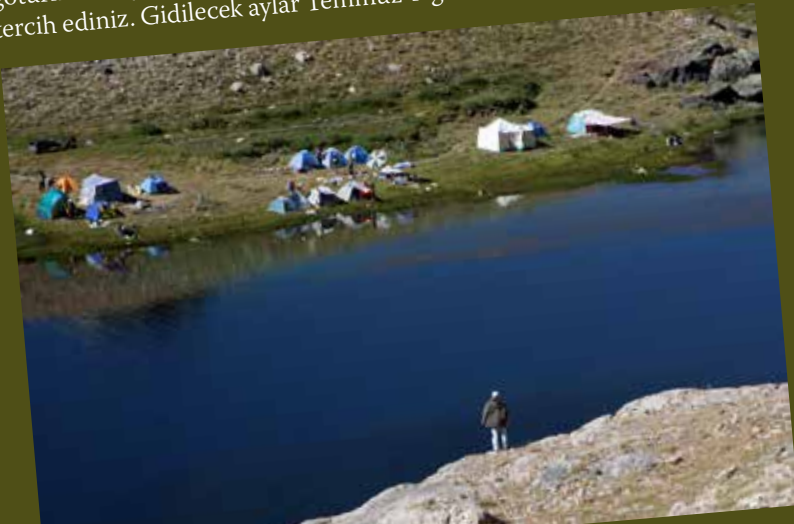
Çini Göl
(Arka planda Karagöl kısmen görünüyor)

Rana holtsi (Toros Kurbağası)

Çini ve Karagöl'ün Çiçekleri

Nasıl Gidilir?

Adana-Ankara yolunda Çiftehan'ı geçtikten sonra 10 km gidince, Darboğaz Beldesi'ne dönen yola sapıp Darboğaz'a gelince, Karagöl'ün sapağını sorunuz. Toprak yolun bittiği yere kadar (yaklaşık 20 km) altı yüksek bir arabayla gidiniz. Orada yarım kalmış bir otel inşaatı göreceksiniz, bir müddet sonra yol bitecek. Yolun bittiği yerden aşağıya doğru baktığınızda Karagöl'ü göreceksiniz. Artık bundan sonra (700-800 metre kadar) eşyalarınızı (Çadır, uyku tulumu, yiyecek, kamp malzemesi vs.) sırtınıza alarak, yürüyerek aşağıya inmelsiniz. Orada içecek su bulabilirsiniz. Bu yüzden boşuna su taşımayınız. Ancak yiyeceğinizi götürmelisiniz. Yiyecek için pratik konserve türlerini seçiniz. Çünkü yakacak bir şey bulmak mümkün değil. Bir piknik tüpü götürmeniz iyi olur. Çadırınızı kurarken çayırın ıslak olmayan yerlerini tercih ediniz. Gidilecek aylar Temmuz-Ağustos ve Eylül'ün ilk yarısıdır.

Gitmişken...

Çini Göl ise Karagöl'den 15 dakikalık yürüme mesafesindedir. Mayonuzu yanınıza alırsanız her iki gölde de yüzme imkânı bulabilirsiniz. Ancak çok iyi yüzme bilmek ve kıydan ayrılmamak şartıyla... Çevredeki tepelere yürüyüşler yapabilir, kır çiçekleri toplayabilirsiniz. Ancak yanınıza geniş kenarlı bir şapka, uzun kollu giyecek ve güneş kremi almayı unutmayın. Çünkü 2500 metre yüksekte güneş çok yakıcı oluyor ve sığınacak bir ağaç gölgesi yok.

Rana Karagöl'den Başka Yerde Yaşamıyor

Belki sizler de birkaç sene gecikerseniz bırakın balkona çıkmayı, Bolkarlar'ın 2500 metre yüksekliğindeki Karagöl'e kadar gitseniz bile Rana holtsi'yi göremeyeceksiniz. Çünkü birkaç yıl önce akhevvelin biri "Yahu bu göl bomboş duruyor, buraya biraz sazan yumurtası atalım da büyüyünce tutar karnımızı doyururuz" diye düşünerek oluşturduğu Sazan Balığı popülasyonu, (üstüne basarak söylüyorum) dünyada Karagöl'den başka hiçbir yerde (Hatta Karagöl'ün hemen yanındaki Çini Göl'de bile yaşamayan) Rana holtsi'nin soyunu gittikçe kurutuyor. Benim yeni sevgilim yok olup gidiyor.

Cadının Büyüsü mü, İnsanların Akılsızlığı mı?

Rana holtsi masaldaki cadının büyüyle kurbağa olmuş prens gibi, prensesin kendisini öperek yeniden hayata döndürmesini bekliyor.

Evet, benim sevgilim bir kurbağa...

Diğer kurbağalara göre yarım boyda, minicik bir afet...

Öbürlerinden, parlak yeşil benekli teni ve asla vıraklamaması ile ayrılıyor.

En önemlisi insanlardan korkmuyor, göz göze geldiğiniz zaman kıpırdamadan duruyor. Çünkü bugüne kadar 2500 metre yükseklikteki bir gölü görmeye gitme zahmetine katlanacak kadar doğasever insanlarla karşılaşmış sadece... Ve her nedense onlardan bir kötülük göremeyeceği zannına kapılmış. Ama oraya kadar gelme zahmetine katlananların arasında bile akılsızların olabileceğini düşünememiş.

İşte bugün her birinin büyüklükleri 3-5 kilo ağırlığa kadar çıkabilen sazanlar, Rana Hotsi'yi daha küçük bir larva iken yiyerek soylarını tüketiyorlar. Çok değil daha 5 yıl önce gittiğimde, Karagöl'ün kenarında 1 adım atınca onlarcasının sıçradığını anımsıyorum. Bugün ise suyun kenarında tek tük varlar. Seslerini soluklarını kesip, kendileri için bir canavar olan sazanla yeni hayatlarına alışmaya çalışıyorlar. Üstelik gerçek canavarları olan insanlardan korkmadan... ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Sadece Türkiye'nin değil...

DÜNYA'NIN İLK ORGAN NAKLİ ADANA'DA YAPILDI

Yazı: İpek Kobaner

Adana'lı İki Lokman

**Kıskan Ankara,
övünme Antalya,
ilk transplantasyon
Adana'da yapıldı...**

Geçtiğimiz günlerde Antalya'da yapılan bacak ve yüz transplantasyonları Ankara'yı da harekete geçirmiş ve dünyada ilkleri yapmaya çalışmışlardı. Ankara'daki Üniversite, İsminin A harfinden sonradan gelmesi nedeniyle izni geç aldıkları yoksa daha önce bu operasyonu yapacakları konusunda değerli açıklamalarda bulundular.

Operasyonların olumsuzluklarla sonuçlanması, sonuçlarını tartışılır hale getirdi. Yüz nakli için gerekli endikasyonun olmadığı, ilgili üniversitede etik bölümü olmasına rağmen, işlerine karışıldığı için bakanlığın uyarılarına rağmen etik kurul oluşturulmadığı, bakanlıktan tek bir bacak nakli için izin alınıp dört operasyon yapıldığı gibi iddialar gündeme geldi. Üniversitenin değerli hocaları eğer hasta rıza göstermişse istenen herhangi bir operasyonun yapılabilmesinin etik olduğu konusunda görüş bildirince, etik değerlere duyarlı olduklarını ilk ağızdan öğrenmiş olduk.

Ankara ve Antalya organ transplantasyonunda ilk olduklarını, etik değerleri her şeyin üzerinde tuttıklarını iddia etmekte.

Halbuki Alfabetik sıralamada Ankara ve Antalya isimlerinden önce Adana ismi gelir. Yani bu transplantasyonlar ve etik değerlendirmede ilk olma Adana'nın kadridir...

Milattan sonra 3. yy'da, Adana Yumurtalıklı iki Lokman bacak transplantasyonunu yaptılar. Yani Ankara ve Antalya'dan 1750 yıl önce. Kaynaklar, çok açık, bilgiler iki epitoma dayanmakta. Jean de Mailly ve Bartholomew'e dayanarak 1275 yılında Jacobus de Voragin tarafından resimli bir kitap haline getirilmiş.

Roma İmparatoru Diocletianus, kendi ününü gölgeleyen bu iki hekimi ölüme mahkûm eder.

Söyle kitap aç bana içindekileri...

Yumurtalıklı iki lokman birisi cerrah diğeri bitkisel ilaçların piri. İsimleri Cosma ve Damian. Bir gün ayaklarındaki yaralar nedeniyle acı çeken bir hastaları yanlarına gelir. Ayağın alınması gerekmektedir. Çeşitli bitkilerle hastayı uyuturlar. Kesilen ayağın yerine o gün ölmüş olan Etopya'lı bir zencinin ayağını takarlar. Hasta uyan-
dığı anda ağrısının bittiğini ayağını hissettiğini ancak ayağın kendine ait olmadığını görür. Büyük ün kazanırlar, ancak ün sorunları, kıskançlıkları ve belayı birlikte getirir. Dönemin Roma imparatoru Diocletianus kendi ününü gölgeleyen bu iki hekimi sapkın olmakla suçlayarak ölüme mahkûm eder. Halbuki asıl sapkın imparatorudur.

Ölüm Yolu...

Boğulmaları için ayaklarına taş bağlanıp suya atılırlar, boğulmazlar.

Bir manga askerin karşısına geçirilir; oklar atılır; oklar havada dönmekte, atan askerleri yaralamaktadır.

Altlarında ateş yakılır; ateş onları yakmamakta çevreye dağılmakta, yakanları yakmaya çalışmaktadır.

Bu iki hekimi nasıl öldüreceklerdir? Sonra toplanırlar, danışılırlar. Pagan rahipler, kafalar kesilirse öleceklerine hükmederler. Sonunda kafaları kesilir, ancak kesilen kafalar, Allah'ın adını haykırmakta ve dualar okumaktadır.

“O yaşlı kadından aldığım üç yumurta yalnızca onu memnun etmek içindi. Almamam onu aşağılamak olurdu. Zaten yumurtaları fakirlere vermiştim ama sen beni dinlemedin.”

Etik Kaygılar ve Değerler de İlk Önce Adana'da Gündeme Gelmiştir...

Etik değerlerin işlerini aksatacağına inanan Ankara gurubu, üniversitelerinin bünyesinde bulunan etik bölümü çalıştırmazken, Adana'lı iki Lokman etik kaygılar nedeniyle birbirlerine küsmüşlerdir.

Bu iki hekim halk hekimidir. Hastalardan para almazlar ve hediye kabul etmezlerdi. Yaradanın kendilerine verdiği özellikleri, yetenekleri geri vermenin yolu onları halka ücretsiz sunmaktır. Allah'tan ücretsiz alınan, halka ücretsiz verilmelidir. Sağlık hizmeti ücretsiz sunulmalıdır. Kendilerine “gümüşsüz doktor” denmesinin nedeni de budur... Bir gün tıbbi ilaçlar yapan kardeş, yaşlı bir kadından üç yumurta kabul eder. Durumdan haberdar olan cerrah, kardeşine sitem eder ve bir vasiyette bulunur. “Madem ki üç yumurta kabul ettin, benim cenazeme gelme ve benim yanıma gömülme.” Yumurtalık sikkelerinde görülen yumurta motifleri olasılıkla bu olaya atıfta bulunmaktadır. Bahse konu üç yumurtanın bulunduğu en güzel sikke I. Philippus'un karısı Otacilia Severa için basılmıştır. İçinde üç yumurta bulunan bir kase (Phiale) ve aralarında iki yılan resmedilmektedir.

Kardeşlerin beraberce öldürülmeleri sonunda vasiyetin nasıl yerine getirileceği sorunu gündeme getirilir. Mecburen sevenleri cerrah kardeşi başka bir yere bir deveyle taşımaya karar verirler. Tam deveye yükleyecekleri sırada deve dile gelir ve eczacı kardeş adıyla konuşur “O yaşlı kadından aldığım üç yumurta yalnızca onu memnun etmek içindi. Almamam onu aşağılamak olurdu. Zaten yumurtaları fakirlere vermiştim ama sen beni dinlemedin.” Sevenleri mucizeyi büyük bir şaşkınlıkla izler. Kardeşlerin yan yana gömülmesine karar verilir. Halep yakınlarındaki Cyrrus kentine gömülürler. Reçeteleri yüzlerce yıl sağaltım amaçlı kullanılır. Fıtık ameliyatlarının ve Sıtma hastalığının piri kabul edilirler... ■

ipekkobaner@altinsehiradana.com

Hadrian dönemi yumurtalık sikkesi.
Hijyenin kabında iki yumurta ve yılan

GÜNÜNÜZÜ AKŞAMDAN KALMA GEÇİRMİYİN!

HANGOVER

Hücre ve dokuları destekleyici içeriği ile
alkolün olumsuz etkilerine karşı sizi korur.

*Alkol alımının ardından oluşan
şikayetleri önlemeye yardımcı olur.*

TÜM ECZANELERDE

Devita İlaç Sağlık Ürünleri
www.devita.com.tr - devita@devita.com.tr

HANG OVER

www.hangovertr.com

horlamayı önler, geceyi sessizleştirir!

puranox®
www.puranox.com.tr

klirik olarak test edilmiş

horlamayı önleyen boğaz spreyi

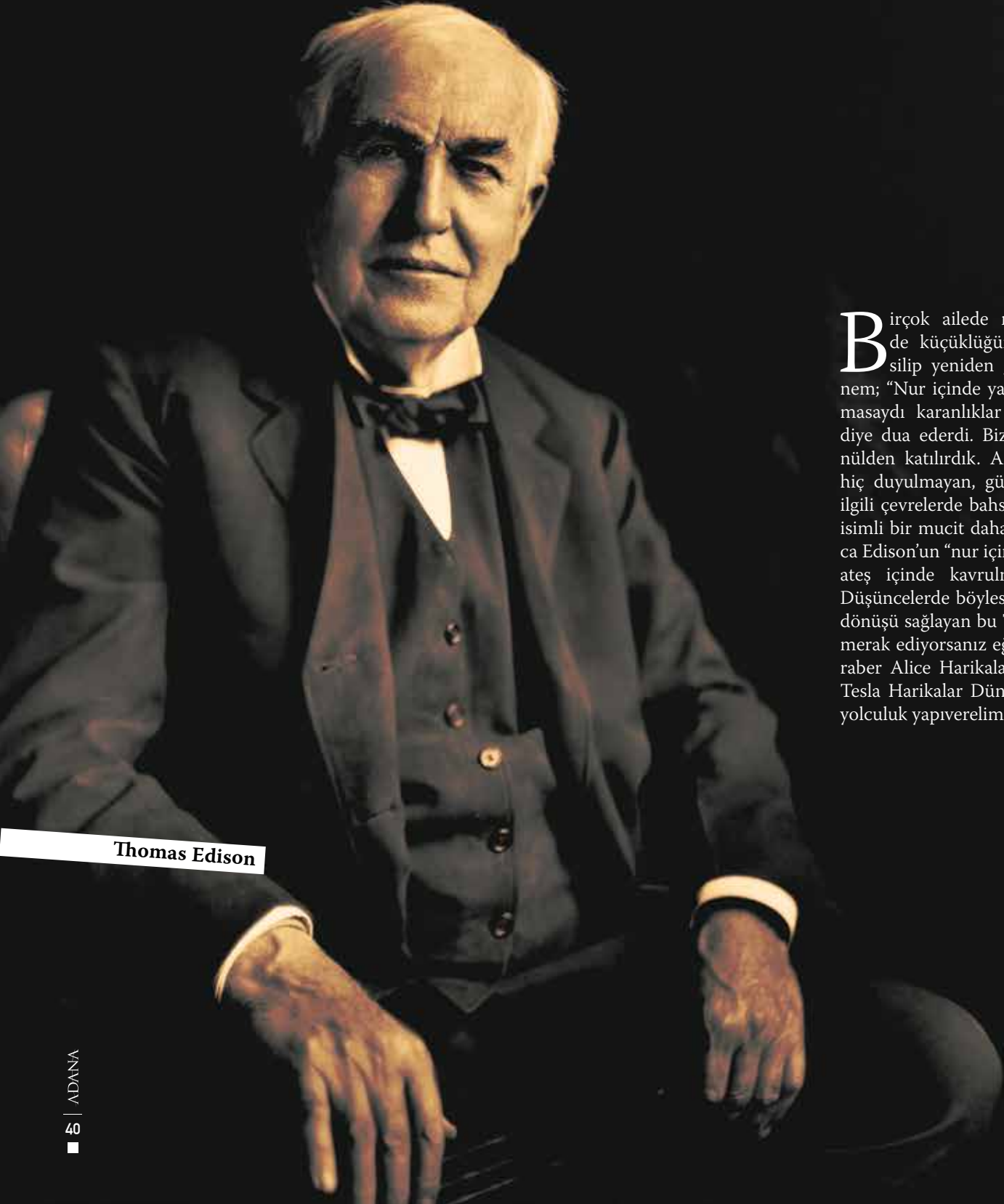
DEVITA
İlaç - Sağlık Ürünleri

EDİSON

CENNETTE NUR İÇİNDE Mİ YATSIN YOKSA
CEHENNEMİN ATEŞİNDE Mİ KAVRULSUN

YA TESLA?

Yazı: S. Haluk Uygur

Thomas Edison

Birçok ailede rastlanmıştır. Benim de küçüklüğümde, elektrikler kesilip yeniden geldiğinde büyükanem; “Nur içinde yatsın şu Edison, o olmasaydı karanlıklar içinde oturacaktık” diye dua ederdi. Bizler de ona canı gönülden katılırdık. Ama o günlerde ismi hiç duyulmayan, günümüzde de sadece ilgili çevrelerde bahsi geçen Nikola Tesla isimli bir mucit daha var ki; onu tanıyınca Edison’un “nur içinde yatmayı” bırakın, ateş içinde kavrulmasını istiyorsunuz. Düşüncelerde böylesine acımasız bir geri dönüşü sağlayan bu Tesla kim, ne yapmış merak ediyorsanız eğer, buyurun hep beraber Alice Harikalar Dünyası’na -yoksa Tesla Harikalar Dünyası mı demeliyim?- yolculuk yapiverelim.

Radyonun, Cep Telefonunun, MR Cihazının, Hidroelektrik Santralinin, Uzaktan Kumanda Yöntemlerinin Mucidi

Tesla'nın -bizleri Edison'a beddua okutacak düzeye getiren- elektrikle ilgili buluşları asıl konumuz ama bu konuda araştırma yaparken görülmektedir ki, bugün kullandığımız birçok teknoloji Tesla tarafından bulunmuş; maalesef başkaları tarafından suiistimal edilmiştir.

Örneğin herkes tarafından bir Markoni icadı olduğu sanılan Radyo, Amerikan Patentler Enstitüsü'nün de çok sonradan kabul ettiği gibi, tamamen bir Tesla icadıdır. Üstelik o; ses dalgalarının bir yerden diğer yere, kablolu nakli demek olan radyoyu icat ederken; sesi sadece merkezden çevreye değil, her yerden, başka her yere

nakledebilecek bir sistem oluşturmuştur. Yani bugünkü cep telefonlarını o icat etmiştir. Ancak sadece sesi değil görüntüyü de nakletmek üzere hazırlığını yaparken (televizyon), patentlerinden bir kısmını çalan Marconi, sesi Atlantik'in bir tarafından öbür tarafına naklettiğini açıklayıp (radyo) hisse senetlerini tavana çıkarınca, Tesla'yı destekleyen şirket, onun geç kaldığını düşünerek para yardımını kesmiştir. Hâlbuki Tesla zaten Markoni'den önce sesin merkezden naklini sağlayabiliyor, ancak herkesin birbiriyle kablolu konuşabileceği bir sistemi ortaya koymak için bekletiyordu.

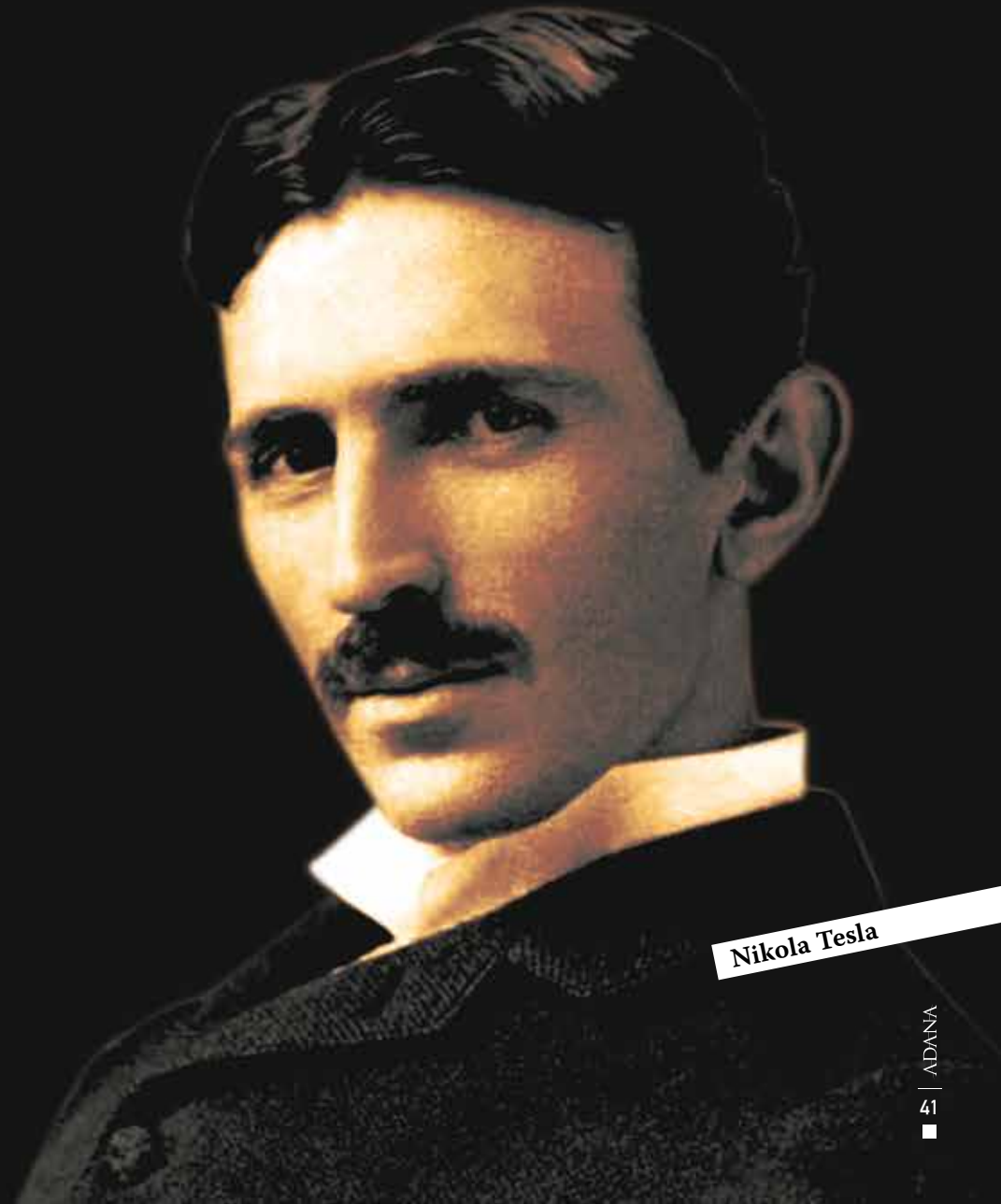
Nikola Tesla'nın Yaşamı

Ben Tesla'yı ilk kez Belgrad'a yolculuk ettiğimde tanıdım. O yıllarda Belgrad Uluslararası Havaalanı'nın ismi Tesla Havaalanı olarak değiştirilmişti. Arkadaşım Branislav Brkić'e sorduğumda anlatmaya başladı ve arkasından Belgrad'daki müzesine götürdü. Böylece benim Tesla yolculuğum da başlamış oldu. Bu vesileyle Edison'u da yakından tanımış oldum.

Annesi hiç okumamış olmasına rağmen, mutfak işlerini kolaylaştırmak adına birçok eşya icat etmesiyle tanınırdı.

Tesla; 9 Temmuz 1856 tarihinde bugün Hırvatistan sınırlarında kalan, Smiljan kasabasında doğmuştur. Sırp asıllıdır. Babası köyün Ortodoks rahibiyken, annesi hiç okumamış olmasına rağmen, mutfak işlerini kolaylaştırmak adına birçok eşya icat etmesiyle tanınan biridir.

Bir çok özelliğini annesinden aldığını zannettiğim Tesla; daha küçüklüğünden beri herkesten farklı görünen, biraz şizofrenik kabul edilen, yalnız ve içine kapanık biridir. Bu yüzden fizik ve mühendislik okullarına gitse bile bitirmemiştir. Ancak bugün fizik dünyası hiç tartışmadan onu "Elektriğin Dâhisi" olarak görmektedir.

Nikola Tesla

Gelelim Edison'a

Konu uzun... Tesla'ya yapılan haksızlıklar da gırla... Ancak Tesla'nın MR cihazından, uzaktan kumandaya, hatta radara kadar yaptığı buluşların kamuoyuna bu kadar geç intikal etmesinin nedeni, sadece patent hırsızlığıyla açıklanamaz. Başka şeyler de olmalı. İşte burada devreye para kazanma hırsının örgütlü ifadesi Kapitalizm ve onunla birlikte Edison devreye girmekte...

Edison'un doğru akım metodu ile neredeyse her eve bir trafo gerekiyordu...

Edison gerçekten bildiğimiz o klasik ampulü bulmuştur. Biliyorsunuz ampul elektrik enerjisi vasıtasıyla içindeki ince tellerin ısınıp, akkor haline gelmesi sonucu ışık veren bir teknoloji. Yani ışık vermesi için elektrik akımının ampule kadar gelmesi lazım. Tabii ki bunun için elektrik akımının iletileceği bir kabloya ihtiyaç var. Edison ampulü bulmuş ama kablodan elektrik akımını bugün "Doğru akım" denilen bir yöntemle aktarmasını biliyor.

Ancak elektriği doğru akımla aktarmasının önemli zorlukları var. Hatta tüm şehre elektrik vermeyi sağlayan bir şebekeyi doğru akımla kurmak mümkün değil! Çünkü elektrik kablosunun direnci ampulü yakabilecek güçte elektriğin uzaklara nakline izin vermiyor. Bu yüzden araya sık sık yükseltici (günümüzde trafo denilen şey) koymak gerekiyor. Neredeyse her ev için bir trafo... Evde kurduğunuz doğru akımla sadece bir ampul yakabiliyorsunuz. Yani pil yöntemiyle elde edilen aydınlatmaya benzer bir ışık Edison'un sağladığı. Tabii ki böyle bir aydınlatma yöntemiyle, sen istediğin kadar ampulü bulmuş ol, kentler nura boğulamaz.

Tesla İle Edison Buluşuyor

İşte bu sırada Edison'un yardımcılarının biri, Avrupa'da Tesla ile karşılaşılıyor. Tesla daha o zamanlar, günümüzde "Alternatif Akım" denilen sistemi bulmuş. Elektriği kablolarla istediği uzaklığa taşıyabiliyor, çok sayıda ampulü yakabiliyor, daha ötesi enerjiyi kablosuz iletmenin yolları peşinde. -İşte Tesla'yı yakan da bu son çalışmaları... Oraya da geleceğiz.-

Tesla, ünlü Amerikan Sistemi(!) ile kandırılıp, paralar vaat edilerek, Amerika'ya, Edison şirketlerinde çalışmak üzere getiriliyor (1882). Böylece Edison'un çıkmazı çözülüyor ve gelsin paralar.

Gelsin Paralar

Gelsin paralar... Tabii ki bu Edison için geçerli bir söz. Edison, Tesla'nın buluşu üzerine yatıp, çok para kazanmasına rağmen Tesla'ya vaat ettiği parayı vermediği gibi, dalga da geçiyor;

"Biz sana gel Amerikan sistemini tanı dedik. Ama sen hâlâ bu sistemi tanımamışsın!"

Ve iki mucit arasında uzayıp giden tartışmalar böylece başlıyor. Edison Tesla'yı bitirmek ve unutturmak için, paranın da gücünü kullanarak büyük kampanyalar düzenliyor. İçine kapanık ve agresif olması yüzünden ve tabii ki parasızlıktan, Tesla bu kampanyalara göğüs geremiyor.

Ancak Tesla'nın bir köşeye atılmasının asıl nedeni bu değil.

Edison'la yolları ayrılınca Westinghouse şirketiyle anlaşarak, Tesla Bobin denilen teknolojiyi geliştirdi.

Halka Bedava Enerji

Takdir edersiniz ki enerjinin kablo üzerinden nakledilmesi, aynı zamanda kontrol altında tutulup, kullananın ücret talep edilebilmesini de sağlıyor. Hâlbuki yukarıda da belirttiğimiz gibi Tesla, enerjiyi kablosuz iletmenin yolunu daha 19. yüzyılda bulmuştu. Edison'la yolları ayrılınca Westinghouse şirketiyle anlaşarak, Tesla Bobin denilen teknolojiyi geliştirdi. Colorado Spring'de inşa ettiği 35 metre yükseklikteki santralden, kablosuz surette yaydığı enerjiyle, tam 25 mil uzaklıktaki birçok ampulü yakmayı başardı. Tabii ki bu sistemin devreye girmesiyle, enerji dağıtımından para kazanmayı planlayan şirketler ile Edison karşı taarruza geçti. Bunun tehlikeli bir yöntem olduğu şeklinde şiddetli propagandalar yaptılar.

İki Büyük Ödül ve Tesla

1915 yılında Nobel Fizik Ödülü Edison ile birlikte Tesla'ya verilmek istenir. Ancak Tesla, Edison'a ödülün verilmesinde rol oynadığı açıklanan buluşun kendine ait olduğunu savunarak ödülü reddeder. Ama daha sonraları Edison Vakfı'nın geleneksel olarak verilen ödülünü, kendisine yapılanlar için bir özeleştirisi olarak görüp kabul eder.

Elektrikli Sandalyenin İcadı

Onlara göre kablosuz yayılan enerji, insanları öldürebilecek bir şeydi. Edison elektriğin öldürücü bir şey olduğunu göstermek için, bizzat “Elektrikli Sandalye”yi icat ederek bölge hapishanesine hediye etti. Böylece elektrikli sandalye ile idam geleneği de başlamış oldu.

Tesla enerjinin ehlileştirilebilen bir şey olduğunu savunmak için, kablosuz ilettiği elektrikle, elinde tutarak yak-
tığı bir ampulle fotoğraf çek-
tirdi.

Tesla ise enerjinin ehlileştirilebilen bir şey olduğunu savunmak için, kablosuz ilettiği elektrikle, elinde tutarak yak-
tığı bir ampulle fotoğraf çek-tirdi. Tesla'nın ayrı-
ca elektrik kıvılcımları içinde sakın sakın otururken çekilmiş fotoğrafları bulun-
maktadır.

Ormanlar Yaktı, Gemiler Havalandırdı, Depremler Yarattı

Tesla aslında kablosuz enerji iletme sistemi üzerinde çalışırken tüm dalgaların kablosuz iletilebileceğini de göstermiştir. Yani günümüzde kablosuz kullandığımız her iletim onun buluşudur.

O sıralar, Sibiryada çıkan büyük bir orman yangınına uzaktan kumanda ile Tesla'nın çıkarttığı, kaybolan bir Fransız gemisinin rotasını onun değiştirdiğini söyleyenler oldu. Hatta suni depremler yaratabilen bir icadının da olduğu konuşuldu.

Ancak bunun, karşıtları tarafından yürütülen kampanyanın bir propaganda aracı mı, yoksa gerçek mi olduğu bir türlü anlaşılamadı. Tam bu sırada bilinmeyen bir nedenle çıkan ve laboratuvarından kaynaklanan bir yangınla yerleşim yerleri zarar görünce Tesla; 1943 yılında 87 yaşında bir otel odasında ölene kadar unutulmuştur. Öldüğünde sadece Yugoslavya Devleti'nden aldığı küçük emekli maaşı ve çok sevdiği güvercinlerinden başka bir şeyi yoktur.

Öldüğünün hemen ertesi günü, Amerikan Gizli Servisi'nden gelen ajanların, otel odasını basıp, Tesla'nın kasada bulunan tüm notlarına el koyduğu söylenir.■

halukuygur@altinsehiradana.com

Tesla Bir Peygamber mi?

Söylenene göre Tesla icatlarını deneyerek değil, sadece düşünerek yaparmış. Bu yüzden bazı kesimler ona vahiy geldiği düşüncesine saplanarak, peygamber olduğunu bile düşünmüşler. Deprem yapabilmesi söylentileri, Sibiryadaki bir ormanı bile uzak-
tan yakabildiği iddiaları da bu inanıştakilerin savunma noktası olmuş. Bugün bile onu
kutsal sayan tarikatlar bulunmaktadır.

İcazet

USTA-ÇIRAK ilişkisi

Yazı: Mesut Dikel

Sözlükte “su akıtmak; helâl kılmak, izin vermek, onaylamak, geçerli kılmak” gibi manalara gelen cevz kökünden türeyen icazet, “su akıtmak” şeklindeki anlamından hareketle “Bir hocanın veya üstadın ilmini talebesine aktarması” manasında terimleşmiştir. Genel manada icazet; izin, ruhsat, müsaade, ilim veya sanat tahsilini tamamlayan talebelere imtihanla verilen şahadetname, diploma manalarına gelir.

Hüsn-i Hat sanatında ise bir üstâddan, hocadan yazı sanatının usul ve kaidelerini meşk ederek o sanatın tüm inceliklerini görmesi, yeterli olgunluğa eriştiği zaman, hocasının izni ile mezun olup; sanatını icra ederek eserlerinin altına imza koyabilme yetkisinin alındığı belgeye izinname, icazetname yahut kısaca icazet (diploma) adı verilir.

Asıl Ders Talebeliğe Kabulden Sonra Başlar

Talebenin yazmış olduğu levhanın altına yazarak, "Artık, yazdıklarının altına ketebe (imza) koymaya ve başkasına da ders ve icazet vermeye izin verildiği" beyan ve tasdik edilirdi. Bu sebeple, icazet almayan bir kimse veyahut hocasından imza atabilir izni almamış kişi yazıları altına kendiliğinden imzasını koyamaz, yani koyup da yazısını cemiyete ve sanata mal edemezdi. Kendisini, ne bir sanatkâr-sanatçı olarak tanımaya ve tanıtmaya; ne de başkasına izin ve icazet vermeye salâhiyetli görebilirdi; aksi takdirde resmen sorumlu olurdu. Bundan maksat, sanatın şerefini ve sanatkârların hukuk ve haysiyetlerini ve cemiyet içindeki mevki ve kıymetlerini korumak, sanatın kötüye kullanılmasına ve gerilemesine, estetik kıymetlerin ehli-yetsiz ellerde oyuncak olmasına yer vermemektir.

Sanat veya meslek öğrenmek isteyen talebe, ders almak istediği hoca-nın kapısına gider; hocasından ilim ve sanat talep eder veyahut kendisini hocaya birileri önerir. Hoca talebesinin çalışmalarına bakar, uygun görürse bir süre azmini dener ve sonra talebeliğe kabul eder. Asıl ders talebeliğe kabulden sonra başlar. Hüsn-i hat sanatı, Tezhip sanatı, Ebru sanatı ve Minyatür sanatı gibi sanatlarımızda da bu durum böyledir. Bunların içinde sistem olarak yüzlerce yıldır hiç değişmeyen ve halen günümüzde de uygulanan alanlardan bir tanesi Hüsn-i hat sanatıdır. Bu sanat hoca gözetimi olmadan öğrenilmesi neredeyse imkânsız gibidir. O yüzden bu sanatı öğrenmenin sırrının hoca-nın öğretişinde ve çok çalışmakta gizli olduğunu söylerler.

Talebelik, günde üç-dört saat'lık bir çalışma ile 7-8 yıllık uzun ve meşakkatli bir yolculuktur.

Talebe yaptığı meşk çalışmalarını, düzenli olarak hocasının uygun gördüğü zamanlarda gösterir. Hocasını çalışmalara bakar altına hatalarını gösterir, tarifler yapar. Bu sistem yüzyıllardan beridir değişmeyen bir metoddur. Talebe hocasının kalem tutuşunda, el hareketlerine ve anlatış biçimindeki tarifleri en ince ayrıntısına kadar kavramaya çalışır. Bu, talebenin yeteneğine göre, günde üç-dört saatlik bir çalışma ile 7-8 yıllık uzun ve meşakkatli bir yolculuktur.

Edep, İlimden Önce Gelir

Talebe her zaman hocasına karşı edepli, itaatkâr ve sözünden çıkmayan bir üslûp ve davranış içinde olur. Edebin ilimden önce geldiğini bilir ve ona göre olumlu davranış biçimi ve ahlâk tavırları sergiler. Hocasından aldığı ilim sayesinde geçimini sağlayacak ve payeler kazanacaktır. O yüzden hoca kıymeti ve önemi çok büyüktür. Bu olumlu davranışları aynı şekilde icra ettiği çalışmalarına ve sanatına da yansır. Hocası hakkında zerre kadar olumsuz söz sarf etmez. Onun sözünden dışarı çıkmaz. Hatta ve hatta ondan işittiği azarın bile kendisi için bir ders olduğunu bilir. Onun izni olmadan ders veremez. Onan aldığı ilmi olumsuz yönde kullanamaz. Bir anlamda icazet, yaptığı ve yazdığı işin yanında talebenin kişiliğine de verilmektedir.

Gözlerimi hocamın eline ve kalemine, kulağımı diline, gönlümü yazıya verdim. Bir harfi en güzel yazıncaya kadar bıkmadan usanmadan yazdım, yazdım, yazdım...

Hat sanatının büyük ismi Kibletü'l-Küttâb Şeyh Hamdullah (1436–1520): Yazıda başarımın sırrını soruyorlar, onlara: “Gözlerimi hocamın eline ve kalemine, kulağımı diline, gönlümü yazıya verdim. Bir harfi en güzel yazıncaya kadar bıkmadan usanmadan yazdım, yazdım, yazdım...” diyerek hoca ve çok çalışmanın hat sanatında başarılı olmak için vazgeçilmez iki önemli unsur olduğunun altını çizer.

İcazet alan talebenin tek gayesi öğrendiği sanatı hakkı ile yapmak ve o alanda ciddi özgün eserler vermektir. O sanata hizmet etmek ve öğretmek gelecek kuşaklara sağlam şekilde emanet etmeyi sağlamaktır.

Sabır ve Azim

Talebe kişi, hoca olduğu zaman da talebelerine doğruyu öğretmek, aldığı ilmi hakkı ile aktarmak, onlara şefkatli, hoşgörülü, sabırlı olmak zorundadır. Hat sanatını icra eden kişide aranan en büyük özellik, sabırlı ve azimli olması, çok etüt ederek çalışması, araştırıp incelemesidir. Bu aslında her sanat alanında da geçerlidir.

İcazetten sonra hoca - talebe münasebeti bitmez. Talebe her fırsatta hocasına devam ederek eksiklerini tamamlar. Zaman içerisinde bıkmadan usanmadan büyük ustaların eserlerini de tetkik ederek kendini geliştirmeye çalışır. Hocasını bırakmaz ve ikisinden biri vefat edinceye kadar bu münasebet sürer.

“Sanat ustasız öğrenilmez.”
Hz. Mevlâna

Hz. Mevlâna : “Sanat ustasız öğrenilmez.” diyerek hoca'nın ne kadar önemli olduğunu dikkat çekmektedirler. Günümüz sanat dünyasında onca hengâmenin içinde bu özelliklere uygun talebe ve hoca bulmak belki zor ama hâlâ hakkı ile bıkmadan, her türlü zorluğa rağmen öğreten hocalar olduğu gibi canla başla öğrenmek isteyen talebeler de yok değildir. Dileğimiz hocalarına lâyık talebelerin ve sanat erbabı kişilerin çoğalmasındır. ■

mesutdikel@altinsehiradana.com

Yaşam İksiriniz...

* Bal en az 3000 seneden beri birçok rahatsızlığın tedavisinde kullanılmıştır. Yakın zamanda yapılan bilimsel araştırmalar balın mucizevi etkilerini göz önüne sermektedir. Balın çok çeşitli iyileştirici etkileri olduğu saptanmıştır. Asırlardır yanık, yara ve deri ülserlerini iyileştirmek için kullanılmıştır. Bal, içinde birçok antioksidan olarak işlev gören madde barındırdığı için uzun dönem tüketimi sonucu kanseri önlediği bildirilmiştir. Araştırmalara göre bal aynı zamanda bağırsıklik sistemini güçlendirdiği gibi kolesterolü düşürmekle beraber sindirimi kolaylaştırır ve kolon kanserini önlemede etkilidir.

Şimdi bu yaşam iksiri değil de nedir?

* Kaynak: Wikipedia

Perçinbal

www.percinbal.com

Yeşil Tuvalova'da

Adana'nın Kırmızı Paletleri ve İlk Kadın Ressamlarımız Ve de Okyanus ötesinden Grandma Moses

Yazı ve Resimleme: Etem Çalışkan

Ülker Sime
Adana Ressamlar Derneği
1998-2000 Dönem Başkanı

Çukurova Yemyeşil bir tuvaldir...
Kadın ressamı ise 'Kırmızı Paletler'...

Sair Teyfik Fikret "Elbet sefil olursa kadın, alçalır beşer" diyor. Yeşil Tuval üstün kırmızı paletler yazımın ilk cümlesi bu. Peki gerisi? Gerisi, badehu...
Çukurova yemyeşil bir tuvaldir...
Yaz kış dört mevsim çiçeklidir, renklidir. Kırmızı Paletler ile daha da renklidir, anlamlıdır. Kırmızı Paletler Adanalı kadın ressamların simgesidir.

Aslında Kırmızı Paletler diye bir ad-simge yok. Bu yazıyı yazarken düştü aklımdan kalemimin ucuna, "kadın ressamlar" anlamında.

Adana Kırmızı Paletler ile ilgili bilgileri, 1998-2000 yılları arasında Adana Ressamlar Derneği'nin başkanlığını yapmış olan ressam Ülker Sime'den aldım.

Ganime Karabucak

Adana Ressamlar Derneği

Dernek, kadın resim sanatçıları tarafından 1991 yılında kurulmuş. Dört kişilik kadın kurucular: Güngör Arıbal, Hamide Akata, Şükran Somay ve Ganime Karabucak. Bugün dernek yönetim kurulunda 2'si erkek, 3'ü kadın 5 üye var. Başkan Meliha Özgürbüz, Veysel Kubat, Yalçın Gürsel, İnci Gürsoy, İnci Küçükusta.

Kırmızı Paletler'in çoğunlukta olduğu Adana Ressamlar Derneği karma ve kişisel yüzlerce resim sergisi açmıştır. Başarılı geçmişi, başarılı çalışmalarla sürmektedir. Toplum geleceğine daima pembe, mavi şafak ağırması olmaktadır. Kırmızı Paletler'in herbirinde ilginç yaşam ve sanat öyküleri de vardır.

Örneğin bunlardan yaşamı paletindeki renklerde ve eserlerinde devam eden Nazife Yeğenoğlu Güleriyüz'ün; İsviçre'nin Sion kentinde Galerie Du Vieux-Sion'da, 1976'da açtığı resim sergisindeki "Bakire Kız" tablosu Papa tarafından satın alınmıştır.

Hatice Kumbaracı Gürsöz ise; Baykuş ocağından(*), Güzel Sanatlar Akademisi'nden, bir Sanat Evliya Çelebi'si... Pakistan, Almanya, Türkmenistan ve Yunanistan'da sergiler açtı. Abdi İpekçi Dostuk ve Barış Ödülü sahibi, sanat kitapları olan bir yazar ayrıca.

Nazife Yeğenoğlu
Güleriyüz'ün
1976'da açtığı resim
sergisindeki "Bakire
Kız" tablosu Papa
tarafından satın alınmıştır.

Karabucaklar

Karabucaklar ise ailece bir sanatçılar topluluğu... Ressam Ganime Karabucak, Adana Ressamlar Derneği'nin kurucusu bir Kırmızı Palet. Ganime Karabucak'ın tuvalinde; çiflikte atlar, havada atlar, ahırda atlar, hipodromda atlar, atlar, atlar, atlar... Ayrıca Kırmızı bir paletde yedi renkli gökkuşağı... Mevlana'dan döne döne arayışlar... Mevsimine göre, menekşeler, laleler ve top top nergisler... Onların arasında portakal, turuncu, limon, mandalina çiçekleri, bal arıları... Ve yarışmalar, birincilikler, şiir kitapları... Bir de Hikmet Karabucak var Karabucaklar'dan... Ünü yurtdışına taşımış... Kendi gibi naif eserleri. Eserleri deyince kapış kapış gidiyor, çok revaçta.

Daha kimler var kimler Yeşil Çukurova'nın, pardon Tuvalova'nın, Kırmızı Paletler'i arasında. Ayfer Yılmaz, Figen Can, Rüveyda Şekerli, Serap Özergin ve Şerife Ballı.

(*)Baykuş İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nin amblemidir.

Taha Toros'un Yeniden Doğurduğu Palet; Mihri Hanım

Adana'nın Kırmızı Palet sanatçılarından Altınşehir Adana sayfalarında yeniden buluşmalarımızda zaman zaman bahsedeceğiz. Ama burada kısaca bir de Türkiye'nin ilk kadın ressamlarından, Mihri Hanım'dan bahsetmek istiyorum. Onun kadın olması nedeniyle Kırmızı Paletler'le ilgisi var ama, ortak diğer bir noktaları da yine Adanalılıkla ilgili...

Çünkü; çok kıymetli olmasına rağmen, unutulup gitmiş bu değerli ressamı ilk kez Adana'nın çok önemli araştırmacısı, Rahmetli Taha Toros yazıp çıkarmış meydana. Taha Toros adeta yeniden doğurmuş onu... Yani bir anlamda o da Adanalı bir Kırmızı Palet...

Yüzyıl önce Osmanlı İmparatorluğu'nda meşrutiyet ilânı ile kadın haklarında umut ışıkları, Türk kızlarının, kadınlarının ilk kağıt, kalem, tual, boya, fırça denemelerine, resim yapmalarına yansımıştır.

Cumhuriyet dönemine gelinceye kadar çok değerli kadın ressamlarımız yetişmiştir.

Bu kıymetli sanatçılarımızın en başında Mihri Hanım gelmektedir (1886-1954).

(Ve onu Müfida Kadri Hanım, Nazım Hikmet'in annesi Celile Hanım, Bülent Ecevit'in annesi Nazlı Ecevit, Güzin Duran, Fahrunnisa Zeyd, Sabiha Bozcalı, Hale Asaf, Vildan Gizer, Naciye Tevfik, Meliha Tevfik takip eder, gider.)

Kendi Fırçasından Mihri Hanım

Kendi Fırçasından Mihri Hanım

Osmanlı İmparatorluğu'nda meşrutiyet ilânı ile kadın haklarında umut ışıkları, Türk kızlarının, kadınlarının ilk kağıt, kalem, tual, boya, fırça denemelerine, resim yapmalarına yansımıştır.

T.C. ve Kadın

Mihri Hanım'ın Öyküsü

Bu öncü kadın ressamlarımızın hepsinin de ayrı ayrı ilginç hayat hikâyeleri vardır, çoğu da acıklı. Biz burada isterseniz Mihri Hanım'dan bahsedip, diğerlerini başlıkta duyurduğumuz isim Grandma Moses ile birlikte gelecek sayıya bırakalım;

Mihri Hanım, Sultan Reşat döneminde Güzel Sanatlar Okulu'nun ilk kadın resim profesörüdür. Yaşamı, çok çalkantılıdır. Evlilikleri ve Avrupa seyahatleri bu çalkantıların artmasına neden olmuştur. Gazi Mustafa Kemal'in de portresini yapmıştır. Resim Çankaya'da Atatürk'e kendisi tarafından verilmiştir. Mareşal üniformalı bu resim, sonraki yıllarda Yugoslavya kralı Aleksandr'a hediye edilmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nda, Belgrad'ın bombalaması sırasında resim de harap olmuş, sonra da kaybolmuştur.

Mihri Hanım, Güzel Sanatlar Okulu'ndan, eşinden, yurdundan uzaklaşıp Amerika'ya gitmiştir. Orada binbir çileli yıllar içinde, çökmüş, titreyen elleri, parmakları fırça tutmaz olmuş, 1954 yılında Marmara mavisizi gözleri kapanmış. Amerika'da kimse-sizler mezarlığına gömülmüştür.

Mihri Hanım, gurbetten gönderdiği mektuptan bir cümle aktarırsam onun sıkıntı-larını hepiniz anlarsınız:

* "...Bugün bana gençliğimi hediye etseler, sanat uğrunda çektiklerimi yeniden çekmek korkusundan reddederdim. Çektiğim meşakkatleri, bir ben bilirim, bir de Allah bilir... Heyhat ve yine heyhat.

İşte sanatın esrarı buradadır. Sanatkarın yolu yürüdükçe uzar gider..." ■

etemcaliskan@altinsehiradana.com

Mihri Hanım'ın fırçasından Hariciye Nazırı Asım Bey'in Eşi

HATAY SORUNU ve ATATÜRK:

Yazı: Ali İhsan Ökten

Tarih 10 Ocak 1937'dir. Atatürk, hasta, yorgun ve mevsimin kış olmasına karşın, İstanbul'a tekrar gelmiştir. Amacı, Hatay konusu ile ilgili gelişmeleri İstanbul'dan izlemektir. Özel treni ile Haydarpaşa Garı'na giren Atatürk, kendisine sevgi gösterilerinde bulunan İstanbullulara şapkasını çıkarıp selâm vererek karşılık verir ve Dolmabahçe Sarayına gider.

25 Ocak 1937 Günü Kurun (Vakit)* Gazetesi

25 Ocak 1937 günü Kurun (Vakit)* Gazetesi'nde ilginç bir makale yayınlanır. Makalenin altında Asım Us** imzası vardır. Konusu, Hatay sorunudur. Makalede şöyle der: "Başbakan İsmet İnönü 15 gün evvel Hatay sorunu üzerinde konuşurken '15 gün bekleyiniz' demişti. Türkiye Cumhuriyeti devletine ve onun hükümetine hitap ediyoruz: 16. gündeyiz. Vaziyet nedir? Bizi, Türk milletini yeniden aydınlatınız". Makale bir eleştiri yazısı olmak-

la birlikte işin aslını bilenlerde çok etkisi yaratır. Çünkü Asım Us, "Kurun" (Vakit) Gazetesi'nin başyazarıdır. Dönem tek parti dönemidir. Ve bir başyazarın İnönü ve hükümeti hakkında böyle eleştiri yazması cesaret işidir. Ancak bu kez durum farklıdır. Hükümeti eleştiren yazılar yazan bu kalemin gerçek sahibi, Mustafa Kemal Atatürk'tür. Atatürk, dönemin en güçlü gazetesi olan "Kurun" Gazetesi'nde arka arkaya beş makale yazar. Bu makalelerin amacı Hatay sorununu en kısa zamanda çözmektir. Bu amaçla Fransa'yı olduğu kadar dönemin İnönü Hükümeti'ni de ağır bir dille uyarmaktan kaçınmaz.

İlk üç yazısında Fransa'yı eleştiren Atatürk; Fransa'nın işleri yokuşa sürmemesini ve Türkiye'yi Osmanlı Devleti gibi zannetmemesi gerektiğini ifade ettikten sonra, takip ettiği politikalarla dost Türkiye'yi kaybetmek üzere olduğunu belirtir. Dördüncü yazısında Başbakan İsmet İnönü'ye seslenen Atatürk, Hatay meselesinin hangi aşamada olduğu hususunda ondan bilgi istemektedir. Beşinci ve son yazısında ise kendisi Hatay davasında Türkiye'nin haklı olduğunu vurgulamakta ve Fransa'ya üstü örtülü bir şekilde gözdağı vermektedir.

Atatürk'ün Kurun Gazetesi'nin 23–27 Ocak 1937 tarihleri arasında çıkan söz konusu yazılarından bazı önemli kısımlar şu şekildedir:

23 Ocak 1937 tarihli Kurun (Vakit) Gazetesi'nde Atatürk, gazeteci Asım Us'a yazdırdığı başmakalede Fransa'ya şöyle hitap eder: **“Acaba Fransız devlet adamlarının bu işi böyle çıkmaza sokmaktan amaçları ne olabilir? Doğrusunu söylemek gerekirse biz bunu anlıyoruz. Anladığımızın açıklaması da şudur: Fransa'nın başına her nasılsa baş diye üşüşmüş olan bu efendiler, idare etmekte oldukları büyük Fransız Milleti'nin nasıl idare olunacağını bilmedikleri gibi Hatay sorunu ile millî alâka güden yeni TÜRKİYE CUMHURİYETİ'nin haklarını müdafaa ve gereğinde onların yerine getirilmesi için göstereceği fiilî enerjiyi de taktirden uzak bulunmaktadır.”**

Atatürk, “Zavallı Fransa” başlığı ile yazdığı ikinci başyazısında ise Fransa'yı daha sert bir dille uyarır: **“Paris'te Kedorseg denilen bir yer vardır ki, Fransa'nın Dışişleri Bakanlığı olarak tanınmıştır. Bu yer, acaba, Fransız Milleti'nin ve devletin hakikî menfaatlerini, ciddi bir şekilde sezerek, yerinde müdahale eden uzak görüşlü diplomatların çalıştığı yer midir? Yoksa Bir takım anlamsız ve formüllere saplanarak hakikati, dosyaların içeriğine feda edecek kadar dalgın ve dar görüşlü bürokratların yeri midir? İsmi, asırların hatıraları arasına karışan Kedorseg'in yeşil masasında oturanlar, İnsan Hakları Bildirgesi'ni yayınlayan büyük Fransız İnkılâpçıların fikir, hürriyet aşkı ve ahlak varisleri için, telakki yolunda yükselen memleketlerde himayeye yeltenen ve onların muzır ve yakıcı faaliyetini müdafaa çalışan mutaassıplar mıdır?”** Ve Atatürk makalesini şöyle noktalar: **“Zavallı Fransa, bugün kendisine pek meyilli bir dostunu daha kaybetmek üzeredir.”**

Hükümeti eleştiren yazıları yazan bu kalemin gerçek sahibi, Mustafa Kemal Atatürk'tür.

Atatürk üçüncü makalesinde ise çok daha kararlıdır.

“Hatay Anavatana ya kavuştu ya kavuşacak” dedikten sonra makalesine şöyle devam eder: **“Böyle yapılmayacak olursa artık, bu o demektir ki, dost tanıdığımız ve dostluklarına değer verdiğimiz o devletler Türk şeref ve haysiyetine, Türk onuruna karşı Fransa’nın ihmalkâr bir vaziyet ve meslek takınmasında sakınca görmüyorlar. O halde biz de gerek Fransa’ya, gerek Fransız siyasetini tenvir etmeye her nedense yanaşmayan o devletlere Türkiye Cumhuriyeti’nin kendi şeref ve haysiyetini, kendi hak ve menfaatini korumanın yolunu bildiğini söylemek isteriz.”**

Atatürk kararlıdır. Kendi hükümetine ve Başvekiline de sitem etmekten çekinmez. Bu amaçla dördüncü makaleyi kaleme alır: Makalesine **“Hükümete hitap ediyoruz”** diye başlar. **“Onbeş gün bekleyiniz dediniz, bekledik On altıncı gün deyiz Vaziyet nedir? Ne oluyor? Ne olacak? Türk milletini yeniden aydınlatınız”**. Ve Atatürk devam eder: **“Biz bu sözü Cumhuriyet Hükümeti teşebbüsünün ümit verici bir hedefe erişmesi maksadı ile makul yollarda sükûnet, sabır ve ciddiyet ile çalışmasına mâni olabilmek, umumî bir Türk heyecanını muvakkaten durdurmak için bir devlet emri olarak telakki ettik. Türk milleti bugünden sonraki hareketlerinde gene o sesin ve receği talimata uyduracaktır”**.

Atatürk, büyük devletlerin görüşlerinin, Türkiye’nin görüşlerine çok yaklaştığını belirttikten sonra; **“Ne yazık ki buna rağmen hâlâ biz Türkler kendimizi tereddütten kurtarıp kolaylıkla görülebilecek açık ve müspet sahaya geçemiyoruz”** diyor ve nedenini de şöyle izah ediyor: **“Bunun sebebini, biz Türklere değil, bizi, Türkleri asırlardan beri alt alta gelmekte olan bir eski siyaseti Türkiye Cumhuriyeti Devleti üzerinde temellendirerek, tavlandırarak yürütebileceği akılsızlığında hâlâ inat edenlere sormalıdır”**.

Atatürk beşinci makalesinde Fransa’yı bir kez daha uyarır: **“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti aldattır bir varlık değildir. O’nu, aldatırlım zehabında bulunanların, işte asıl onların kendileri için telâfisi çok güç olacak derecede aldanmış olduklarına ve olacaklarına şüphe edilmemelidir”**.

Yol kenarında Antakya ve İskenderun’u sembolize eden iki genç kızın hıçkırıklar arasında, “Bizi de kurtar” feryadına karşılık, “Kırk asırlık Türk yurdu ecnebi elinde kalamaz” demiştir.

Atatürk’ün Hatay’ı Türkiye Cumhuriyeti sınırları içine almak isteği aslında yeni değildir. 15 Mart 1923’te Atatürk Adana’ya geldiğinde yol kenarında Antakya ve İskenderun’u sembolize eden iki genç kızın hıçkırıklar arasında, “Bizi de kurtar” feryadına karşılık, **“Kırk asırlık Türk yurdu ecnebi elinde kalamaz”** demiştir.■
aliihsanokten@altinsehiradana.com

* “VAKİT”, 1875–1959 yılları arasında İstanbul’da yayınlanmış günlük siyasi gazetidir. 1875 yılında Filip Efendi tarafından yayın hayatına başlamıştır. 1917 yılında Ahmet Emin Yalman ve Mehmet Asım Us’a geçerek onlar tarafından yayınlanmaya başlanmıştır. Milli mücadeleye destek veren gazete 1920 yılında Ahmet Emin Yalman’ın Malta’ya sürgün edilmesi nedeniyle Mehmet Asım Us tarafından yönetilmeye başlanmıştır. 1934 yılında adı “KURUN” olarak değiştirilse de bir süre sonra tekrar eski adına dönmüştür.

** Mehmet Asım Us, 1884’de Gördes’te doğmuştur. Hakkı Tarık Us ve Hasan Rasim Us kardeşlerin en büyüğüdür. İstanbul’da Mülkiye’yi bitirdikten sonra bazı memuriyetlerde bulunmuş ve sonra Tanin Gazetesi’nde gazeteciliğe başlamıştır. Kardeşleri ile birlikte “VAKİT” gazetesini kurmuş, Milli Mücadele’yi ve Mustafa Kemal’i sonuna kadar bütün gücüyle desteklemiştir. Lozan konferansında İsmet Paşa’nın yanında gazetesi adına bulunmuştur. Niyazi Ahmet Banoğlu, gazetenin yazı işleri müdürü iken kendisi başyazardır. Bir dönem gazetesinin adını “KURUN” olarak değiştirse de daha sonradan tekrar “VAKİT” olarak değiştirir. Fakat Asım Us, asıl olarak Kurun Gazetesi’ndeki beş gün süren başmakalesi ile dikkat çeker. Çünkü bu başmakale aslında Mustafa Kemal tarafından kaleme alınmış ama Asım Us imzasıyla yayınlanmıştır.

ERKAN KOLEJİ

ANAOKULU - İLKÖĞRETİM - LİSE

"Geleceğe Kosarken Yanınızdayız."

0322 202 02 02
www.erkankoleji.k12.tr

DAĞLARIN ŞEYHİ

HASAN SABBAAH TARİHİN İLK TERÖRİSTLERİ HAŞHAŞİNLER

Yazı: Saygı Esin

Nurlar içerisinde yatsın dedem, bizlere sık sık masallar anlatırdı. Bu masallar arasında esrar içerek uyuştuktan sonra, devlet görevlilerine suikastlar düzenleyen ve “Haşhaşin” diye isimlendirdiği bir tarikata ait anlatımlar da vardı. O yıllarda benim için sadece bir masal olan bu isim, daha sonraki zamanlarda ilgi alanlarımdan biri oluverdi.

Hasan Sabbah, Ömer Hayyam ve Nizam-ül Mülk

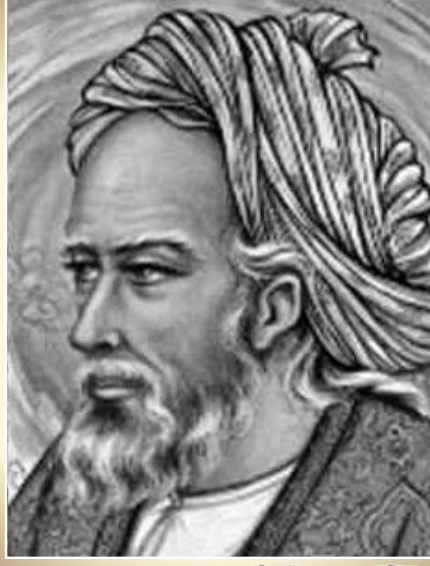
Alamut Kalesi'ne, çok ilgi duyduğum Ömer Hayyam'ın yaşamını okuyarak vardım. Tabii ki Alamut ve Ömer Hayyam ismi geçince hemen arkasından iki ismi, Hasan Sabbah ve Nizam-ül Mülk'ü de saymak gerekiyor.

Ömer Hayyam, biliyorsunuz 11. yüzyılın sonu, 12. yüzyılın başında yaşamış önemli bir Türk bilim insanı. Sanatçı, şair. Nizam-ül Mülk de Selçukluların kudretli veziri.

Ömer Hayyam, Nizam-ül Mülk ve Hasan Sabbah medreseden arkadaşlar. Hasan Sabbah'ın bilime yatkınlığı ve sanata ilgisi de Hayyam'dan hiç geri değil.

Buna rağmen Hayyam; bilimsel çalışmaları, Nizam; yöneticiliği ile tarihe kalmışken, Hasan Sabbah dünyanın ilk teröristleri kabul edilen Haşhaşinler Tarikatı'nın kurucusu ve Alamut Kalesi'nin şeyhi olarak biliniyor.

**Hasan Sabbah,
dünyanın ilk
teröristleri kabul
edilen Haşhaşî
Tarikatı'nın kurucusu
olarak biliniyor.**

Ömer Hayyam

Alamut Kalesi

Alamut Kalesi bugünkü İran'ın Hazar Denizi kıyılarındaki dağlık Rudbar Bölgesi'nde bulunmaktaydı. Bölge öyle bir dağlık, Alamut bu dağların öyle yüksek bir tepesindeydi ki, kale, Hasan Sabbah'tan sonra asırlar boyunca İsmailî Tarikatı'na sığınak olmaya devam etti. Moğol İmparatoru Hülagu'ya kadar kimse orayı fethedemedi.

İsmailî Tarikatı ve Ağa Han

Şimdi aklınıza İsmailî Tarikatı da ne ki? diye bir soru takılacaktır.

Bu sorunun cevabı için ta Hazreti Ali'ye kadar gidebiliriz. Biliyorsunuz Hazreti Ali'nin ölümü, halifeliği Emevi Aşireti'nden Muaviye'nin alması, Muaviye'nin Kербela'da Hazreti Ali'nin tüm yakınlarını öldürmesi sonucu, Hazreti Ali yanlılarının inandığı 12 İmamlar dönemini başlatmıştı. Ancak 6. imam Cafer es Sadık'ın ölümünün ardından, büyük oğlu İsmail'in yerine, küçük oğlu Musa İmam yapılıncaya büyük bir kırım olmuş, İsmail'in ardından gidenler İsmailî Tarikatı'nı kurmuşlar.

Bu görüşe bağlı olanlar, önce Hz. Ali döneminde, arkasından da Hz. Ali'nin acısını birlikte yaşadıkları kişiler tarafından İsmail döneminde haksızlığa uğrayıp, dışlandıklarını düşündüklerinden içlerine kapanarak, kendilerince haklarını entrika ve suikastlerle arayan, birbirine (tabii ki şeyhlerine) aşırı bağlı insanlar topluluğu haline gelmişler.

Tarikatın şeyhlerine önceleri Şeyh-ül Cebel (Dağların Şeyhi) denilirmiş, 1834 yılından sonra da Ağa Han denilir olmuş. Ağa Han günümüzde dünyanın en önemli mimarlık ödülünü veren bir kişi olarak biliniyor.

Selahaddin Eyyubî de Haşhaşinler Kurbanı

Dedem Haşhaşinleri anlatırken Selahaddin Eyyubî'den de bahsederdi... Şöyle ki; Şeyh-ül Cebel, haçlıları bile dize getiren Selahaddin'e bir elçi göndermiş. Elçi komutana şeyhinin mesajını –tehditkâr bir şekilde- ancak baş başa kaldıklarında söyleyebileceğini ifade etmiş. Eyyubî önce yanındakilerin bir kısmını çıkartmış, ama elçi yalnız kalmakta ısrarlı olmuş. Bu kez Selahaddin, en çok güvendiği iki muhafızı olmadan görüşemeyeceğini belirtmiş.

Ve çok güvendiği iki adamı dışında, diğer efradını dışarı çıkarmış.

Bunun üzerine elçi o iki muhafıza dönüp, "Şeyhim size Selahaddin'i öldürmenizi emretse ne yaparsınız?" demiş. Bu sözün üzerine Selahaddin'in en çok güvendiği muhafızların ikisi birden kılıçlarını çekip, Eyyubî'nin boğazına dayamışlar.

Böylece Haşhaşilerin, kendinin en yakınına adamlarını sokabilecek kadar örgütlü ve kararlı olduğunu gören Eyyubî korkmuş ve İsmailîler'e özel haklar vermiş.

Bu cennette; günümüz film platoları mantığıyla hazırlanmış, meyve bahçeleri, göller ve akarsular, en önemlisi çok sayıda güzel kadın bulunurmuş.

Dedemin Öyküsü Doğru mu?

Dedemin Selahaddin Eyyubi ile ilgili anlattığı bu öykü doğru mudur bilmiyorum ama, Hasan Sabbah'ın iki fedaisinin, Selçuklular'ın kudretli veziri Nizam-ül Mülk'ü öldürdüğü tarihi bir gerçek. Ve tarihin yazdığına göre Hasan Sabbah fedailerine, astronomi, matematik, tıp ve din alanlarında uzun bir eğitim vermek-

teymiş. İsmailî toplumuna zarar verdiğini düşündüklerini öldürecek fedaileri de bu öğrenciler arasından seçermiş.

Seçilmiş kişilere haşhaş içirerek, Alamut'ta Şah Rud Nehri'nin yanına kurduğu sahte cennete yollar; eğer suikastta başarılı olurlarsa bu cennette sonsuza kadar yaşayabilecekleri sözünü verirmiş.

Bu cennette; günümüz film platoları man-

tığıyla hazırlanmış, meyve bahçeleri, göller ve akarsular, en önemlisi çok sayıda güzel kadın bulunurmuş. Fedailerin bu güzel kadınlardan en az birine sevdalanması sağlanır, böylece suikastı başarıp, bunun sonunda da ölerken cennete -tabii ki bu arada sevgilisine- ulaşabileceği sanısı oluşturulurmuş. Bu yüzden fedaî, görevini ölmeyi amaçlayarak yerine getirmeye çalışırmış.

Canlı Bombaların Sırrı

Hasan Sabbah'ın kurduğu bu örgütlenme, dünyanın ilk terör örgütlenmesi sayılmaktadır. Ve bu düzen 17. Yüzyıla kadar bir Haşhaşin özelliği olarak devam etmiş, hatta sonradan Haşhaşinler suikastlarını para karşılığı da yapmaya başlamışlar. Ancak daha sonraları İsmaililer suikastlerden vazgeçip, içine kapalı, kendine özgü iyi bir toplum olarak yaşamlarına devam etmişler.

Günümüzde artık Haşhaşiler yok ama, her dönem canlı bomba veya ölüm fedâisi olabilecek insanlar olmuş.

Suikastlerden vazgeçmişler ama, şeyhlerine bağlılıklarında bir değişiklik olmamış zannederim. Bunu İran'ın Rudbar

Bölgesi'nde bulunan Masuleh Köyü'ne gidince günümüzde bile görebiliyorsunuz. Birçok kişinin köyde bulunan caminin etrafındaki yolların içine gömüldüğünü, insanların bu mezarları çiğneyerek do-laştıklarını gördüğümde çok şaşımam bu yüzdendi. Sorduğumda, İsmailî olan Masulehliler'in camide makamı olan şeyhlerinin yakınına gömülebilmek için tepelenmeyi bile göze aldıkları, hatta bunu kendilerine bir onur kabul ettiklerini öğrenince de şaşkınlığım daha da arttı. Günümüzde artık Haşhaşinler yok ama, her dönem canlı bomba veya ölüm fedâisi olabilecek insanlar olmuş. Ancak ben Haşhaşinleri tanıdıkça, bu insanlara daha az şaşırmaktayım.

Bence hepsi vaat edilmiş sahte cennetler peşinde...■

saygiesin@altinsehiradana.com

Sidret'ul Münteha; Son Sınır Ağacı

Yazı : Fevzi Acevit

Zerreler- Küreler Âlemi ve İnsan

Değerli okurlarım kainat, zerreler ve kürelerden oluşur. Zerreler (tanecikler/quant) âlemi, dalgacıklar-parçacıkların dünyasıdır; madde evreninde gördüğümüz her şeyi onlar meydana getirirler.

Küreler âlemi ise gezegenler yıldızlar galaksilerin ortamıdır.

Çıplak gözle baktığımızda, uzayın derinliklerine uzanan evrenin pek azını görürüz.

Güneş'e doğrudan bakamayız. Çünkü, Gezegeneimize yaşam sunan yıldızdan yayılan parlak ışınlar gözlerimiz dayanamaz. Görüldüğü üzere insan, fiziksel yetenekleri bakımından, zayıf bir yaratıktır.

Ama aynı zamanda insan, yaşadığımız âlemin en güçlüsüdür.

Onu diğer yaratıklara üstün kılan yanı aklı ve sonsuzu algılayabilen gönlüdür.

Ölümün ötesinde ne var?

Varoluş, Kâinat ve Manevî Âlem

Değerli okurlarım sormak ve düşünmek, sır kapısının anahtarlarıdır.

İnsan sorular labirentinde dolaşır, varoluşunu sorgular... “Ölüm ötesinde ne var?” der; hakikati bilmek ister.

Evrenle ilgili bazı cevapları artık biliyoruz. Mesela, felsefenin asırlar boyu tartıştığı “Madde ezeli mi – sonradan mı?” sorusunun cevabı verildi: Zaman ve uzay (evren), 13 milyar 700 yıl önce, hiçlikte (mutlak yoklukta), bir noktacık halinde belirerek ortaya çıktı. Böylece kâinatın ezeli (hep var) olmadığı, bir başlangıcının bulunduğu ve sonu olacağı, çağdaş bilim tarafından tespit edildi.

Ancak, cevapların aydınlığı sınırlı; geriye büyük bir bilinmeyenler alanı kalıyor.

Mesela; düşünce ve duygulardan oluşan mânâ âleminin mahiyetini biliyor muyuz: Böyle bir âlem var mıdır? Varsa, nerededir? Mânâ - madde ilişkisi var mıdır; varsa, geçici midir- kalıcı mı? Düşünce, sonuçları (etkileri) vasıtası ile biliniyor, ancak elle tutulamıyor; düşüncenin mahiyeti nedir?

Değerli okurlarım, önce “Var mı?” sorusuna yanıt arayalım... Soralım:

“Bilim, mânâ (manevî) âleminden söz edilmesine itiraz edebilir mi?”

Bilim insanları “Mânâ âlemi nerededir, mahiyeti nedir?” sorusuna yanıt verip açıklayamaz, ancak; o âlemi inkâr da edemez... Çünkü böyle yaparlarsa, bilimi var eden etkenleri, yani; duygu ve düşüncüyü inkâr etmiş olur: Merak, duygudur... Fikirler ise, düşüncenin ürünleri... Bunlar olmasa bilim olabilir mi?

Duyguları, düşüncüyü, beyinsel fonksiyonlar biyokimyasal süreçler şeklinde izah edip bırakamayız. Neden? Çünkü böyle bir açıklama yetersiz kalmaya mahkûmdur; insan doğasındaki biyokimyasal süreçlerin rolü sınırlıdır: Biyokimyasal süreçler, insanın, mânâ ile madde arasında sürüp giden ilişkilerinde aracı işlev görürler, o kadar... Ayrıca çağdaş bilim, “Hiçlikten varlık (uzay ve zaman) nasıl ortaya çıktı?” sorusuna doyurucu bir cevap verebiliyor mu?... Veremiyor: “Big bang/ büyük patlama anında evren sıfır hacim sonsuz yoğunlukta idi” deyip, geçiyor...

Bu açıklama yeterli mi!?

“Hiçlikte beliren ve düzenli genişleyerek evreni oluşturan madde, daha önce neredeydi, nereden çıktı? Uzayın kenarı ya da bir sınırı var mı? Kâinatın sonu nasıl ve ne zaman gelecek?

Uzay-zaman iç içeliği ne demek oluyor? Zaman nedir?”

Bu sorulara çağdaş bilimden yanıt yok.

Sırlar Perdesi Önündeki İnsan

Değerli okurlarım, çağdaş bilim, insan ve kâinat kitaplarının okunmasından ibaretir. Bilim, kâinat ve insan doğasında zaten var ve işlevsel olanı keşfeder, anlar, kullanmayı öğrenir ve onu anlatır.

Öteler hakkındaki bilgileri vahy pınarından alırız: Peygamberler aracılığıyla yapılan tebligat (kutsal beyanlar), Tanrısal kattan inen bilgileri ihtiva eder, İlahî ikrâmdır.

Kutsal beyan ve metinlerde haber verilenlere göre Dünya, insanlar için, bir öğrenme ve sınav yeridir.

Kutsal beyanlarda bildirilen bazı olay ve yerlerin sır perdesi ardında tutulması bundandır... Bu, İlahî Takdir'in muradıdır... Neden? Çünkü sır perdeleri eğiticiidir... İnsanları; düşünmeye, araştırarak öğrenmeye yönlendirir. Sidretu'l Münteha olayı da bu türdendir.

“Sidret’ul münteha”
yani;
“Son sınır ağacı”

Sidretu'l Münteha

Kur'an-ı Kerim'in Necm Sûresi 13-18 ayetlerinde şöyle buyruluyor:

“13 - Andolsun onu bir inişinde daha görmüştü: 14 - Sidretu'l Müntehada, 15 - Ki onun yanında oturmağa değer bahçe vardır. 16 - Sidreyi kaplayan kaplıyordu. 17 - Göz şaşmadı ve azmadı, 18- Andolsun, Rabbinin büyük ayetlerini gördü!”

Ayetler, Hz. Muhammed (s.a.v)'in, Sidre'yi kaplayan manevî ortamda, Rabbinin büyük ayetlerini gördüğünü ve olağanüstü olaylar yaşadığını, açıkça ifade ediyor.

Sidre nedir:

Değerli okurlarım, sidre, ağaçtır. “Sidret’ul münteha” ifadesi ise bir terkiptir ve “Son sınır ağacı” anlamındadır. Sidre ‘nin bir de hayret anlamı vardır: Seder ve Sederat, göz kamaşmak ve hayran olmak demektir. Bu sebeble müfessirler, sidre-i münteha-yı, her iki mânâyı da gözeterek, hayret ve hayranlık doğurmak anlamını da dikkate alarak yorumlamışlardır. Sidre kelimesinin kök anlamı, maddiyatı olmayandır. Münteha ise, onun olduğu yer demektir. Bu sözcükler birleşik olarak, fiziksel varlığın bulunmadığı ortamı ifade ediyor. Bu anlamı itibarıyla Sidretu'l Münteha, mânevi bir ortamdır, mânâ âlemdir; maddesiz soyut ortamı anlatır...

Sidre Olayı Maddi midir - Ruhani mi?

Kur'an'ın Necm sûresi, “Ven necmi izâ hevâ/Aktığı zaman yıldıza andolsun ki!” ayeti ile başlar. Bu ayet, Kur'an'ın icâzını, yani, insanları aciz ve hayran bırakan söz ve anlam boyutları derinliği ve güzelliğini gösteren örneklerdendir:

Yüce Allah'ın gökte akan/kayan yıldıza yemini ile başlayan surede, Vahy Meleği Cebrail'in

“Yüksek ufukta asıl suretiyle” görünerek, “Ve bir yıldız gibi semada kayarak” Hz. Peygamber'e yaklaşması ve vahyetmesi anlatılır.

Üslûptaki söz güzelliği, muhteşemdir.

Necm, 4-18 ayetlere göre, “Cebrail, yüksek ufukta doğrulmuş, uzanarak sarkmış, Hz. Peygamber'e iki yay (kabı kavseyn) kadar yaklaşarak, vahyetmiştir...”

Hadis ve tefsir kaynaklarından Sidre hakkındaki bazı bilgileri paylaşalım:

İbnü Abbas ve Ka'b'dan nakledildiğine göre Sidre-i Müntehâ, arşın altında bulunan bir ağaçtır. Melekler, nebiler ve mahlûkat içinde bulunan âlimlerin ilmi (bilgileri) sonuçta ona (o noktaya kadar) ulaşır.

“Herhalde Sidre, İlk vahyin indiği Hira Dağı yakınındaki ağaçların en büyüğü olsa gerek.”
Prof. Dr. S. Ateş

Ondan ötesi ise gaybdır. Gaybı ise Allah’tan başkası bilemez.

Fahreddin Râzî tefsirinde şunları söyler: Sidre-i müntehâ, hayret-i kusuâ (en son hayret) mânâsını ifade eder.

Yani akılların daha fazlası tasavvur edilmeyecek derecede hayrette kaldıkları bir makamda, Hz. Peygamber şaşırmadı kendisini kaybetmedi ve gördüğünü gördü, demektir.

Prof. Dr. S. Ateş ise sidre olayını şöyle yorumluyor:

“Ayetin ruhuna dönerek Peygamber (s.a.v)’in, Cebrail’i, Sidre denilen ağacın yanında görmüş olduğu kanaatine vardık. Herhalde Sidre, *****İlk vahyin indiği Hira Dağı yakınındaki ağaçların en büyüğü olsa gerektir.

İşte Hz Peygamber - doğrusunu Allah bilir - böyle bir ağacın yanında ruhanî sahneyi görmüştür.”

Prof. Dr. S. Ateş, “Muhammed’in kalbi gördüğünde yanılmadı” ayetine dikkatleri çekiyor ve bu ayetin Sidre olayının manevî ortamda geçtiğine, yaşananların gönülgözü ile görüldüğüne kanıt olduğunu söylüyor.

Madde ile Mânâ Arasındaki Sınır

(Bir başka rivayete göre) Hz Peygamber (s.a.v) yaşadığı görüyü (rüyet) şöyle anlatıyor:

“Sidre’den sonra öyle bir yere yükseldim ki, kaza ve kaderi yazan kalemlerin çıkardıkları sesleri duydum. Arş’ın altına geldiğimde, Arş’ın üstüne baktım; ne zaman var, ne mekân, ne de cihet...”

Sidretü’l Munteha olayı şöyle özetlenebilir:

Hz. Peygamber, Hira Dağı’nda, Sidre ağacının yanında uzlette (insanlardan uzakta) yalnızdır... Görü/rüyet orada başlar, ruhanî ortamı nur sarar... Allah Resulü (s.a.v), Cebrail (a.s)’i yüksek ufukta asıl sureti (biçimi) ile görür... Cebrail’in Tanrısal vahyi iletmeye başlamasıyla, Hz. Resul’e “Rabbinin büyük ayetleri gösterilir... Gözü şaşmaz, azmaz” ve: “Gönül gördüğünde yanılmaz”

Görüleceği üzere, fizikî (maddî) ortamda başlayan bir olayın ruhanî boyutta devamı söz konusudur.

Bilindiği üzere Hz. Peygamber ilk vahy olan Alak Suresi’nin 1-5. ayetlerini de Cebrail (a.s)’den Hira Dağı’nda mağarada uzletleyken ve rüya ortamında almıştı.

Sidre olayını iki aşamalı ele alarak anlayabiliriz:

Bir; Sidretü’l Munteha, dünyasal boyuttayla; Hira Mağarası yakınlarında bulunan nebk adlı Arabistan kirazı ağacının bulunduğu noktadır. İki; Sidretü’l Munteha’nın, madde ile mânâ arasındaki sınırı sembolize etmesi bakımından mânâ âlemi’nde de yeri vardır: Sidre, dünyasal olanın bittiği, maddî varlığın olmadığı mânâ âleminin başladığı sınırdır. Hz. Peygamber’e o sınırın ötesi (cihetsiz boyutsuz maddesiz âlem) gösterilmiştir.

Mânâ âlemini uzaklarda aramayınız; çalın gönlünüzün kapısını, göreceksiniz; kapı içerden açılacaktır.

Işığa Açılan Kapı

Değerli okurlarım, miracı/göge yükselmeyi, uzayın derinliklerine seyahat olarak algılamayınız... Miraç, gönül semasının derinliklerinde cereyan eder; ruhanî olarak yaşanır, İlahî olana doğru yükseliştir. Biz insanlar bu yükselişi gönül dünyalarımızda yaşarız. Allah bu imkânı kullarının hepsine sunmuş... Sorun bizden insanlardan kaynaklanıyor; içimizdeki ışığa açılan kapının farkında olmadan yaşıyor, ömür sermayesini tüketiyoruz.

Mânâ âlemini uzaklarda aramayınız; çalın gönlünüzün kapısını, göreceksiniz; kapı içerden açılacaktır...■

fevziacevit@altinsahiradana.com

*Mânâ: Belirli insanlarda, hayvanlarda, bitkilerde ve doğa öğelerinde alışılmışın dışında birtakım belirtiler ve işlevlerle kendini gösteren gizemsel, dinsel ve büyüsel güç. **Manevî: Görülmeyen, duyularla sezilebilen, soyut, ruhanî, tinsel. ***Cebrail: Vahiy meleğidir. Hz Peygamber’e asıl suretiyle iki kez görünmüş, daha çok insan şeklinde cisimlenerek (belirterek) görevini yerine getirmiştir.****Sorunsal: Çözümü belli olmayan... Doğru olma ihtimali bulunmakla birlikte, şüphe uyandırır.

***** İlk Vahy: Hz Muhammed (s.a.v) ilk vahyi Hira Dağı’ndaki mağarada Cebrail (Vahy Meleği) ‘den rüya ortamında almıştı. Allah’ın ilk emri İKRA / OKU buyruğudur. Vahy, Allah’ın, kulu Muhammed’e kutsal bilgileri (Kur’an ayetlerini) melek aracılığıyla bildirmesi / indirmesi yönteminin adıdır.

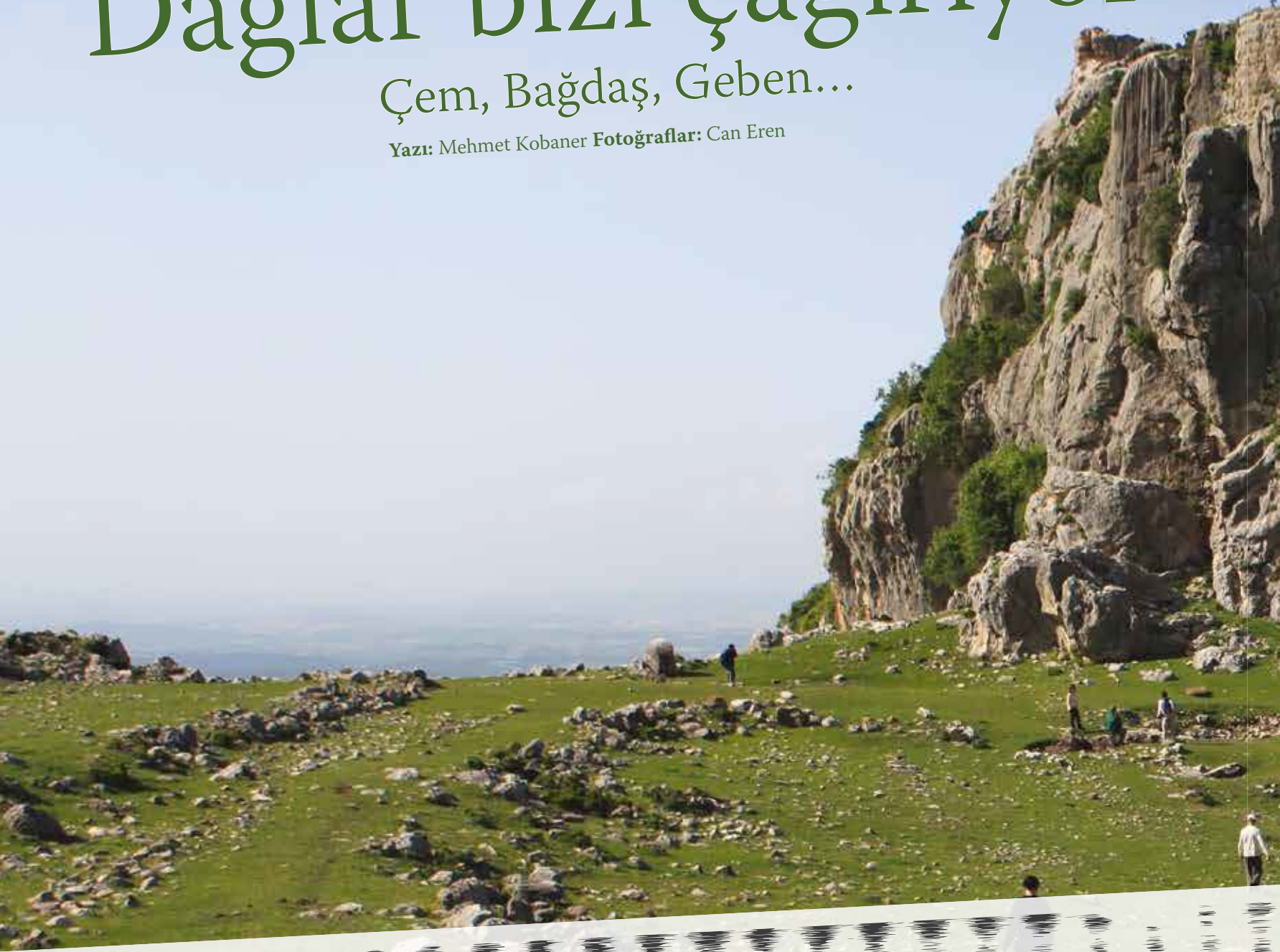
*****Ayet: İzler, işaretler, mucize anlamındadır, Kur’an’daki ifadeler de ayet denir.

Çem, Bağdaş, Geben...

Dağlar bizi çağırıyor

Çem, Bağdaş, Geben...

Yazı: Mehmet Kobaner Fotoğraflar: Can Eren

Yine görünüyor dağ yolları, Orta Asya'dan atalarımızı Anadolu'ya getiren genlerimiz kendini göstermekte. Pazar sabahı erkenden yollardayız. Sunbas, Memetli ve nihayet Çem. Çukurova'nın en janti kalesi bence Bağdaş Vadisi'nin bekçisi; Çem. Duvarlarında kaplanlar, ceylanlar; ana kapısında ayağa kalkmış iki aslan ve onları tutan birileri; sayısız kitabe ve haçları. Kitabeler ters çevrilmiş özel bir tutum mu var diye düşünürken Selami "Yandaki Bizans

yerleşiminden taşımışlar; dekoratif özelliklerinden faydalanalım ama onları da onurlandırmayalım diyerek ters çevirmişler" dedi. Demek ki Bizans'ın yerini alan Ermenilerin, eski yerleşiklerle araları pek de kötü değilmiş. Öbür türlü olsa kırarlar veya yazılı kısmı içe yerleştirirlerdi. Çem iki bölmeli bir kale; alt kısmı daha iri ve göbekli taşlarla yapılmış. Üst katlarda Bizans etkisi daha egemen, kazamatlarda tuğla gibi kullandıkları taşlardan ve Bizans'ın "ufaktefektaşlarından" anlıyoruz.

Çem Kalesi

Çemin Yanı Başında Bizans Yerleşimi

Roma yerleşimlerinin düz ovaı tercih ettiği dönemler geçmiş. Havaaların ısınması ve Toroslar'ın yükselmesi, artan bataklıklar ve sivrisineklerin artması Bizans'ın yüksekliklere yerleşim kurmasına neden olmuş. Çem kalenin yanı başındaki şehrin dış surlarını ilk kez fark eden Can oldu. Kazı yapılsa neler çıkar neler diye düşünüldük. Şehrin en sağlam yapısı, Bizans özellikleri taşıyan bir kilise. İç kaledeki Ermeni kilisesinden farklı olarak apsisi dıştan poligonal, içerde perdahlanmış

Çukurova mermeri taşlar kullanılmış, Asimetrik narteksi ve ince harcı ile Çukurova kiliselerinden farklılık göstermekte. Çiçekli dereden yukarıya Bağdaş yaylasına çıkıyoruz. Toros gibi, Bağdaş, Bahraz, Bakras sanki Ermeni Bagradit Ailesi'nin isminin günümüz kalıntıları gibi durmakta. İnsanlar ölüyor, aileler dağılıyor, uluslar siliniyor ancak konulan isimler ve arkalarında bıraktıkları eserler varlıklarını sürdürüyor. En azından bir evim olmasının ardında da birazcık bu duygu yatıyor olmalı.

Dağ, göl ve ırmak isimleri en fazla değişmeden kalmakta. Bağdaşın yollarında coşkun akan suları görsek de erguvan çiçeklerini göremiyoruz. Olasılıkla zamanını kaçırdık. Her yerden şırl şırl sular akmakta. Bağdaş Esenli mevkiinde dağlara tırmandık. Yayınlanmamış bir kaleyi arıyoruz. "Keşke bir mimarımız olsa da çizimleri yapsa biz yayınlasak" diyor Dilek. Yol dik ancak inancımız ve inadımıza hiçbir şey dayanmıyor. Tipik bir kale kapısıyla içeri giriyoruz.

▼ Bağras Kilise Kalıntıları

İç kalede surlara dayanmış bir kilise, doğuda küçük bir pencere, apsisin yukarısı kubbe, kenarda nişler ve bir batı kapısı. Bizans kiliselerinden farklılık göstermekte. Duvarlar acemi işi. İnce ve yüksek yapılmasının verdiği sıkıntı olasılıkla yakın zamanda yıkım getirecek.

Bağdaş, Beyoluğu, Çokak ve Geben. Asolistler sahneye en son çıkarmış. Güneşin batmasına az kalmış ve biz Geben'in eteklerindeyiz. Önümüzde dik bir yokuş ve bizi engellemeye çalışan, insan gözüne batırılmış gibi duran dikenli tel kazıklar... Ören yerinin mülkiyeti kime ait; kim, ne için bu kazıkları diker. İnancımız ve inadımız dikenli telleri geçmeye de yeter, ancak yetmeyenler bu güzel kaleyi göremeyecek mi? Son zamanlarda bu tür uygulama moda oldu. Feke kalesinin çevresi de dikenli tellerle çevrili...

Geben kalesi 1097 tarihinde ilk haçlı seferleri sırasında haçlıların Göksun'dan Maraş'a inmelerini engellemiş. Kale, Danişment Beyleri'nin egemenliğindeymiş. Haçlılar daha kötü yol olan 28 km uzaklıktaki Şadalak Yolu'ndan Maraş'a inerek güç, zaman, para ve insan kaybetmişler.

► Geben Kalesi

Krallarına İhanet Etiler

1139/40 yılları arasında da kale Danişmentli Emir Muhammed bin Gazi'nin yönetimindeydi. Kaleler bu dönemde sıkça el değiştirirlerdi.

1215 'de Baron Levon Cenevizlilerle ticaret anlaşmasını bu kalede yaptı. Anadolu Selçukluları, 1. Keykavus zamanında kaleyi kuşattı ve üzerlerine gelen güçlü Ermeni birliklerini yenmelerine rağmen kaleyi alamadılar. 1375 tarihinde son Ermeni kralı 5. Leon kaleye sığındığında, daha önce öldürtmüş olduğu bir generalin karısı tarafından Memluklulara satıldı.

Dokuz ay sürmüş olan Memluklu kuşatması kaldırıldı; kral zincirler içerisinde Kahire'ye götürüldü. Büyük fidyeler karşılığı kurtarıldı ve Fransa'ya gitti. Böylece Ermenilerin de Çukurova'daki krallık düşleri sona erdi.

Yan yana duran Bizans ve Hetumid surlar mimarî farklılıkları göz önüne getirmekte; sarı, yeşil, parlak sırlı seramik kap parçaları eski hikâyeleri anlatmakta; olaylara karşıdaki yüksek dağ tanıklık etmekte; akşam kararmakta. Ve biz son kez kahramanları ve korkakları, galipleri ve mağlupları halay çekerek andık.■

mehmetkobaner@altinsehiradana.com

Bazıları
Daha
Fazla
İlgi
İster.

YENİDOĞAN YOĞUN
BAKIM UZMANI
YÖNETİMİNDE

YENİDOĞAN
YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ
(NICU)

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları /
Yenidoğan (Neonatoloji) Uzmanı
Dr. Hasan Kılıçdağ

Bebeğinizin en yoğun bakıma ihtiyaç duyduğu zamanlarda ileri teknoloji ile donatılmış Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitemizde;

- 7 gün 24 saat hizmet veren Yenidoğan Yoğun Bakım Uzmanımız,
- Yenidoğan Yoğun Bakım Sertifikalı özel hemşirelerden oluşan kadromuz,
- Anneler için özel oda,
- Transport Küvöz ve özel ekipmanlarımızla hizmetinizdeyiz.

Joint Commission
INTERNATIONAL

ALOACIBADEM
444 55 44
www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
İ3221 455 44 44

ACIBADEM
ADANA

Evimiz Denizin İçinde

Yazı ve Fotoğraflar : Levent Arpaç

Yoğun çalışma hayatı içinde bunalmış, emekli olunca bir kıyı kasabasına yerleşip sakin bir hayat düşlemeyen kaç kişi vardır acaba bu dünyada? Çoğu düşlerin bir sahnesinde ise mutlaka bir yelkenli vardır...

Benim de düşlerimde bir yelkenli vardı... Çok şanslıydım! Daha emekli olmadan hayalimi gerçekleştirmiş, teknem Leyla'ya sahip olmuştum.

Bodrum Limanına kayıtlı S/Y Leyla, 3 karmaralı, 12 m. boyunda bir yelkenli tekne... Bir ev ile karşılaştırırsak; 3 odalı, salon mutfak birlikte, 2 banyo WC'li, balkonlu, teraslı bir şey... Deniz manzaralı değil(!) bizzat denizin içinde... Motoru var. Değişik manzara istediğinizde demir alıp, havaya göre, motorla veya yelkenle başka bir yere gidebiliyorsunuz. Hani derler ya; "Tebdil-i mekânda ferahlık vardır!" diye... İsteddiğiniz ferahlık ise; Vira demir!

Her Sefanın Bir de Cefası Vardır!

Hepimiz biliriz ki: “Her sefanın bir de cefası vardır!” Teknemizin sefasını sürmek için ona iyi bakmamız gerekir. Ben de bu bilinçle her sene, baharda 1 haftayı bakım zamanı olarak ayırıyorum. Bu yıl, 11 Mayıs sabahı Eşim Hülya ile birlikte Adana'dan yola çıkarak 1080 km. lik keyifli bir yolculuk sonrası Bodrum'a ulaştığımızda hava kararmıştı. Hemen ertesi sabah Bodrum Milta Marina'da bağlı olan S/Y Leyla'ya koştum. Sert geçen kış aylarının kirini saymazsak tekne çok iyi durumdaydı. Açıp havalandırdım. İçini, dışını iyice kontrol ettim. Görünür bir sorun yoktu.

“Tedbir ‘bir defa için’ alınır!”

Olumsuz bir durumla karşılaşmak istemiyorsak; Düzenli ve devamlı bakım şart!

Suda kışlayan bir teknenin altı, zamanla deniz kabukluları ve yosunların yapışması ile “kekamoz” tutar. Bu olayı geciktirmek için su kesiminin altına “zehirli boya” olarak anılan kimyasal boya uygulanır. Bu işlemin yapılabilmesi için ise tekne karaya alınmalıdır. Teknenin boyu ve yapılacak işlere göre, 2 günden birkaç haftaya kadar karada kalmak gerekebilir. Ben, ekibi ve malzemeleri hazır bulundurup 2 günde işi hallettim... Cumartesi akşamı karaya alıp, pazartesi akşamı tekrar denize attık Leyla'yı. Bu zaman zarfında, tüm vanalar, çapa ve zincir kontrol edilmiş, statik elektrik ve yıldırıma karşı önlem olarak takılan tutyaları yenilenmiş, pervanesi parlatılmış, teknenin altı yıkanmış, zımparalanmış ve 2 kat zehirli boya atılmıştı. Salı günü de periyodik motor bakımı yapıp yelkenler ve diğer takımlar donatıldı. Artık teknemiz tam donanımlı olarak seyre hazırды...

Yatçıları sınıflandırırken genellikle “3 çeşit yatçı vardır” derler...

1- Marina yatçıları: Genellikle motor yat sahibi olup, 2inci bir ev gibi tekneyi kullanıp nadiren marina dışına çıkanlar.

2- Yelkenciler: Gezi veya yarış maksadı için tekne sahibi olup bu maksadın dışında marinaya pek uğramayanlar.

3- Hem gezi, yelken yapıp hem de marina- da teknelerinde yaşayanlar.

Ben 3üncü guruba dahil sayıyorum kendimi... Ama bir farkla? Bodrum’da da evim olduğundan her zaman teknede değilim. Aslında Bodrum Milta Marina, teknede yaşam için her türlü olanağı sağlayan bir marina. Gerek alt yapısı gerek diğer hizmetler yüksek standartta. Benim teknem de tam Marina Yacht Club’ın önünde, rıhtımda bağlı. Yani yaşamın tam kalbinde...

Yelkenlide yaşam: Sonsuz özgürlükle, kaynakların hesaplı tüketilmesi arasında sürer gider...

Yacht Club’dan biraz bahsedecek olursak, değişik lezzetlerin sunulduğu restoranları ve ünlü sanatçıların performanslarını sunduğu sahnesi ile meşhur. Yılın 12 ayında çeşitli organizasyonlara da ev sahipliği yapıyor. 19 Mayıs Gençlik ve Atatürk’ü Anma Bayramında biz de korteje katılıp sonrasında Yacht Club’a geçip bu yıl üçüncüsü gerçekleştirilen “Bodrum Uluslar arası Caz Festivali” kapsamında harika bir konser izledik. Gecenin ilerleyen saatlerinde sahne alan Zeynep Casalini’yi, teknemizin havuzluğunda uzanmış dinlemenin keyfini ise hiç anlatmayayım...

Bodrum'da her beldenin pazar günü değışik... Kızılağaç Beldesi'nin pazarı ise Pazar günü... Pazardan aldığımız otlu peynirli nefis gözlemelere eşlik edecek içecekleri ve meyveleri alarak Kızılağaç'taki evimizden tekneye geçtik.

Artık iyice ustalaşmış olan Hülya'nın ve marina elemanlarının yardımıyla bağı olduğumuz yerden ayrılıp limanın dışına çıktık. Güney-Güneybatı esen rüzgârla yelkenlerimizi doldurup Bodrum Boğazında, Doğu-Batı istikametinde bir aşağı, bir yukarı yelken yaptık. Acıktığımızı hissettiğimizde ise; Karaada'nın rüzgâr almayan kuzey kıyısına geçip yüzme ve yemek molası verdik.

Su, zannettiğim kadar soğuk değildi... Önce maske, palet, şnorkel ile dalıp çapa, zincir ve teknenin altını inceledim. Emeklerim boşa gitmemişti... Suya girerken kırılıp oynaşan güneş ışığı altında tertemiz ve pırıl pırıldılar. Sonra yoruluncaya kadar yüzdüm, yüzdüm... Kış boyunca kulaçladığım Atatürk Yüzme Havuzu'nun klorlu sularından sonra, Bodrum'un serin, tuzlu, berrak suları ilaç gibi gelmişti. Yemekten sonra, beşik misali sallanan tekne hafifçe kestirdik... Güneş alçalmaya başladığında ise demir alma vakti gelmişti. Rüzgâr hâlâ kolayımıza idi.

Yelken seyri ile aynı rotada birkaç volta atıp Bodrum Kalesi manzaralı fotoğraflar çektik. Tekrar yerimize bağlandığımızda bir dizi iş bizi bekliyordu... Tekne harici elektrige bağlanacak ve tuzlu sudan arındırılacaktı. Yelken seyri esnasında yatan teknenin bordası ve sıçrayan sulardan ıslanan güvertesi kuruduğunda tuzlu kaldığından tatlı suyla yıkanması gerekiyordu. Ben elektrigi bağlarken Hülya tekneyi yıkamaya başlamıştı bile.

Ne demiştik?

"Her sefanın bir de cefası vardı!" ■

leventarpac@altinsehiradana.com

Yunanistan'da bir Hafta!

Yazı: Mahmut Hazım Kısakürek

Yunanlı bir karagöz ustası;
Yiannis Hadjis

Yiannis Hadjis Yunanlı bir Karagöz ustası. (Nereden çıktı bu diyeceksiniz. Yunanlı karagözcü olur mu? Olur. Ege ve Marmara ortak kültürü birçok geleneksel mirasın paylaşımlarından özleşmiştir. Ama onların karagiözi'si ile bizim karagözümüz farklı. Resimde Görüldüğü gibi.) Geçtiğimiz yıllarda 13 kare etkinliklerinden birinde, Altın Koza, UNIMA ortaklığı daveti ile Adana'da gösteri yapmıştı.

Adana'da yaşadığı 5 günlük mutlu saatler aklından hâlâ çıkmamış. Eşi ile gelmişti. Eşinin ailesi İzmit yöresinden bir mübadil. Türkçe tercümanlık yapıyor aynı zamanda Yiannis'e.

Neyse; onlar da beni eşimle bir festival aracılığı ile davet ettiler Yunanistan'a. Vlasti Earth Festival. Kendileri Selanik'te oturuyorlar. Biz de eşimle beraber bu daveti geri çevirmeyip Selanik'e gittik. Bizi Yiannis'in çalışma ofisi olarak ta kullandığı hemen kapı komşusu bir dairede misafir ettiler. Adamın müthiş bir kütüphanesi var. Karagöz üzerine bizim bir çok kütüphane-mizde bile olmayan Türkçe kitapları var. Makara ve kaset, ses kayıtları ve de CD, DVD kayıtlar koca bir duvar rafı dolusu. Aynı zaman da iyi bir ressam ve karikatürist. Bu yüzden iyi bir tasvir yapımcısı.

Bir iki saat dinlenip yemek yedikten sonra bizi gezmeye çıkardılar.

İlk durağımız Atatürk'ün doğduğu ev. On-dan sonra, Osmanlı mirası hamam ve bir cami kalıntısı. Akşam üzeri de Yedikule Zindanı'na gittik. Ve Selanik'i yukarıdan gören bir tepeye çıktık. Evet, tıpkı İzmir! Ertesi gün çarşı gezdik. Akşam üzeri Hanımları baş başa bırakıp biz Yiannis'in gösteri yapacağı köye gittik. Yol boyu telefonu hiç susmadı. Omuzu ile başı arasına sıkıştırdığı telefon-dan randevu defterine notlar alıyor. İlçe belediyeleri gösteri randevu-su istiyorlar. Bir yılda toplam 220 gösteri yapıyormuş. Defteri göster-di. Temmuz ayından itibaren, ta Ara-lık ayına kadar bütün günleri dolu. Üstelik Gösteri başına 250-300 Euro alı-

yor. Kışkandım doğrusu. Biz 20-30 gösteri yaptığımız zaman öpüp başımıza koyuyo-ruz. Kazancımız ise ancak üç te biri.

Gösteri yapacağımız köye geldik. Toplu mübadillerin köyü. Tam adını hatırlamıyo-rum ama Karadeniz-Pontus Derneği'nin bahçesi. Evet, yanlış okumadınız Karade-niz-Pontus Derneği.

Dernek binası küçük bir Karadeniz ken-tinin Etnografya müzesi gibi. Bahçeye sandalyeler dizilmiş. Etraf sulanmış. Ba-loncu, pamuk şekerci, dondurmacı ve ke-bapçı tezgâhlarını açmış bizi bekliyorlar. Çocuklar ön koltuklarda, ebeveyn ve bü-yükler arkada, Karagiözis'i seyretmeye gelmişler. Nasıl aynı bizim eski yazlık si-nema günlerimiz gibi değil mi? (Bu soruyu 40 yaş üstü olanlar cevaplayabilir ancak.) Gösteri bittikten sonra Selanik'e dönüp,

hanımları da alıp doğru sokak taverna-larından birine gidiyorduk. Selanik'teki 7 günümün beş günü böyle geçti. Bir gün de Denize gittik. Tabi ki Yiannis burada da gösteri yaptı. Bir gün de Tasula'nın (Yiannis'in eşi) köyünü ziyaret ettik. Âşıklar köyü. Köy nüfusunun tamamı Türkiye'nin İzmit bölgesinden. Bir teyze hâlâ Türkiye'de gibi yaşıyor orada. Gel-diği günkü gibi. Hiç evlenmemiş. Evi bile olduğu gibi duruyor. Bahçe çiti iri çalı di-

keninden. Evinde Türkçe'den başka bir dil konuşulmuyor. Bu köyde birde cenazeye katıldık. Tasula'nın bir yakını idi ölen. Dönmeden bir gün önce de *Vlasti'ye Earth Festivale gittik. Harika bir Köy. Gençler çadırlarını kapıp gelmişler bu fes-tivale. Dünyaca ünlü Bir klarnetçi gelmiş orkestrası ile. Ivo Papazov. Yiyecek içecek stantları kurulmuş. Bir adı da "Toprak Festivali." Organik ürünler satılıyor.

Bize bir salon tahsis edilmiş. Yiannis ile yan yana kurduk perdelerimizi. Çocuklar ağırlıklı idi seyirci olarak. İlk gösteriyi ben yaptım. Hiç gülmeden dikkatle ama sessizce izlediler beni. Ama bitince çok alkışladılar. Hayır, bittiği için değil tabî ki. Soruları öyle olmadığını yani hayranlıklarını anlatıyordu. Gösteriyi eşimin teknik yardımı ile tek başıma yapmıştım. Ama onlar selama 5-10 kişi çıkacak sanıyorlarmış. İstanbul da Galatasaray Lisesi'ni bitirmiş bir genç adam sorulan soruları Türkçe olarak çevirdi ve cevapladı. Bu gerçek karşısında bir kez daha hayranlık duydular. Oyundan sonra festival alanına geçtik. Hemen yanı

başındaki kilisede de nikâh töreni vardı. Davetliler ve gelin-damat, bir davul, trompet, klarnet, akordeondan oluşan orkestra eşliğinde yürüyerek geldiler kiliseye. Gece güzel bir otelde kaldık. Sabah kalkıp köye, köy meydanındaki bir kafeye geldik. Çok sakindi. Kafede bizden başka birkaç kişi daha vardı. O da ne? Hemen yanımdaki masada şat bardakta sulandırılmış rakı vardı. Sabahın bu saatinde. İnanamadım sordum. Evet rakıydı. Sorum üzerine bana da ısmarlamışlar. İçtim. İkramı geri çevirmemek için sabahın o saatinde ben de içtim. Birden aşağı sokakların birinden bir kalabalık görüldü. Bayramlık giysilerini

giymiş ailelerden oluşuyordu bu kalabalık. Aklımdan düğünle bağlantı kurdum. Daha sonra öğrendim ki o gün pazardı ve o insanlar kiliseden geliyorlardı. Hepsi kafelere dağıldı ve şnaps, kahve, rakı veya uzolarını içmeye başladılar. Biz de dönüş yolumuza koyulduk. Yolun her iki tarafındaki sık kayın ormanlığı bana Zülfü'nün Karlı Kayın Orman'ı şarkısını hatırlattı. Başladım söylemeye. Ertesi günde sabah erkenden trene bindik. Dönüş yolundaydık.

Yiannis Hadjis, Karagkiozis

Yunanistan:

Balkan Yarımadası'nın güneyinde, kuzeyden Arnavutluk, Makedonya ve Bulgaristan, Doğudan Türkiye, güneydoğudan Ege Denizi, güneyden Akdeniz ve batıdan Adriyatik Denizi ile çevrili ülke. Başkenti Atina olan ülkenin nüfusu 10.665.989 kişidir. Selanik: Yunanistan'ın ikinci büyük şehri ve Yunan Makedonya bölgesinin başşehridir. Yunanistan'da Ege denizinin meydana getirdiği Selanik körfezinde bulunan bir şehir. Mustafa Kemal Atatürk'ün 1881'de doğduğu şehirdir.

Jöntürk hareketi de büyük ölçüde bu şehirde gelişmiştir. 1912'de Balkan Savaşları sonunda şehir Yunanistan yönetimine geçmiştir.

1924 nüfus mübadelesi sonunda Türkiye'de yaşayan pek çok Rum göçmen bu şehre yerleşmiştir. En önemli turist ziyaret yerleri Beyaz Kule, Yedikule Zindanı ve Arkeoloji Müzesi'dir. Sahil şeridinin İzmir'i andırdığı söylenir.

1997 yılında Avrupa kültür başkenti seçilmiştir. ■

mhazimkisakurek@altinsehiradana.com

*Vlasti köyü Yunanistan'ın Batı Makedonya Bölgesi'nin merkezinde 1240 m rakımda bulunmaktadır. Köy Mouriki (1800 m) ve Siniatsiko veya Askio (2111 m) Dağları ile çevrili, amfi tiyatro görünümünde küçük bir mera gibidir. Köyün etrafındaki alan sedir, çalı, çam, meşe ve kayın ormanları ile çevrili cennet için rezerv edilmiş sanki.Köyün asıl kuruluşu Kayı boyunun bir kolu tarafından geçici olarak yapılmış. Daha sora dağlarda, daha ulaşılmaz ve güvenli alanlarda yaşayan Hristiyan nüfusun 15. yüzyılda buraya taşınması ile gelişmiştir. 19. yüzyılın sonunda Vlasti nüfusu 6.500 kişiye ulaşmış. Geniş ve zengin meraların olması, hayvancılık ağırlıklı bir ekonomisinin olma sebebidir.

Bura halkının büyük sürüleri vardı. Bu yüzdende çok zenginleştiler. Haliyle yaşayanlar Avrupa'nın en gelişmiş şehirlerine göç etti. Ancak hiç biri anavatan ile bağlarını kesmedi. Köy 2. Dünya Savaşı'nda

Almanlar tarafından yakıldı ve İç Savaş sırasında da aynı trajik kaderi yaşadı. Bu nedenle köy sakinleri büyük şehirlere kaçtı. Bugün Yerleşik 2000'den fazla kişi ile tekrar canlı haline dönen köyün kışın nüfusu 25 kişiyi geçmiyor.

Dünya Festivali, Temmuz ayının ilk 15 gününde, 2001 yılından bu yana bu güzel köyde yapılıyor. Bu festival 4-5 gün sürer. Köyün nüfusu 15.000 kişiyi bulmaktadır. Festival kapsamında, konser, geleneksel «gölge» tiyatro, sokak tiyatrosu, film gösterileri, çocuk, resim ve fotoğraf sergiler gibi özel etkinlikler bulunmaktadır. Festival için gelen misafirler spor, dağcılık, dağ bisikleti, gibi çeşitli etkinliklere de katılmaktadırlar. Ayrıca, konferans, panel, gibi çevre ile ilgili STK'larının katıldığı toplantıların yanı sıra, organik, ekolojik ve geleneksel ürün ve yiyecek stantları da açılmakta.

ELENİ'NİN İLK AŞKI

Yazı: Haluk Uygur

**“Ben seni severem, çok seni severem.
Ben ilk aşkımlı severem
Onun ile bir gün için ömrümü vererem.”**

O hüznü şarkının ruhumda yarattığı hoş duygu ile Şiroke, yani Geniş Sokak üzerindeki Eleni'nin evini arıyorum. Mekodonya'da şarkının 1897 yılında Eleni tarafından Mustafa için söylendiği anlatılıyor: Eleni, Bitola'daki Geniş Sokak'ta arkadaşları ile gezerken gördüğü sarışın,

mavi gözlü, iyi giyimli Türk genci Mustafa'ya bir görüşte âşık olmuştu. Ancak Mustafa'nın annesinin aradaki din farkı nedeniyle, Eleni'nin zengin babasının da ekonomik nedenlerle karşı çıkışları etkili olmuş olmalı ki-bilmem Mustafa ne düşünmüştür- bu aşk birlikteliğe dönüşmemiş.

▼ Eleni'nin Evi ve Balkon

“Benim görevim buraya gelen misafirlere bilgi vermek.
Ama bir kez bile gözyaşlarına hâkim olarak bitiremedim görevimi.
Zannederim birazdan izleyeceğiniz öykü sizleri de ağlatacaktır”

Herkesi Ağlatan Öykü

Herkesin daha çok gurur ama biraz da hü-
zün nedeniyle gözyaşlarını tutamadığını
görünce, elim fotoğraf makinesinin dek-
lanşöründen ayrılmadı bir türlü... Ama
Bitola'daki bugün müze olan Tarihî Askerî
Lise'nin Makedon görevlisi projeksiyon
makinesini açmadan önce zaten hepimizi
uyarmıştı;

“Benim görevim buraya gelen misafirlere
bilgi vermek. Ama bir kez bile gözyaşla-
rına hâkim olarak bitiremedim görevimi.
Zannederim birazdan izleyeceğiniz öykü
sizleri de ağlatacaktır”

Projeksiyon makinesinden yayınlanan
öykü, Mustafa'nın ve bir ulusun yeniden
doğuşunun öyküsüydü.

Yani Atatürk'ün ve Türkiye
Cumhuriyeti'nin...

İstisnasız hepimiz ağladık... Gurur ve bi-
raz da hüznle...

Hüzün zannederim “Bir ulusun yeniden
doğuşu” ile günümüzü kıyaslayınca oluş-
tu.

Şiroke'a Bakan Balkon

Tabii ki, Mustafa'nın Türkiye
Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk;
Bitola'nın Mekodonya'nın önemli şe-
hirlerinden Manastır; gittiğimiz müze-
nin ise 1896 yılında Selanik'deki Askerî
Rüştiye'den sonra Mustafa'nın eğitimine
devam ettiği, vatansever duygularının bir
bilince dönüşmesini sağlayan Askerî İdadi
(Lise) olduğunu hemen anladınız.

Ama ya Eleni?... Anlatmadıklarım arasın-
da bir de “Şiroke” var...

Mavi gözleri, kırmızıya ça-
lar sarı saçları, özenli giyimi
ve kendisini diğerlerinden
hemen ayıran karizması ile
dikkati çeken Mustafa'ya âşık
olan güzel kız...

Şiroke; 19. yüzyılın son yıllarında
Manastır'ın en geniş sokağı... Zaten
Makedonca'da “Geniş Sokak” anlamına
geliyor. Günümüzde müze olan Askerî
İdadi ise bu sokağın kentin meydanı ile
birleştiği yerde bulunuyor. Bu yüzden o
yillarda ders saatleri dışında Askerî öğren-
ciler bu sokakda sıkça dolaşıyor olmalılar.
Eleni ise; işte bu gezintilerin birinde etkili

mavi gözleri, kırmızıya çalar sarı saçları,
özenli giyimi ve kendisini diğerlerinden
hemen ayıran karizması ile dikkati çeken
Mustafa'ya âşık olan güzel kız... O yılların
Manastır'ının en zengin ailesinin evladı.
Bu zenginliğe paralel olarak da kentin en
geniş sokağındaki en görkemli konakta
yaşıyorlar. Konağın balkonu ve pencerele-
ri ise caddede dolaşanları rahatlıkla göre-
bilecek şekilde dışarıya bakıyor.

Ben De Ağlayacağım

Türkiye Genel Kurmay Başkanlığı'nın
katkılarıyla zamanın Cumhurbaşkanı
Süleyman Demirel'in katılımıyla müze-
ye dönüştürülen Manastır Askerî İdadisi
(Lisesi)'nin duvarlarında, Eleni'nin onlar-
ca yıl sonra Atatürk'e yazdığı mektubu
okuyabiliyorsunuz. Bu mektubun Türkçe-
sini yandaki kutuda yayınlıyarak yorumu
sizlere bırakıyorum.

Ben ise Eleni'nin Mustafa için söylediği
hikâye edilen şarkıyı bir kez daha dinleye-
rek gözyaşı dökkeğim.

Gururla ama biraz da hüznle... ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Makedonya Bitola Atatürk Müzesi

Makedonya Bitola Atatürk Müzesi

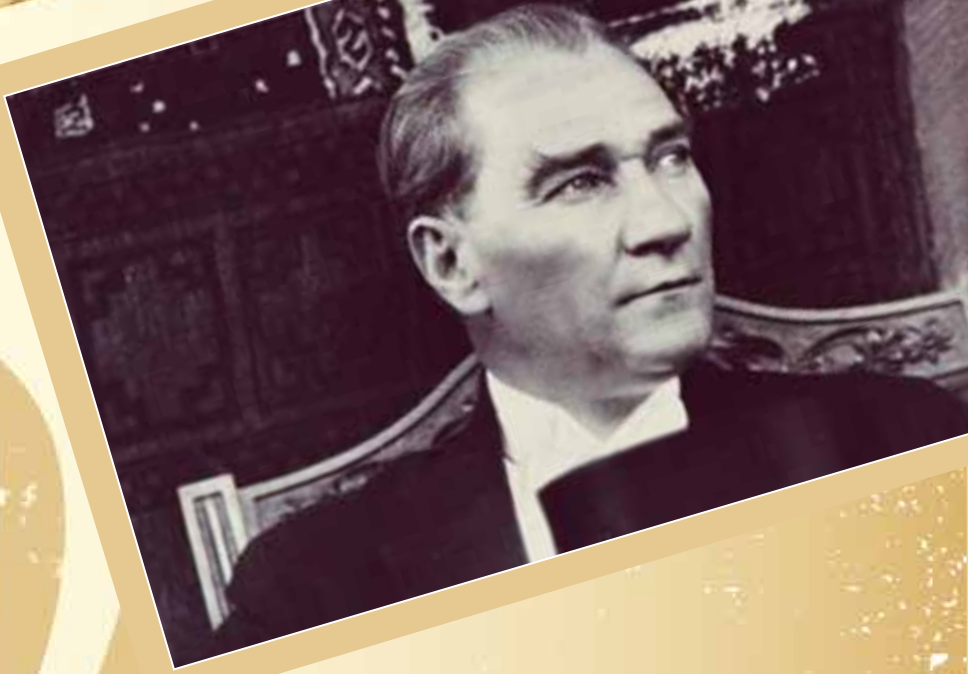
Eleni'nin Mektubu...

Kemal Atatürk'e
Çok uzun yıllar oldu... Ben senden hâlâ bir haber bekliyorum.
Eğer bu mektup eline geçerse beni hatırla ve kağıdın üzerindeki
gözyaşlarını gör. Yıllar geçiyor ve ben senin hakkında çok şey
duydum. Hayat devam ediyor. Eğer senin hayatında başka bir
kadın varsa bu mektubu yırt at. Ve o kadına sor, Bitola'dan
Eleni Karinte diye bir kadının seninle bir gün geçirmek için
hayatını verebileceğine inanır mı?
Eğer sen o kadını benim seni sevdiğim kadar seviyorsan, ona
hiçbir şeyden bahsetme ve mutlu olmasını sağla.
Fakat sen hâlâ balkondaki kıızı hatırlıyor ve başka birini sev-
memişsen, bil ki seni hâlâ bekliyorum ve ömrüm boyunca bekle-
yeceğim. Beni unutmadığını ve geri döneceğini umut ediyorum.
Babam öldü. Onun beni senden bir ay boyunca eve hapsetmek
suretiyle ayırmasının üzerinden yıllar geçti. Babamın beni ev-
lendirmek istediği adam kendini sevip seveyeceğini sordu,
"hayır" dedim. "Ben ilk aşkıyı seviyorum"
Bu yüzden babam beni hiç bağışlamadı. Ben de onu bağışlama-
dım. Şimdi eskiden olduğu gibi genç ve güzel değilim. Ama yine
de seni sonsuza kadar seveceğim.

Senin Eleni Karinte

Gitmişken...

Manastır'a gittiğinizde yine Şirok üzerinde bulunan eski Ordu Evi'ni ziyaret ediniz. Şu an "Elveda Rumeli" dizisi bu konakta çekiliyor. Ayrıca Manastır'a çok yakın olan Resne'ye uğrayarak Hürriyet Kahramanı Resneli Niyazi'nin yaşadığı evi de görebilirsiniz. Makedonya'nın başkenti Üsküp ise Müslüman, Hristiyan ve Yahudilerin bir arada yaşadığı görülmeye değer bir kültür kenti.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ'NİN
KURUCUSU

MİTHAT ÖZSAN

Yazı: Müge Köstem Fotoğraf: Nazan Gökkaya

Yıl 1967... Kırk iki yaşında Ankara Ziraat Fakültesi'nde daha yeni doçent olmuş bir genç adam. Görev gereği İskenderun'dan Ankara'ya dönmektedir. Adana'dan geçerken Çukurova'ya, ovayı sulayan nehirlerle ve Toroslar'a bakar, âşık olur... Yanındaki hocasıyla birlikte, Ankara'ya varana kadar Adana'da bir Ziraat Fakültesi kurmaya karar vermişlerdir bile. İşte bu genç doçent Çukurova Üniversitesi'nin kurucusu Mithat Özsan'dır.

1969 yılında 9-10 kişilik bir ekiple Ankara'dan Adana'ya, Ziraat Fakültesi kuracakmış gibi değil müstakbel bir üniversiteyi kuracakmış gibi geldik.

Şimdi 2012... Hocamız hâlâ genç... Artık 40 bin civarında öğrencisi olan, birçok önemli kişinin yetişmesini sağlamış, üniversitesinden emekli olmuş. Ne mutlu ki bizlere, birlikte o günleri konuşuyoruz. Ve işte ilk sorumuz;

Altınşehir Adana: Hocam Çukurova'da Ziraat Fakültesi kurmak fikri aklınıza nasıl düştü?

Mithat Özsan: 1967 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden hocam Selahattin Özbek ile bir toplantı için İskenderun'a gitmiştik. Dönüşte Adana'dan geçerken Çukurova Ovası'nın tarımsal değerinden bahsettik. Kendi-

si aynı zamanda Ankara Ziraat Fakültesi dekanıydı. Adana'da bir ziraat fakültesi kurulmasını konuştuk. Ankara'ya vardığımızda kafamızda tüm soru işaretlerini bitirmiştik. Hocamız çok dirayetliydi. Profesörler kurulunda hemen Adana'da bir ziraat fakültesinin kurulmasını gündeme getirdi. Kıyamet koptu tabii ki... Bazı hocalarımız bu fakültenin Elazığ'da kurulmasının daha doğru olacağını söylüyor, bir kısım hoca "İsimiz gücümüz yok mu başka yerde fakülte kuracağız." diyordu. Ama biz hazırlıklıydık. Adana'da kurulması ağır bastı ve Üniversite Senatosu'nda tasdik edilerek ismen kuruldu.

A.A.: Adana'ya ilk kaç kişilik bir ekiple geldiniz?

M.Ö.: Ankara Ziraat Fakültesi'ne bağlı 9-10 kişilik bir ekiple, 1967 yılında Adana'ya geldik. Bu kişiler hem yönetim kurulunu temsil etti, hem de üniversitede fakülteyi temsil eden senatörlerimiz oldular. Geldiğimizde hiçbir şeyimiz yoktu. Adana Ziraat Okulu'na yerleştik. Bu süreçte hiçbir zaman sadece Ziraat Fakültesi kuracakmışız gibi değil, müstakbel bir üniversiteyi Adana'ya kuracakmış gibi düşündük. Adını da o zaman koymuştuk. Ben mesleğim icabı tüm Akdeniz ülkelerini gezdim. Hiç bir Akdeniz ülkesi, bizim Akdeniz bölgemiz gibi değil. 1300 kilometre sahil kuşağı, arkasını Toros Dağları'na dayamış, birçok nehri içinde barındıran ovasıyla aşîkâr.

Çukurova Üniversitesi'nin yeri gerçekten emsalsiz özellik ve güzelliklerle dolu bir yerdir.

A.A.: Yer arayışındayken bir ara Mersin de gündeme gelmiş herhalde?

M.Ö.: 5-6 farklı yer gündemdediydi. Mersin de bunlardan biriydi ama biz doğruca tamamı tarım arazisi olan şimdiki kampusun yerine karar kıldık. Üniversitenin yeri gerçekten emsalsiz özellik ve güzelliklerle dolu bir yerdir. Seyhan Baraj Gölü'nün doğu yakasında yer almasının sağladığı konum ona ayrı bir görkem kazandırmaktadır. Oya gibi işlenmiş fiyortlar, yüksek rakım bu bölgeyi daha da değerli yapmaktadır. Adana Ziraat Fakültesi'nin kurulduğu tarihteki şehir imar planına göre üniversitenin kuruluş yeri olarak Kurttepe mevki görülmüyordu.

O tarihte, şehir imar planında, üniversitenin kuruluş yeri Kurttepe mevki görünüyor.

Ziraat Fakültesi'nin kurucu dekanlığını iki dönem başarılı bir şekilde yürüten Prof.Dr. Akif Kansu ve bizler şu anki yeri uygun gördük. Kamulaştırılacak 20.000 dekarlık kampusun sınırları ve parsellerin tespiti, zamanın Adana Valisi Lütfi Hancıoğlu'nun kesin talimatıyla tam bir gizlilik içerisinde yerine getirilmiştir. Zira böyle bir haberin önceden duyulması normal değer çok daha üstünde anlaşılmalı arazi satışlarına sebebiyet verebilirdi. Burada o zamanlar "Balcı Ali" diye bir köylü bal üretirmiş. İsmi de ondan dolayı Balcı Ali'den kısaltılarak, Balcı olmuş. Biz köyü boşaltırken isim hoşumuza gittiği için hiç değiştirmedik ve sıklıkla yerleşke içindeki tesislerde bu ismi kullandık.

A.A.: Ziraat Fakültesi'nde ilk açtığınız bölümler hangileriydi hocam?

M.Ö.: Bahçe, Tarla ve Zootečni bölümlerini açtık ve her bölüme 50 öğrenci aldık.

A.A.: Rektör olarak atanmanız ne zaman oldu?

M.Ö.: 1972 yılında Balcı Kampusu'na yerleşke yaptık.1973 yılında ilk rektör seçildim.

A.A.: İkinci dönem rektörlük seçiminde bazı olaylar olmuş. Bu anılarınızı bizimle paylaşır mısınız?

M.Ö.: İkinci dönem isteseydim rektörlüğü hiç kimse benden alamazdı. Üniversitelerde seçim olduğunda kıyametler kopar. Tıp fakültesinden aday vardı ve kulisi yapmaya başlamışlardı. Madem ki dedim; bu kulisi ortaya çıkarttınız Tıp Fakültesinden Prof. Lütfullah Aksungur'u makamıma çağırdım.

-“Ben halen rektörüm ve bu üniversiteyi bölmek, huzuru sağlamak için bir rektör emridir, sen rektör olacaksın” dedim. Ve arkadaşlardan da rica ettim.

“Üniversitenin birliği ve bütünlüğü için önem arz ediyor. Zamanında beni oy birliği ile rektör seçtiniz şimdi de Lutfullah'a oy vereceksiniz” dedim. O sırada öğretim üyesi olarak biz (ziraat) 11 kişi, tıp fakültesi 13 kişiydi. Buna rağmen acaba ben oyumu verecek miyim diye pusulama işaret koymuşlar. Seçimden sonra bir arkadaş geldi;

-Biz senin mert olduğunu biliyorduk da bu kadar bilmiyorduk, dedi. Ben de;

-Siz herkesi kendiniz gibi zannediyorsunuz, dedim.

Lütfullah Bey çok mükemmel bir insandı. Çok iyi bir hekimdi. Özellikle kuruluş aşamasındaki bir üniversitenin rektörünün mesaisi 16 saatten aşağı değildi. Lütfullah Bey hekimliği bırakamadı, çok iyi niyetliydi. Ben rektörken mesleğimi bırakmak zorunda kaldım. Tüm mesaimi bu üniversiteyi nasıl kurarım, akademik ortamı nasıl sağlarım diye kullandım. Bilim adamlarının, bilim ve teknoloji üretmelerinin ortamını sağladım. Sonra 1979-1982 yılında ikinci kez, 1982'de YÖK kuruldu iki dönemde de beşer yıllık toplam on altı yıl rektörlük yaptım. Bir şey eklemek istiyorum. Bu işe gönül vereceksiniz. Çukurova Üniversitesi'ni arkadaşlarımız kurmuşlardır. Hiç bir zaman bu üniversiteyi kurmak bir kişinin marifeti değildir. Asla ben bu üniversiteyi kurdum demedim.

A.A.: Tıp Fakültesinin açılmasındaki süreç nasıl işledi?

M.Ö.: Ankara Üniversitesi'ne bağlı Ziraat Fakültesi kurulurken Atatürk Üniversitesi'ne bağlı Tıp Fakültesi de kuruldu. O ara Tıp Fakültesi'nin Mersin'de açılması gündeme geldi. Biz hükümet nezdinde ağırlığımızı koyduk; “Açılırsa Adana da açılır” dedik. O zaman Mersinliler beni topa tuttu. Onların da ilk yerleşkeleri şimdiki Numune Hastanesi, öğrencilerin ilk eğitim aldıkları yer Hıfzıssıhha'nın binasıydı.

A.A.: Tıptan sonra hangi bölümleri açtınız?

M.Ö.: Fen-Edebiyat, Mühendislikler daha sonra Akademi olan İşletme ve İktisat bizlere katıldı. İlçelere yayılmamız da şöyle oldu. Milli Eğitim'den devredilen okullar vardı. Maraş'da Ceyhan'da, Hatay'da ve Mersin'de. Onları devir aldık ve buralardaki akademik birimlerimizi kurduk.

Üniversitenin varlığı Adana ya çok şey kazandırmıştır ama Adanalı kuruluşların hiçbir desteğini almadık.

A.A.: Hocam bu anlattığınız tüm süreçte Adana'daki belediyenin ya da diğer kuruluşların hiç desteğini aldınız mı?

M.Ö.: Üniversitenin varlığı Adana ya çok şey kazandırmıştır ama Adanalı kuruluşların hiçbir desteğini almadık.

A.A.: Sizin adınız üniversitede amfiye verildi. Bir de bulvara buna yorumunuz nedir.

M.Ö.: Bunu takdir etmişler, yaptılar ama bulvara ismimi koyacaklarını bildirdiklerinde açıklanana kadar bunun gizli kalmasını istedim. Çünkü özellikle üniversiteden arkadaşlar bulvar yakınından arsa alırlar da bu bir getirim sebebi olur diye. Üniversite'nin adı bir dedikoduya karışsın istemedim.

A.A.: Çalışanlarına en çok lojman yapan kişi de sizsiniz. Buna neden ihtiyaç duydunuz?

M.Ö.: Ankara Üniversitesi'nde ilk işe başladığımda çok kötü şartlarda, meyve deposundan bozma bir yerde lojman diye kalıyordum. Çarem yok doktorayı bitireceğim. Ama sonra mutlaka ayrılacağım çünkü yaşanacak bir ortam değil. Mad-diyat da çok iyi değil. O zamanki hocam “Antalya'dan geldiğinde lojmanın hazır” dedi. Ve ben böylece kariyerime devam edebildim. Bundan dolayı lojman işine çok önem verdim.

Afet İnan ile Atatürk'ün, bebekken çok sevdikleri bu kız çocuğu, zamanla büyücek ve Mithat Özsan'ın gönlünü çalacaktır.

A.A.: Hocam şu ana kadar hep Çukurova Üniversitesi'nden konuştuk. Biraz da sizin özel hayatınızdan konuşmak istiyoruz. Çocukluğunuz, ailenizle ilgili neler dinleyebiliriz sizden?

M.Ö.: 3 Ocak 1925'te Şebinkarahisar'da doğmuşum. Evimiz abartmasız belirtiyim bir huzur ve mutluluk yuvasıydı. Sekiz kardeşiz. Üçünü ne yazık ki kaybettik. Okumaya istekli bir aileymişiz. Babam annemin babası Hüseyin Hamdi Efendi âlimmiş. Müspet ilimlerde çalışmış. Türkiye'deki ilk mantık kitabını yazmış. Babam çok zeki bir insandı. Onun zekâsına yüz dersek benimki onun yanında anca altmış eder. Ağabeylerimden üçü tıp profesörü.

Bu arada Selanik göçmeni olan bir anne ile babanın çocuğu olarak Atatürk'ün Orman Çiftliği'nde bir kız çocuğu doğar. Baba, Yalova Baltacı Çiftliği'nde muhasebe müdürüdür. Hatta daha bebekken kapılarını bir gün yanında Afet İnan ile Atatürk çalar. Ziyaretlerine gelmiştir. O sırada kız çocuğunu da görür ve çok sever ama annenin yüreğini sormayın, küt küt atar. "Acaba Ülkü gibi Sabiha Gökçen gibi kızını da evlatlık alırsa Atatürk" diye. İşte, bu kız çocuğu zamanla büyüyecek ve Mithat Özsan'ın gönlünü çalacaktır.

A.A.: Hocam altmış yıldır hayatınızı paylaştığınız eşiniz Ergin Hanım'la tanışmanız nasıl oldu?

M.Ö.: İlk memuriyet yerim Rize Çay fabrikası. Ergin' in babası oranın muhasebe müdürü. Askerlik bitti. Sene 1949. Ergin ortaokul öğrencisi. Güzel mi güzel. İsteyeni çok; hele bir doktor var herkesi araya koymuş. İki sene sonra karar verdim babasının karşısına çıktım. Bana "Senden daha iyisine vereceğimi zannetmiyorum." dedi. Sonra sevgili Ergin de beni tercih etti, 1951'de evlendik.

Bu kez sorularımızı Hoca'mızın sevgili eşleri Ergin Hanım'a yöneltiyoruz;

Kanaatkâr olmazsanız, eşinizin gönül verdiği mesleğine siz de gönül vermezseniz eşinizin başarılı olması mümkün değil.

A.A.: Ergin Hanım siz üniversitenin kuruluş aşamasında uzun süre çocuklarla Ankara'da yalnız kaldınız. O dönemin zorlukları nelerdi?

Ergin Özsan: Çocuklar küçüktü; Özlüyorlardı. Mithat her Adana'ya gidişinde büyük kızımın ateşi çıkardı. Küçük kızım küserdi. Adana'ya gelmemiz kesinleşince Mithat'a dedim ki: "Ben de Romatoid Artrit var, tüm doktorlarım Ankara'da." O da dedi ki: "Allah Korusun; sana bir şey olursa mesleğimi terk ederim; sen önemlisin; döneriz geriye." 1972 yılında Adana'ya geldik. Kızlarımız işletme okudular. Şimdi İstanbul'da yaşıyorlar.

Bu arada röportajın belki de en can alıcı sözünü Mithat Bey'in arkasındaki güç Ergin Hanım söyledi:

"Kanaatkâr olmazsanız, eşinizin gönül verdiği mesleğine siz de gönül vermezseniz eşinizin başarılı olması mümkün değil."

A.A.: Hocam emekli olduktan sonra demek ki siz de bir Adana sevdalısı olmuşsunuz ki buradan ayrılamamışsınız. Emekliliğinizden sonraki süreçte neler yaptınız. Şimdi vakit nasıl geçiyor.

M.Ö.: Adana'da hiç akrabamız olmasına rağmen, bizim tüm dostlarımız Adana'da. Burada hayat daha kolay geçiyor. Gazetelerimi okuyorum. Bulmacalarımı çözüyorum. Her gün arkadaşlarımla briç oynuyorum ve sohbetimi yapıyorum. Emekliliğimin üçüncü günü İstanbul'daki Adanalı dostumuz Talip Aksoy ziyaretimize gelerek Kadir Has Üniversitesi'nin kurulması için yardım talep etti. Başta kabul etmesem de sonradan Kadir Has'ı da kendisini de kıramadığım için kurulumuna ve o üniversitenin de bugünkü haline

gelmesine yardımcı oldum. Şu anda da ayda bir yönetim kurulu toplantılarına katılıyorum. O dönemde birçok üniversitenin de kurulumu aşamasında yardımlarda bulundum.

A.A.: Hocam sohbetimizi bitirirken son olarak bir şey eklemek ister misiniz?

M.Ö.: Efendim bazı insanlar vardır onore ettiğinizde, yücelttiğinizde ondan kendisinin paye aldığını fark etmez. Eğer başarılı olduysam ben insanları yücelttim. Hep dedim ki siz verdiniz ben yaptım. Siz vermeseydiniz ben yapamazdım. Böylece karşılıklı güvenle Çukurova Üniversitesi'ni bu hale getirdik.

A.A.: Güzel sohbetiniz ve konuksevrliliğiniz için size ve eşinize teşekkür ederiz. ■
mugekostem@altinsehiradana.com

Yaşam Paylaşımında Sanat!

Yazı: Mahmut Hazım Kısakürek

“Sanat Toplum içindir!”

Bu görüş doğrultusunda, yaşadığım toplumun sanattan yeterince yararlanmadığını düşünüyorum. Sanattan yararlanmak deyince izlemek, bakmak, dinlemek gibi eylemlerden söz etmiyorum. Sanatın değiştirici kuvvetinden yararlanılmıyor.

Eğitim sistemimiz ne yazık ki bireyleri edilgen ve benci bir sisteme hazırlıyor. Bağımsız, üreten, özgür düşünüp, düşüncesini ve dünya görüşünü paylaşan bireylerden korkuluyor. Korku ve şüphe; insanlara, ortak yaşam ve paylaşım alanlarının tamamen ticarî kazanç merkezlerinde oluşmasını dayatıyor. Gerekçe; endüstri toplumlarının ilerleyebilmesi için güya bilinçli tüketicinin topluma dayatılması gerekiyor. Böylelikle toplumsal ekonomi, emperyalizmin yok edici dişlilerine terk ediliyor.

İşte bu gerçekler bizi başka gerçeklerle karşı karşıya getiriyor. Bunlardan biri ve en önemlisi kentlerde toplumsal ayrışım ve bunun ortaya çıkardığı siyasal, etnik, kültürel ve ekonomik çatışmalardır.

Sanat İyiye Doğru Değiştirir

Oysaki “endüstri, toplumlarının ilerlemeleri düşün-bilim ve en geniş kapsamıyla sanatın (plastik sanatlar, müzik, yazının her türü, tiyatro, fotoğraf, bilim) etkileşimiyle gerçekleşebilmiştir. Bireysel yeteneğin her boyutuyla gelişmesine olanak veren köklü ve tutarlı bir sanat eğitimi ancak topluma yaratıcılık yolunu açabilir.”*

Sanat eğitimi kişinin aynı zamanda duyularının ortaya çıkıp gelişmesini sağlar. Duyuları eğitilip geliştirilmemiş kişiler çevresinde olup bitene karşı duyarsız kalır ve sosyal yaşama, bencil yaklaşımları ile zarar verir. Örnek; özensiz ve sağlıksız yapılaşma, trafik canavarlığı, çevre ve gürültü kirliliği, ortak paylaşım alanlarının geliş güzel kullanımı, kişi haklarına saygısızlık vs.

Her mahallede açılacak mahalle evleri veya sosyal paylaşım merkezleri, gençlerin ve çocukların hayata bakış açısını değiştirecektir.

Peki, ne yapmalı?

Yerel yönetimler, bağımsız kanaat önderleri ve bağımsız STK’ların devletin ekonomik destekleri ile eğitici, öğretici, sürdürülebilir ve uygulanabilir projeler üretip acilen uygulamaya koymaları gerekli.

Köyünden anne babasının ekonomik kaygıları ile göç eden çocuğun veya gencin, kentin varoş tabir edilen mahallelerinde, yoksulluğu ve kültürel eksikliği siyasal, kültürel ve etnik istismara açıktır. Yani her yönden özgür düşünemez. Edilgendir. Her mahallede açılacak mahalle evleri veya sosyal paylaşım merkezleri, STK’ların konu ve branşları dahilinde seminer, eğitim, atölye çalışmaları ve bunların sonucunda ortaya çıkacak ürünlerin sunumu, paylaşımı, bu gençlerin ve çocukların hayata bakış açılarını değiştirecektir.

Suç ve Suça Yönelim

“Gençlik; çocuğun, çocukluktan çıkıp, kendi ‘ben’ini keşfetmesi ile kendini gösterir. Bu geçiş döneminde gelip geçici çeşitli bunalımlar görülür. Bu dönemdeki uyumsuzluklara “özdeşleşme krizi” denilebilir. Bu durum, davranışlarında ani değişikliklere ve dolayısı ile özdeşleşme zorluğuna neden olur. Cinsiyet içgüdüsünü keşfeder ve çocuk dünyası yıkıma uğrar. En yakınındaki yetişkinlerin değer yargıları ile çatışır. Her konuda radikal davranır. Eğer sosyal yaşam alanı olumsuz etkilere açık ise suça tanışmaya adaydır. O, ilgilerine uygun ve eğitici etkinliklere yönlendirilmelidir.”** Hem de çok acil.

Suç önlemede en önemli hedef, bireyin suça tanışmasını önlemektir. Çünkü bireyin ilk suça erken tanışması, sonraki hayatını etkilemekte ve başka suçlar da işlemesinin önüne geçilememektedir. Bireylerin suça karışmalarını önlemek için, erken yaşlarda gerekli önlemlerin alınması zaruridir. Yapılan araştırmalarda, suç örgütlerinin insan kaynağını özellikle 15–26 yaş grubundaki gençlerin oluşturduğu gözlenmektedir. Suça karışmış olan çocukların ve gençlerin rehabilitasyonu ve risk grubunda yer alan bireylerin suça

Yapılan araştırmalarda, suç örgütlerinin insan kaynağını, özellikle 15–26 yaş grubundaki gençlerin oluşturduğu gözlenmektedir.

karışmasının önlenmesine yönelik önlemler alınması gerekmektedir.

Adana ilinde göçten kaynaklanan sorunların çözümüne yardımcı olmak üzere özellikle göçle oluşan mahallelerde yaşayan insanların sosyal, kültürel durumlarının iyileştirilmesi; bu kişilerin sosyal uyumun sağlanması gerekmektedir. Özellikle dezavantajlı grupların (kadın, çocuk, genç ve engelli) ve il genelinin beşeri sermayesini güçlendirmek ve aynı zamanda toplumsal bütünleşme sürecine destek vermek gerekmektedir. Bu kişilerin sosyal hayata daha fazla katılmalarını sağlamayı, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler yoluyla bölgedeki kadın, çocuk, genç ve engellilerin kendilerini daha iyi ifade etmelerine katkı verme hedeflenmelidir.

Yaşlılar ve Bedensel Engelliler

Yaşlılar ve bedensel engelliler için de kent yaşamında birçok zorluk ve uyumsuzluk söz konusudur.

Aileler, yaşlıları ve bedensel engelli çocukları sürekli ilgiye, bakıma gereksinim duydukları için bıkkınlık, tükenmişlik duygularıyla başa çıkmaya çalışmaktadır. Sürekli stres altında olduklarından normal bir yaşam sürmekte ve sosyal yaşama uyum sağlamakta güçlük çekmektedirler. Ailelerin bu duygularla baş edebilmeleri, durumlarını kabullenip çocuklarına daha fazla yararlı olabilmeleri için seramik, resim, el becerileri, plastik sanatlar gibi sanatsal aktiviteler araç olarak kullanılabilir.

Plastik sanatlar çalışmaları ve ailelere verilen çeşitli eğitimlerle engellilerin ve yaşlıların bireysel kimlik kazanması, başarı duygusunu tatması, güven ve cesaretinin artırılması, sosyal uyumunun sağlanması, büyük ve küçük kas becerilerinin artırılması, iyileştirilmesi, kıyaslam a ve benzetmeler yapabilmesinin sağlanması, yaratıcılık oluşumunun geliştirilmesi, estetik beğeni ve haz duygusunun geliştirilmesine yarar sağlayacaktır.

Hele bir de bu çalışmalarını ekonomik katkıya dönüştürmeleri sağlanabilirse, yaşam kaliteleri süper artacak, dolayısıyla yaşam süreleri uzayacak ve bu durum ailelerine yük olmadığı gibi (genellikle bunun tersi olduğu söylenir ama bu söylemin samimiyeti tartışılır.) mutluluk da katacaktır. ■
mhazimkisakurek@altinsehiradana.com

*Nazan İpşiroğlu'nun DUYGU ALGILARININ EĞİTİMİ isimli makalesinden alınmıştır.

**Mücella Ormanlıoğlu Uluğ NİÇİN OYUN.

Chopin'ın İlham Perisi, Ünlü Fransız Kadın Yazar GEORGE SAND

Yazı: Şebnem Ragıboğlu

ATHENA'NIN TORUNLARI

Çok çok eski yıllarda, mitoloji tanrısı Zeus'un zamanında yaşayan Tanrıça Athena, nasıl olmuş da o kadar eril tanrı varken “zekâ ve sanat tanrıçalığı”nı ele geçirebilmiş dersiniz? Şeytanlık olarak atfedilen dişi güçlerini kullanarak mı? Hayır. Hikâye şöyle geçiyor tarih öncesi dönemde: Zeus, Athena'ya hamile olan Metis'i yutuyor. Athena, zamanı gelince, Zeus'un kafatasını adeta yararak içinden çıkıyor. Bir kadın tarafından doğurulmadığı için de “güç ve zekâ” yüklü kabul ediliyor. Yani, bir kadın bedeninden değil de, bir erkek beyninden çıktığı için bu tanrıçalığa layık görülüyor. Şu kısacık hikâyeden de anlaşılacağı gibi, mitolojiyi yazan bir erkek. Hem de oldukça kabarık egolara sahip bir erkek. Yani taa o tarihlerden beri erkekler yazın konusunda deneyimli. Kadınların bu sanat dalıyla uğraşmalarının tarihi ise oldukça yeni. Kadınlar için yeni olan bu tarihin, eski sayılan isimlerinden biri ise 1800 yıllarının başlarında yaşayan George Sand.

Aurore Dupin veya herkesin bildiği adıyla George Sand, erkek ismiyle kitaplarını yayınlayan bir kadın yazar. 1804 yılında Paris'te doğan Aurore, 20'li yaşlarının ortalarına geldiğinde “Bir erkek ismine ihtiyacım var, çünkü kadınları kimse dinlemiyor ve okumuyor” diyerek George Sand takma adıyla kitaplarını yayınlamaya başlıyor.

“Çocukluğum Boyunca Çok Güzel Olacağım Umudu Taşımama Rağmen, Bu Düşüncemi Haklı Çıkaramadım”

Aurore, aristokrat bir aileden gelen asker bir babanın ve mütevazı bir soy ağacına sahip olduğu için kocasının ailesi tarafından istenmeyen annenin tek kızı. “Babam, ailesinin önyargılarına karşı koyamamış, dünyaya gayrimeşru bir çocuk olarak gelecekmişim” diyor anılarında Aurore. Henüz 4 yaşındayken babasını kaybediyor. Babaannesi tarafından, Paris’e 250 km. uzaklıktaki Nohant kasabasında, babaannesinin malikânesinde büyütülüyor. Annesinden uzakta fakat çocukluğunun verdiği uçarılıkla bunun farkında olmadan geçiyor Aurore’nın çocukluğu. Babaanne-

“Ben bir yazarım, yazan bir kadın değil”

nin ölümünden sonra, annesiyle yaşamak için Paris’e dönüş yapıyor. 17 yaşındaki Aurore, 13 yıl aradan sonra, beraber yaşamaya başladığı annesiyle, yılların araya koyduğu mesafeyi kapatamıyor ve hayat boyu gerçek bir anne-kız yakınlığına ulaşamıyorlar.

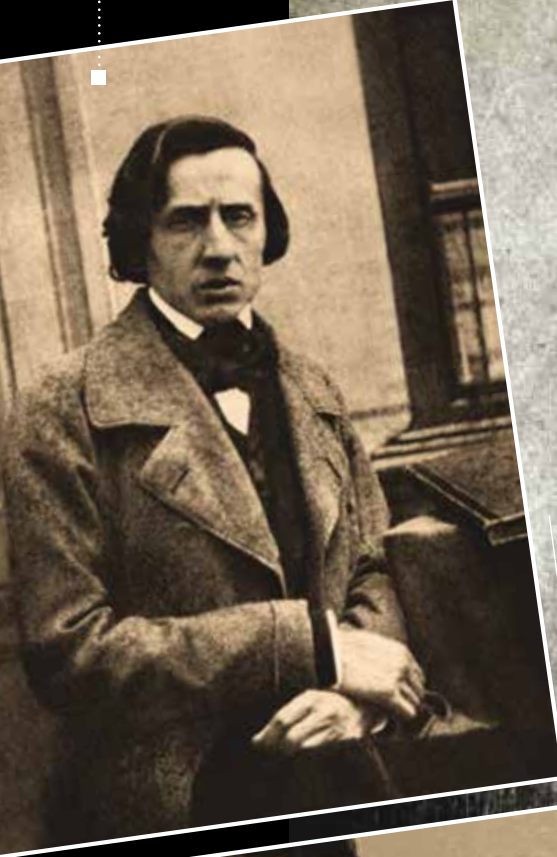
18 yaşına geldiğinde, Baron Casmir Dudevant ile evleniyor ve Barones Dudevant ünvanını alıyor ve babaannesinden miras kalan malikânede yaşamak üzere kocası ile Nohant’a dönüyorlar. Biri erkek, biri kız iki çocukları oluyor bu evlilikten.

Evliliklerinin sekizinci yılında, Aurore 26 yaşına geldiğinde evini ve kocasını terk ederek Paris’e yerleşiyor. Bu tarihten ve bu karardan sonra 180 derece değişiyor Aurore’nın hayata bakış açısı ve hayatını yaşayış biçimi.

“Sandeau, bana soyadının yarısını verdi, çünkü yazmak için bir erkek ismine ihtiyacım vardı. Kadınları kimse dinlemiyor”

Önce adını George olarak değiştiriyor ve kendisinden 7 yaş küçük olan yazar sevgilisi Jules Sandeau’nun soyadından kısaltarak türettiği Sand soyadını alıyor. Adını değiştirmesinin ve bir erkek adı seçmesinin sebebi; yazacağı kitapları bir erkek adı ile yayınlatarak, dikkate alınmasını ve önemsenmesini sağlamaya çalışıyor. Bu konudaki duygularını şöyle dile getiriyor: “Ben bir yazarım, yazan bir kadın değil. Sandeau, bana soyadının yarısını verdi çünkü yazmak için bir erkek ismine ihtiyacım vardı. Kadınları kimse dinlemiyor.” Ve edebiyat dünyasına George SAND adını kalın harflerle yazdırıyor. İlk kitabı “Indiana”(1832), evliliğinde mutsuz olan bir kadının, başka bir erkeğe âşık olmasının ve toplumun yargılarını hiçe sayarak kalbinin gösterdiği yoldan gitmesinin hikâyesidir. Ana fikriyle roman, kadının toplumdaki bağımsızlığı için bir başkaldırı niteliğindedir. 29 yaşında yazdığı “Lelia” adlı romanda ise kendisini anlatır.

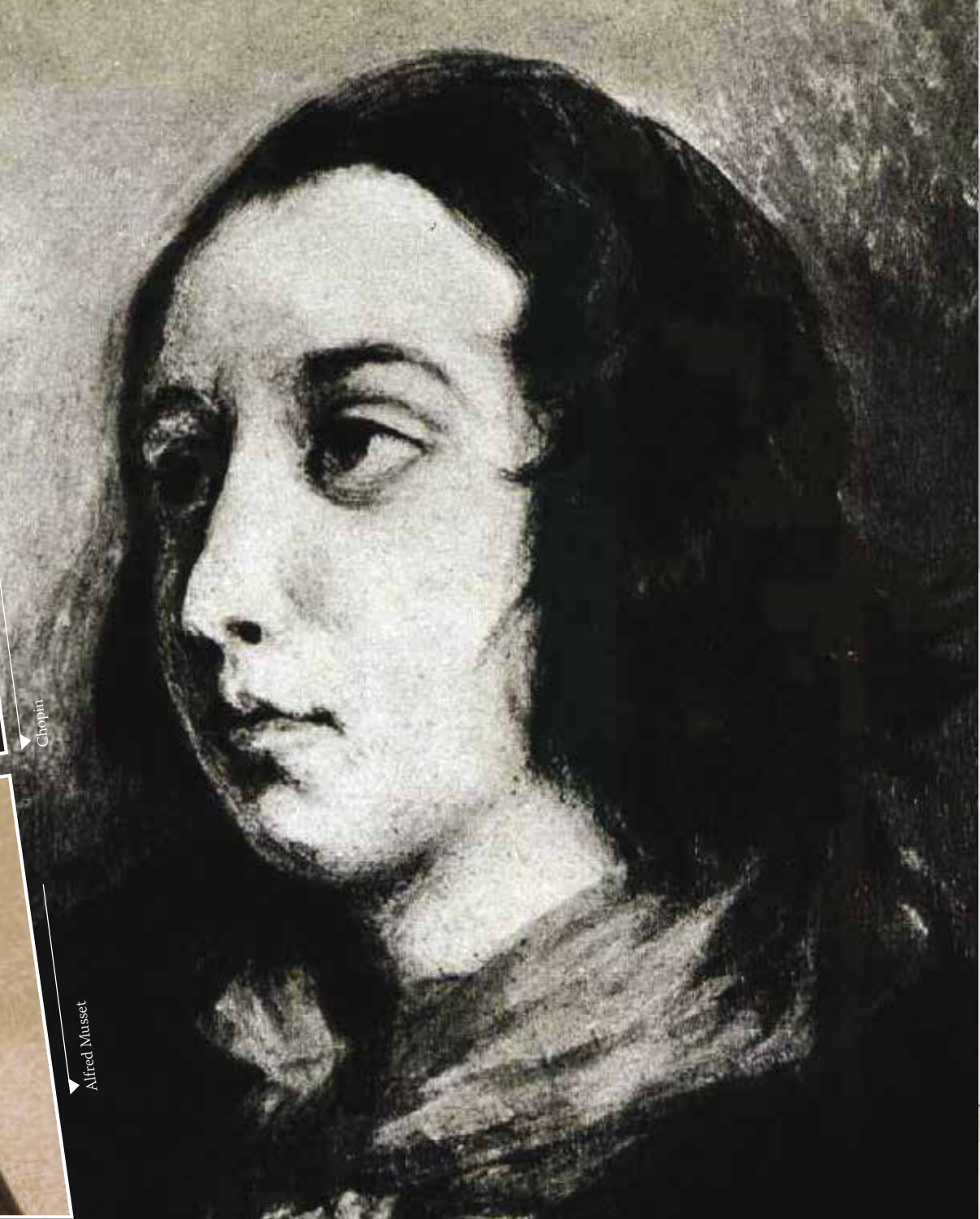
George, aynı yıllar Le Figaro’da yazmaya başlar. Ayrıca birçok dergi ve gazetede editörlük yapar. Ve bu onun, entelektüel dünyanın önde gelen sanatçı ve filozoflarıyla aynı ortamda bulunmasına vesile olur.

Chopin

Alfred Musset

“Acı Çekmemiş Bir Ruh Mutluluktan Ne Anlar”

Böyle diyor George Sand. Mutluluğu anlayabilmesi için ruhun acı çekmesi gerektiğini söylüyor. Ve aynı yıllar Fransız şair ve yazar Alfred Musset ile kısa ama fırtınalı ve üzücü bir ilişki yaşıyor. Bu aşk dramı, tarihten günümüze bir çok kitabın ve filmin konusu oluyor. Önce Alfred Musset “Zamanımızda Bir Çocuğun İtirafı” (1836) adlı kitabında anlatıyor bu mutsuz aşkı. Ardından George Sand “O Kadın ve O Adam” adlı romanında.

“Sevmek, iki defa yaşamaktır”

Chopin ve George Sand - Üretken Bir Aşk

1937 yılında tanıştığı Chopin ile 9 sene birlikte yaşıyorlar. Çok üretken bir aşk hikayesi bu. George, Chopin için adeta bir ilham perisi oluyor ve Chopin, en güzel bestelerini bu dönemde yapıyor. George Sand’ın “Hayatımın Hikâyesi” adlı otobiyografisinden öğrendiğimiz kadarıyla, fırtınalı olmaktan öte dingin ve huzurlu bir ilişki bu.

“Tutku, insanın kendine güvenmesinden doğar”

Şöyle anlatıyor George Sand: “Bizim hikâyemizin romana benzer bir tarafı yoktu. Öylesine yalın, öylesine ağırbaşlı bir sahne içinde geçiyordu ki, birbirimizle hiç çekişmek durumunda olmuyorduk.”

Bazen Paris’te, bazen Nohant’daki kır evinde ve bir dönem de Mayorka adalarında geçen 10 mutlu ve üretken yıl sonunda, aşkın büyüsü bozuluyor ve yolları ayrılıyor bu iki sıra dışı insanın.

1800’lü Yıllar İçin Devrim Niteliğinde Bir Yaşam Tarzı

Döneminin büyük fikir adamları ile arkadaşları George. Balzac, onu “Büyük bir yetenek” olarak değerlendirir. Gustave Flaubert ise, onu yaratıcılığın dolayısı kutlar ve şöyle der: “Aklınıza gelen fikirler, bir şelale gibi zengin ve canlı. Bende ise incecik bir sızıntı gibi. Bir şelale oluşturabilmek için bir sürü hüner göstermek zorunda kalıyorum.”

Sadece yaşadığı dönemi değil, kendinden sonraki kuşakları da etkileyen George Sand, edebiyat dünyasında eserleri kadar yaşam biçimi ile de dikkat çeken bir yazar olmuştur. Özgürlüğüne düşkünlüğü, toplumun kadınlara koyduğu kurallara başkaldırması, evlilik dışı ilişkilerini çok rahat yaşaması, 1800’lü yıllar için erkeklere has bir uğraş olan yazarlıkla para kazanması, o yıllar için devrim niteliğindedir.

Ardında 50’ye yakın roman ve 20 tiyatro oyunu bırakarak, 72 yaşında ölür fakat Nohant’daki mezarı başında, Victor Hugo yaptığı veda konuşmasında onun “ölüm-süz” olduğunu söyleyecektir. ■

sebnemragiboglu@altinsehiradana.com

Audi
Teknoloji ile bir adım önde

**Audi'niz için ayrıcalıklı
bir hizmet aradığınızda
yetkili servisiniz: Gizerler.**

Gizerler, Audi'lere tutkuyla bağlı deneyimli kadrosuyla size en ayrıcalıklı hizmeti sunmak üzere hazır bekliyor. Audi'nizle ilgili bir yetkili aradığınızda, biz buradayız.

Gizerler

Ceyhan Yolu 4. km Yüreğir/Adana Tel: (322) 346 06 06
Gizerler bir **Doğuş Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.** yetkili servisidir.

O ESKİ YAZLIK SİNEMALAR

Yazı: İsmail Timuçin

1960'lı yıllar, Adana'nın güney bölgesinde, havaalanının doğusunda bulunan meydan mahallesinde oturuyorum.

Evimizin biraz uzağında mahalle sakinlerinin akşam topluca bulundukları mekan Derya Sinemasıydı. Benim Kuşağımın, tek eğlence sanat mekan'ı yazlık sinemalardı. Daha çok 23 Nisan haftasında açılırdı. Bizlerde 23 Nisan çocuk bayramının coşkusunun yanı sıra yazlık sinemanın açılış coşkusunu yaşırdık.

Birkaç gün öncesinden sinema duvarları boyanır, onarımı yapılır, sandalyeler tamir edilir. Çoğunlukla sinema perdesinin alt kısmına yerleştirilen büfeler sinema misafirleri için hazırlanırdı. Baş içecek,baş aktör zaman gazozu,ay çiçeği,(çekirdek), patlamış mısır, şeker türleri, ve simit vazgeçilmezleriydi. Açılış şerefine bir iki gün ücretsiz oynar, ona da test yayını derlerdi. Bu hazırlık mahallenin bütün çocuklarının büyük dikkatini çekerd. Sinemaya gider, görevli abiden izin alır, yazlık sinemanın

içinde hazırlığı izlerdik. Tahta sandalyeler yerleştirilmiş, boyanmış pırıl pırıl. (Genellikle açık maviye, kırmızıya, sarıya veya yeşile boyanırdı) Sinemanın arka bölümünde bulunan özel localar 1-2-3-4 diye numaralandırılır bazı aileler bu özel locaları tercih ederlerdi. O günlerde,yaşımızın gereği sadece mahallemizi ve yazlık Derya Sinemasını bilirdik. Sonra öğrendik ki Adana da her mahallenin yazlık sineması varmış. Bir yazlık sinemayı herkes şöyle tarif eder diye düşünüyorum; Hava kararmaya başladığında bir görevli elinde hortum, sinemanın önünü toz çıkmasın diye sular, sinemanın önünde kablolarla asılmış yüzlerce ampul, yine sinemanın önünde afişlerin asıldığı kartelalar. Bu kartelaların üzerinde afişler ve afişlerin üzerinde 'Bu akşam, yarın akşam, gelecek program ve pek yakında' yazıları olur, Afişlerin arasında, film karelerinden fotoğraflar bulunurdu.Sinemanın dışına ses yayın cihazı kurulur ve o eski şarkılar bizi mest ederdi. Saat 20.30 gibi, mahalle sakinleri, ikili üçlü

gruplar halinde sinemaya gelirlerdi. Biletler ya önceden alınmıştır ya da sinemaya gelindiğinde gişeden. İçerde heyecanla koşuşturan elleri fenerli teşrifatçılar yer gösterirlerdi. Herkes yerini alır, ışıklar kararır önce reklamlar başlar: Dıdıdıdıdııııt... Bora reklam sunar.Bora reklamın hazırladığı reklamlar dinlenirdi.Önce gelecek program, ve pek yakında oynayacak filmlerden kareler izlenirdi. Sonra günün filmi başlardı.İki film arasında satıcılar,soğuk gazoz soğuk gazoz diye gezinirler,insanlar bir araya gelir kritik yapıldı.Bazı günlerde galalar olur, O büyük sinema perdesinin önünde sanatçılar terasa çıkar, konuşma yapar, seyircileri selamlarlardı. Çocukluğumuzun hemen hemen tek eğlence kaynağı olan yazlık sinemalara paramızın olmadığı günlerde, gündüz gider, sinemada temizlik yapar akşamda filmi bedava izlerdik. Sinemanın yıldızlarını ancak galalarda bu yazlık sinema salonlarında görme imkanımız olurdu. Filmlerin halka duyurulma işi veya galaları çoğun-

lukla bir at arabasının üzerine yerleştirilen iki kartela pano üzerine asılmış afişlerle ve özel kostümlü elinde bir hoparlörle görevli doğal sesiyle bağırır, halka o gün ki etkinliği duyururdu.

'Dikkat!Dikkat'bu akşam yazlık Derya sinemasında 2 film bir den' der, filmlerin isimlerini anons ederdi. O günlerde cep telefonları, mesaj ve yaygın radyo tv,gazete gibi imkanlar yoktu. Çocukluktan gençliğe geçtiğimiz günlerde farklı mahallerdeki yazlık sinemalara gitmeye başladık. Yazın yazlık sinemalara, kışın kışlık sinemalara. Yıllar sonra farkına vardık ki Adana da hemen hemen her mahallenin birkaç yazlık sineması varmış. O günlerde yani 60'lı-70'li yıllarda Türk sinemasının kalbinin Çukurova da, Adana da attığını büyük bir gururla hissediyorduk. İnönü Caddesinde Asri Sinemanın hemen yan tarafında film şirketlerininbulunduğu bir sinemacılar sokağı var. Bu sokakta her an sinemanın bir yıldızını görmek mümkündü.Bizim için unutulmaz anlardı o günler... Türki-

ye de, İstanbul dışında, film şirketlerinin bulunduğu bir sokak olduğunu zannetmiyorum Adana'da 200 ün üzerinde yazlık sinema ve onlarca kışlık sinema vardı.

Altınşehir Adana Kent Kültür ve Sanat Dergisi Mart sayısında değerli dostum Dr. S. Haluk Uygur'un 'BENİM BİR HAYALİM VAR' diye kaleme aldığı nostaljik tramvay bölgesi Adana da yaşayan bir insan olarak beni çok heyecanlandırdı. Bir an o bölgeyi düşündüm çevresiyle düzenlenmiş nostaljik bir tramvay bölgesi. Adana sevgisini daha da güçlendiren tek kelimeyle muhteşem bir proje diye duygularımı aktardım. Haluk Uygur'la konuşurken sohbet uzayıp gidiyor söz eski yazlık Sinemalara geliyor. Haluk Uygur'un ve benim kuşağımızın baş eğlencesi yazlık sinemaları konuşmaya başlıyoruz heyecanla... Türk Sinemasında çok özel bir yeri olan Adana da yazlık sinemalar nasıl yok oldu. Hatta bazı kışlık sinemalar (Tarihi Erciyes, Asri ve Alsaray, Güteryüz vb.)nasıl yok oldu. Neden Adana da birkaç noktaya

nostaljik haliyle yazlık sinema yapmıyoruz? Diye sohbete devam ediyoruz.

Benimde bir rüyam var dedim. Her şey konuşmakla hayal etmekle başlıyor. Hepimizin yaşamında önce hayalini kurduğumuz, yaşadığımız topraklarda ah bunlar olsaydı...ah şunlar yapılsaydı diye hayal ettiğimiz şeyler vardır.Benimde hayalim yok ettiğimiz yazlık sinemaydı. Altınkoza festivali günlerinde, yaz döneminde özel gösterimler, galalar neden olmasın.Ve bir gün çocuklarımıza işte eski yazlık sinemalarımız diye gösterebileceğimiz adeta açık hava yazlık sinema müzesi diyebileceğimiz O ESKİ YAZLIK SİNEMALAR...

Sohbetin sonunda Haluk Uygur, bana büyük bir heyecanla bunu yazsana İsmail dedi. Bende çocukluğu yazlık sinemaların içinde geçmiş biri olarak kaleme sarıldım ve bu yazıyı yazdım.

Buda benim rüyam,bakarsın rüya olmaktan çıkar, gerçek olur.

Neden Olmasın? ■

ismailtimucin@altinsehiradana.com

Abidin Londra'da
Dünya Kupası Maçlarını
Filme Alırken

ABİDİN DİNO'NUN YAŞAMINDA FUTBOL:

Yazı: Ali İhsan Ökten

"Futbol 90 dakikalık basit bir oyundan mı ibarettir? Futbola miyop bakanlar için evet, ama biraz daha yakından bakınca, futbol topunun içinde büyük bir dünya saklı, rengârenk bir film... Maçın başlama düdüğünden çok önce festival başlar sokaklarda, bir cümbüş futbol rüzgârına karışır, insanların içi kıpır kıpır, en güzel kıyafetlerini donanırlar, renk renk bayramlıklarını..."
Abidin Dino

“ABİDİN LONDRA’DA DÜNYA KUPASI MAÇLARINI FİLME ALIRKEN”

“Bana mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?” demiş usta şair Nazım Hikmet. Abidin Dino ise yalnızca farklı mutlulukların resimlerini yapmakla kalmamış, filmini bile çekmiş: “GOAL!” Aynı zamanda “ABİDİN LONDRA’DA DÜNYA KUPASI MAÇLARINI FİLME ALIRKEN” isimli kitabını yazmış ve içine koyduğu 84 el çizimi desenle, sokaklardan yeşil sahanın içine kadar bize futbolun doyumsuz güzelliklerini yaşatmış.

Abidin Dino çektiği “GOAL!” filmi ile futbolun tüm güzelliklerini sanat ile harmanlamış, tarihî anlara tanıklık etmiş ve aynı zamanda ‘Bir film nasıl yapılır?’ sorusuna alternatif bir yanıt aramış.

Abidin Dino, G. Afrikalı yönetmen Ross Devenish ile birlikte 1966 İngiltere Dünya Şampiyonası’nı yalnızca oyuncular, seyircileri ve maçları ile değil; aynı zamanda Londra’nın ara sokakları, farklı yaşamların futbolla kesiştiği noktaları başarıyla filme aktarmış. Abidin Dino çektiği “GOAL!” filmi ile futbolun tüm güzelliklerini sanat ile harmanlamış, tarihî anlara tanıklık etmiş ve aynı zamanda ‘Bir film nasıl yapılır?’ sorusuna alternatif bir yanıt aramış. FLAHERTY Ödülünü kazanan bu filmi ile Abidin Dino, futbolun güzelliklerinin yanı sıra, futbolcuların ve seyircilerin tüm duygularını, mutluluk ve mutsuzluklarını da yakalamayı başarmış. Ünlü ressam, filmin çekiminden önce yüzlerce çizim yaparak maçların hangi anlayışla çekileceğini, kameraların hangi açıdan hangi derinlikle bakacaklarını titizlikle kararlaştırmış ve futbola sanatçı yaklaşımının en güzel örneklerinden birini sergilemiştir.

Sinema

Abidin Dino, filmi ne zorluklarla gerçekleştirdiğini kendi ağzından şöyle aktarıyor:

"Yazdığınız gibi, filmin kurgusu için geceli gündüzlü çalıştım. Bu uğurda, üçer kişilik, dört grup kurgucunun başında, aralıksız bir seçme sorumluluğunu yükledim. 300,000 feet filmden gerekli parçayı bulup yerine yerleştirmek için, belleğimizi fazlası ile kullanmamız gerekiyordu. Tokyo olimpiyat filmi 8 ay boyunca kurgulayan Japon sinemacıların bol vaktine karşılık, bana verilen zaman bir tek aydan ibaretti. Ayrıca, bir ay seslendirme ile renkli denetleme eklenirse, 2 ay gibi rekor sayılabilecek bir süre içinde, filmi kontrat tarihine yetiştirdik.

4 kamerayı çukurlara oturtmak uğruna, federasyon başkanı Sir Stanley Rous ile az mı tartıştık!..

Ancak belirtmek istediğim nokta bu değil... Filmin çekilişinden önce, yüzlerce resim çizerek, maçların hangi anlayışla çekileceğini, kameraların ne zaman, hangi zaviyelerden, hangi irilikte, nasıl yaklaşmalar ve uzaklaşmalarla konuyu deşeceklerini kararlaştırdım. Başka başka sahanlıklarda yerleştirilen kameraların planlanmasından başka, final maçında Wembley'de 4 kamerayı çukurlara oturtmak uğruna, federasyon başkanı Sir Stan-

ley Rous ile az mı tartıştık!.. Alanın düzeyinden tut da, kale arkasına, ya da ışık kulelerine varıncaya kadar her şeyin hesaplanması önemli idi. Kameraları gezer konuşurlarla (walkie-talkie) yönetmek de bana düşüyordu. Fakat her şeyden fazla, çizgili senaryonun fayda sağladığını düşünüyorum. Rejisör olarak seçilmem de, bu hazırlık çalışması sonrası kesinleşti. Elbette ki, rejisörün, bir maçtaki olayları peşin olarak bilmesine imkân yok, ancak belli bir durumda operatörden beklenen şeyi anlatmak pekâlâ mümkün oluyor. Örneğin oyuncularla hakemin kavgasının hangi maçta patlak vereceğini bilmiyordum, ama çekicilere bu durumda nasıl çalışacaklarını anlatmış durumdaydım.

Hiçbir kamera başıboş çalışmamıştır.

Nitekim Arjantin-İngiltere maçında resimlerim fazlasıyla gerçekleşti. Yaralanma, koğulma, penaltı, seyircilerin tutumu, takımların özelliğine göre çekiş cinsinden birçok konuyu önceden açıkladım. Hiçbir kamera başıboş çalışmamıştır. Renk konusu, maçlardan önce, Technicolor'un uzmanları ve çekicilerle başka başka saatlerde ve hava şartlarında yapılan deneylerle araştırıldı. İngiltere'de, yağmurlu bir günde, saat 19.00'dan sonra biten bir maçı renkli

olarak çekmek olanaksız sayılıyordu, bunu başardık. Filmin renkli baskısında, laboratuarda ayrıca önemli değişiklikler yapıldı. Bugün artık belirli bir negatiftan bambaşka renkler elde edilebiliyor, kimi söndürülebiliyor, hatta büsbütün değiştirilebiliyor. İş bununla da bitmiyordu: Maçlar sönük geçseydi, ne yapılacaktı? O takdirde, maçlar kadar, maçlar sırasında Londra şehrindeki hayata, maç dışı futbol tutkusuna geniş yer verilecekti.

Vakit kaybetmemek için, bu parçalar çekildi de... Bir saatlik filmi sürdürecektik kadar bir Londra hikâyesi duruyor kutularda... Prodüktör Octavio Sonoret bu alanda sınırsız yetki vererek, Portobello Road mahallesinde acayip yaratıklardan tut da, Bibas Boutique'teki tavus kuşu misali kızlara varıncaya kadar, küçük buluşlarla futbola bağlanmış anlatımları çekmemizi gereksiz bulmadı. Fakat maçlar ilginç olunca, kurgu sırasında bu sahneler, biraz üzüntü ile tekrar kutulara döndü. Müzik ve konuşma üstüne verilecek kararlar da az önemli değildi. Hele seyirciler üstüne, büyük kısmı kullanılmayan neredeyse sosyolojik bir araştırma bile yaptık. Rastlantı değildi bunlar... Filmde kalan parçalar bile, bu bakımdan belki ilginç...

“GOAL!” filmi bugüne kadar futbolla ilgili yapılmış filmlerden daha sıra dışıdır.

Bunları anlatmaktaki maksadım, bu genişlikteki bir konuyu kavramanın sırf bir kurgu işi olmadığını anlatmak için... Tokyo Olimpiyat filminin Ichikawa gibi bir rejisöre çektirilmesi, gelecek Kış Sporları Olimpiyatları'nın Lelouch ve Reichenbach gibi iki ünlü sanatçıya birden verilmesi bu çeşit konuların kurgudan öte zorluklar göstermesinden ileri geliyor.”

Abidin Dino, İngiltere'nin ilk ve tek Dünya Kupası zaferini yaşadığı 1966 yılında ki Dünya Kupası'yla ilgili çekmiş olduğu “GOAL!” filmi bugüne kadar futbolla ilgili yapılmış filmlerden daha sıra dışıdır. Dino, başka hiçbir spor ya da oyunun sahip olmadığı o sihirli dünyada büyü meşin topun, milyonları peşinden koşturmasındaki sırrı, sanatçı ve edebiyatçı gözüyle hem filmini yaparak hem de kitabını yazarak araştırmıştır. Yakın çekimler, gol sevincinde saha kenarına kadar uzanmış taraftarlarla buluşmalar bir tarafta.; Pele'nin aldığı darbeler yüzünden çektiği acının dakika

dakika kaydedilişi, Eusebio'nun dikkatli gözlerle bakıldığında sadece genetik özelliklerini değil, karakter özelliklerini de Cristiano Ronaldo'ya devrettiğini rahatlıkla görebiliyorsunuz. Onları birer efsane haline getiren şeyin, salt teknik ve yetenek olmadığını “GOAL!”de görmek mümkün. Abidin Dino'nun kamerası futbolcuların takımlarına nasıl liderlik ettiklerini, inançlarını, duygularını yakın çekimlerle gözler önüne seriyor. Dino'nun “GOAL!” filmi baştan sona futbol olmasına karşın, futbolun ötesinde bir filmidir. ■ alihshanokten@altinsehiradana.com

MONOLOG ve DİYALOG

Üzerine Birkaç Söz

Yazı: Ahmet İhsan Çay

Monolog bir düşünme biçimi olmaktan çok bir inandırma yöntemi hatta bir güldürme yoludur. Monologla diyalog, çok zaman kendine inanmakla doğruyu aramak arasındaki ince ayırımı belirlerler. İlkel bilinç monologa yatkındır; aramadan bulabilenlerin, aramadan bulabilme kolaylığına ermiş olanların ya da doğuştan böyle bir yeteneği olduğunu sananların görmekten çok göstermeye eğilimli olması doğaldır. Filozofların tarihten bu yana usu iyi kullanmak diye adlandırdıkları durum duygu ve düşünceleri takıntılardan kurtarmaktan başka bir şey olabilir mi?

Bugünün bilgisini aşp
yarının bilgisine
ulaşabilmenin yolu soru
sormaktan geçer.

Herakleitos ve Parmenides kıldan köprüde karşılaşmış iki keçi gibidirler. Onları birleştiren tek nokta doğruyu arama duygusu ya da istekleridir. Ararken elbette yanılabilirsiniz, ne var ki yanılığınız aramadan bulanların yanılığısından hiç de çok olmayacaktır. Görünen bizi aldatmasaydı ya da görünen bilgi üretmek için yetseydi diyaloga hiç gerek kalmayabilirdi.

Bugünün bilgisini aşp yarının bilgisine ulaşabilmenin yolu soru sormaktan geçer ve diyalogu başlatabilmenin en önemli yollarından biri de soru sormaktır. Soru yoksa yanıt var olabilir mi? Soru yoksa sorun da yoktur. Sessizlik düpedüz bir yetersiz ilişkinin kanıtıdır.

Herkesin Monolog yaptığı bir toplumda, karşılıklı görüşmelerin bile bir monolog dizisi görünümü aldığı bir toplumda diyalog sevilen bir şey değildir. Çocuklukta

susmaya alıştırılmış, erginlikte sözü dinlenmemiş insanların ileriki zamanlarda çene yarıştırmak gibi bir alışkanlık edinmeleri olağandır.

Diyalog yapmak düşünce üretmenin en güçlü, en etkili, en tutarlı, en sağlam biçimidir. Dogmaların öğretileri bastırdığı, önyargıların inanç yerine geçtiği, bağnazlığın her yerde kol gezdiği düzenlerde tartışmaya olan gereksinimiz her geçen gün artıyor. Diyalogda önemli olan birinin öbürünü bastırması değil insanların birlikte fikir üretmeleridir. Gerçek bir diyalog içtenlikli olmaktan geçer. İlk bakışta kolay bir şey gibi gelir ama içtenlikli olmak hiçte kolay iş değildir. Gerçekte içtenlikli adam oyunu oynayan içtensiz insanların dünyasında yaşıyoruz. İçtenlikli olmak başlı başına kişisel bir yetkinlik sorunudur.■

ahmetih sancay@altinsehiradana.com

Not: Afşar Timurçin'in Ahlâksızlık Üzerine adlı yazısından yararlanılmıştır.

Dünyanın en yeni gemisi MSC Divina

Ege & Adriyatik

Her Çarşamba İstanbul'dan Hareketli

7 gece - 8 gün

İstanbul - Dubrovnik - Venedik - Bari - Katakolon - İzmir - İstanbul

620€

dan başlayan fiyatlarla

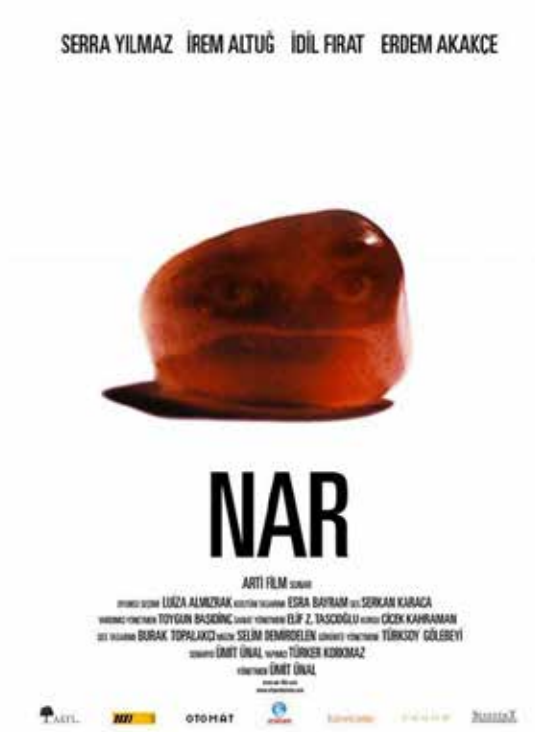
 gemi.com.tr

444 19 18

Bir Ümit Ünal Filmi;

NAR

Yazı: Coşar Çopuroğlu

Senarya ve Yönetmen

Ümit Ünal

Oyuncular

Serra Yılmaz, İrem Altuğ, İdil Fırat,
Erdem Akakçe

Süre

90dk

Yapım Yılı

2011

Yapımcı

Türker Korkmaz

Yönetmenin Diğer Filmleri

9 (2002), Anlat İstanbul (2005),
Ara (2008), Kaptan Feza (2010),
Ses (2010)

Ümit Ünal'ın "Ara" filminden 3 yıl aradan sonra yaptığı "Nar" filmi de bir o kadar önemli. Ümit Ünal'ı tanımak için sinema severlerin bu iki filmi de mutlaka izlemesini öneririm. Bu iki film de diğer ısmarlama çektiği "Kaptan Feza" ve "Ses" filmlerinden farklı, seyircilerden ziyade festivallerde ödül alacak filmlerden. Bu son filmiyle Ümit Ünal modern sinemaya yeniden dönmüş. 2011 48. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yarışıp Jüri Özel Ödülü'nü kazanmıştı ancak benim değerlendirmeme göre en büyük ödülü almalıydı. Dünya, bir nar'a benzetilmiş. Yere düşüp kabuğunun kırılmasıyla etrafa saçılan farklı nar tanecikleri ise insanlara.

Çarpmanın oluşturduğu lekeler, beyaz bir gömlek üzerine yayılınca bu lekenin hemen çıkmayacağını anlatılmak istendiği simgesel bir film. Evet, nar değil ama nar taneleriyiz. Yüksekten düştük mü paramparça olup her bir yere yayılıyor. Filmdeki temalar ise sınıfsal adaletsizlik yani eşitsizlik, şiddet, intikam, ahlâk vs. vs. Filmin özelliği ise bu hep bildik temaların Ümit Ünal'ın yönetmenlik kabiliyetiyle,

iyi bir hikâye ve iyi oyuncularla özgün bir biçimde anlatılması. Film 4 kişiyle kapalı ve tek bir mekanda çekilmiş. Sanki tiyatro izliyorsunuz. 4 farklı kesimden 4 ayrı karakterin aynı çatı altında kesişen yolları, hesaplaşmaları. Serra Yılmaz, haksızlığa uğrayıp torununun ölümüne neden olan ve dengesini kaybeden kızının intikamını almak için yola düşen gecekondu mahallesi kadını, İdil Fırat, kariyer sahibi hata yapan bir doktoru, İrem Altuğ, insana kıyabilen bu doktorun pembe rüyalar gören eşcinsel eşini ve Erdem Akakçe de daha önce suç işlemiş apartmanın kapıcısını canlandırıyor.

Bütün gelişmeler aynı mekanda yarım gün içinde geçmekte. Bir falcının, bir doktorun evine gitmesiyle başlayan film, gerilimli ve sürpriz gelişmelerle aynı mekanda son buluyor.

Filmin finali yoruma açık bir şekilde bitiyor. Sinema severlerin izlemesini mutlaka öneririm. Herkesin her zaman her yerde aynı rolü oynayabileceği ve adaletsizliğin hiç değişmeyeceğini anlatan önemli bir film. ■

cosarcopuroglu@altinsehiradana.com

VGuard®

BULLWARK®

Pinetron

HYBRONE

BOSCH

Pyronix

TAKEX

GÜVENLİ HAYAT

NUVO

ZAVI

TRUEN

Surveon

GÜVENLİĞİNİZ İÇİN BİR ARAYA GELEN MÜKEMMEL ÇÖZÜMLER

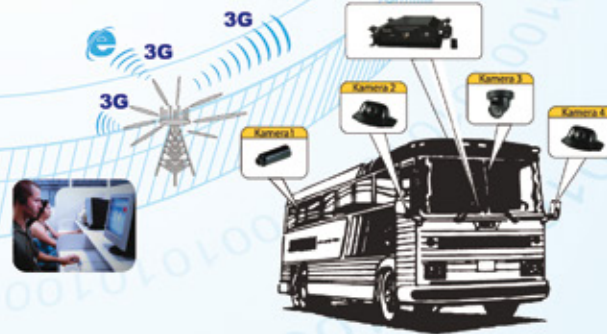
**Alarm Sistemleri ve
Takip Hizmetleri**

**Analog
Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**High Definition IP Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**Araç Takip, Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

AKSA
GÜVENLİK & TELEKOMÜNİKASYON LTD. ŞTİ.

Tel: (0322) 231 21 00

www.aksaelektronik.com - info@aksaelektronik.com

Toros Mh. M.Kartal Bul. Çukurova Apt. 6/A Seyhan Adana

Uzayda Sanat Var mı?

Yazı: Edip Kuzey Akten

“Şimdiki seyirci kitlesi beni deli ediyor, karşılarındaki süregelen dev gösteriye bakmak yerine cep telefonlarının küçük ekranlarında çektikleri görüntüye bakmayı yeğliyorlar.”

Roger Waters

PINK FLOYD

Türk Dil Kurumu “belli bir alanda hızlı, köklü ve nitelikli değişim” olarak açıklıyor ‘devrim’i. Sosyal öğretilerimiz ve tarih bilgimiz de ister istemez ‘ayaklanma, kan, yıkım, savaş’ kavramlarını çağırıyor bilinç altımızda. Haksız da değil, zira tarihi değiştiren onlarca kanlı devrime şahit oldu yaşlı gezegenimiz. Nice medeniyetler, sayısız devletler yıkıldı, sistemler değişti, insanlar öldü ve en çok da kendi çocuklarını yedi

devrimler. Hayır, politik bir yazı değil bu; zira her devrim kanla ve acıyla yazılmıyor. Mikro ve makro düzeyde incelenebilecek onlarcası başka yöntemlerle yapılıyor, kimse zarar görmeden. Mesela liriklerle, mesela melodiyle. Tıpkı bu yazı dizisinde hatırlatmaya çalıştığımız efsane müzisyenlerin yaptığı gibi.

Sanıyorum bu sayı, yazısını en geç teslim eden benim, zira uzun süredir yapmak istediğim, ama bir türlü elimin varmadığı,

cesaret edemediğim bir işe soyundum; Müzik tarihinin en büyük grubunu, Pink Floyd’u anlatmaya. Cesaret etmek zor, çünkü tarihin tüm müzisyenleri ve gruplarından ayrı, bambaşka bir yeri vardır Pink Floyd’un. Klişe bir söylem vardır ya hani “müzik ruhun gıdasıdır” diye, eğer öyle ise Pink Floyd şef aşçıdır. Eğer müziğin bir seviyesi var ise; Pink Floyd en üst çitadır. Eğer müzik bir devrim ise; Pink Floyd ‘Che Guevara’dır.

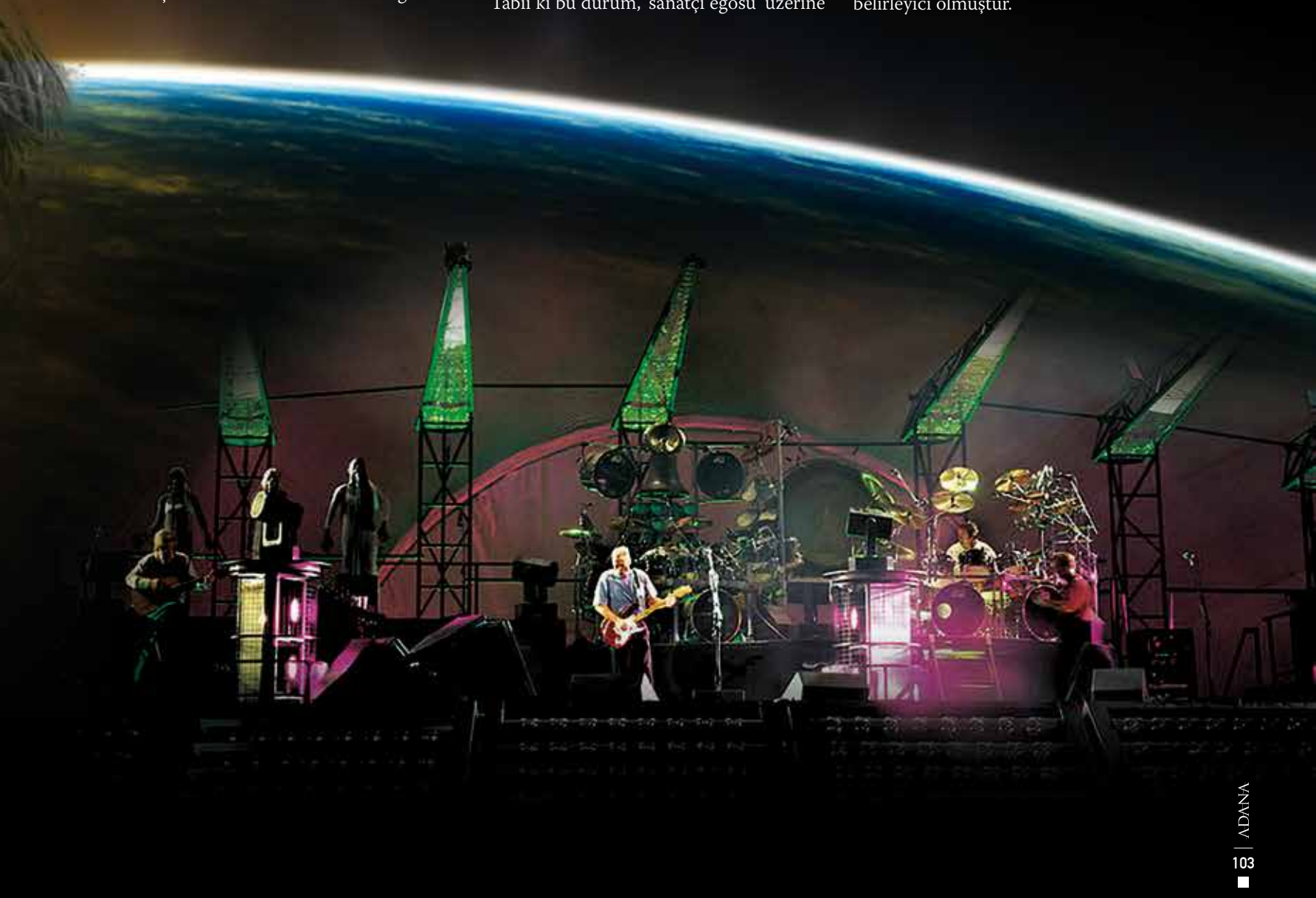
“O günlerde Syd Barrett’den başkası bu tip bir şarkı yazamazdı ve bu da adamın beyninin bizimkilerden farklı çalıştığını gösteriyor.”
Rick Wright

Pink Floyd efsanesinin temelleri, 1965 yılında Roger Waters ve Nick Mason tarafından atıldı. Bir yıl sonra Rick Wright’ın da katılımıyla T-Set, Meggadeaths (Waters’in en sevdiği isim), Abdabs gibi isim karasızlıklarıyla müzik yapmayı sürdürdüler. O zamanlar grup “Rhythm & Blues” olarak tanınıyordu müziğini. Gerçekten de özellikle davul ve gitar alt

yapıları, Jazz akorları üzerine idi. Bir süre sonra dağılan grup, Waters, Mason ve Right etrafında yeniden kurulurken Waters gruba Roger Keith “Syd” Barret’i dahil etti. Bu olay, yepyeni ve gizemli bir ‘Rock İkonu’nun doğuşu idi. Yeni oluşuma isim arandığı dönemde Syd Barrett çok tanınmayan iki blues müzisyeni Pink Anderson ve Floyd Council’e olan hayranlığı nedeniyle grubu (ve kendi müziğini) ‘The Pink-Floyd Sound’ olarak adlandırıyordu. Ve bu nitelemeden çıkan iki kelime grubun adı olarak sanat tarihinin orta yerine yaldız harflerle kazınıyordu.

Pink Floyd’u diğer tüm gruplardan ayıran onlarca özellikten birisi, grubun her elemanının ustalık derecesinde enstrümanlarını çalabilmesi dışında, hepsinin şarkı söyleyebilme, şarkı sözü yazabilme ve beste yapabilme yeteneğinin olmasıydı. Tabii ki bu durum, ‘sanatçı egosu’ üzerine

baskı yapıyor, hayata bakış açıları bire bir örtüşmeyen bu dahiler topluluğunun ilişkilerinin sürekli elektrikli olmasına sebep oluyordu. Öte yandan ilginç bir şekilde müzikal bir uyumları vardı ki eşsiz, benzersiz, sadece Pink Floyd’a has bir sound oluşturabiliyorlardı. Floydian’lar (yani Pink Floyd fanatikleri), grubu kimin domine ettiğine göre temelde üç dönemde algılarlar; Syd Barret dönemi, Roger Waters dönemi ve David Gilmour dönemi. Ayı fraksiyonlar gibi gelebilir bunlar ilk bakışta, ama aslında her Floydian, her dönemini sever, sadece herkesin (benimkinin Roger Waters olması örneğindeki gibi) gruptaki kahramanı başkadır. Grubun kuruluş döneminin kahramanı Syd Barrett’dır. Henüz 18 yaşında olan bu genç adamın zekasının sıradışılığı, grubun kariyeri ve müzikal anlayışı için ciddi bir belirleyici olmuştur.

Syd Barrett Dönemi; Pink Floyd'un Doğuşu

Müzik eğitimini Cambridge'de David Gilmour ile birlikte yapan Syd, Teknik okuldan sonra, Londra'ya resim okumaya gitti. Müzik ve resme ilk ilgi duyduğu andan itibaren Syd, bir yandan içki, sigara ve kadınlara merak saldı. İşte bu sıralar tüm gençlerin yaptığı gibi Syd de uyuşturucu kullanmaya başladı. 1965'de bir sih tarikatı olan Sant Mant'a girdi, bu sadece bir yaz sürdü ve Syd uyuşturucuya geri döndü. Pink Floyd'un yaptığı müzik türü genellikle Psychedelic veya Progressive Rock olarak nitelendirilir. Syd Barret'in tanımı ise "Space-Rock" idi. Gerçekten de kullandıkları elektronik sesler ve efektler, ışık gösterileri, alışılmışın dışındaki müzikal kalıplar ve atmosferik soundları ile "uzaylı" bir müzikti onlarınki. Grup, tarzı ve görselleri çok iyi kullandıkları konserler ile Londra yer altının en önemli gruplarından biri haline gelmişti. 1967 tarihli İlk albümleri 'The Piper at the Gates of Dawn' bir şarkı dışında tamamen Barrett imzalıydı.

"Hakkında konuşulması kolay biri olduğumu sanmıyorum. Çok düzensiz bir kafam var. Ve ben olduğumu sandığınız hiç bir şey değilim." Syd Barrett

Kompleks bir sounda sahip bu albümden sonra Syd Barrett ruh sağlığını gittikçe kaybediyordu. Stüdyolara katılmayan, konserlerde iyi performans göstermeyen Barrett'in yanında grup elemanlarının arkadaşı David Gilmour da gitara alındı. 'A Saucerful of Secrets' grubun beş kişi ile yayınladığı tek albümdür. Sorunlarının artmasıyla sadece söz yazarı olarak grupla anlaşılan Syd daha sonra gruptan ayrıldı. Yeni Pink Floyd, uzun ve deneysel şarkılar üzerinde çalışıyordu. Vokalleri ise Waters,

Gilmour ve Wright üçlüsü değişerek yapıyorlardı. Grup 1969'da 'More' filminin soundtrack'ini yaptı. Yine 1969'da iki LP'lik albümleri 'Ummagumma'yı çıkarmışlardı. 1970'de 'Atom Heart Mother' yayınlandı. Grup albümün ilk şarkısını 23 dakikalık bir beste olan 'Atom Heart Mother'ı bir orkestrayla kaydederek oluşturmuştu. Grubun üç elemanının da solo eserleri ve bir tane daha deneysel parçadan oluşan albüm deneyselliği, tarzı ve ses efektleriyle Pink Floyd'un özünü oluşturacak elementlerin bulunduğu ilk albüm olmuştu. Grup 1971'de 'Relics' albümünü çıkardı ve 'Zabriskie Point' albümüne şarkılar verdi. Aynı yıl içinde bulunan 'Echoes' parçasıyla ve daha çok ses efektiyle dikkat çeken 'Meddle' yayınlandı. 1972'de çıkan 'Obscured By Clouds', "La Vallee" adlı filmin film müziği idi. Albüm, Waters gruptan ayrılana dek David Gilmour'un son yazdığı sözleri içeriyordu.

Roger Waters dönemi; Pink Floyd'un yükselişi

Grubun 1973 yılında, cinnet geçiren bir zihin temasındaki 'Dark Side of the Moon'u piyasaya sürdü. Albümün mühendisliğini Alan Parsons yaptı. Albümde bütün parçaların sözleri Roger Waters tarafından yazılmış ve tematik şekilde birbirlerine bağlanmıştı. Waters grubun en çok okuyan, entellüktüel altyapısı en güçlü elemanıydı. İkinci Dünya Savaşı'nın yıkıntılarına doğan ve o dönem Britanya'sının tüm buhranlarını yaşayan çocuklardan kurulu grup artık dünya ve insan sorunlarına odaklanan ve tek bir konu ve ton etrafında yoğunlaşan bir müzik yapma yoluna girmişti. Grup 1974'de çıktığı Avrupa turnesinde üç yeni besteyle hayranlarının karşısına çıktı. Bu bestelerden birinde Gilmour tarafından çalınan bir gitar solosu Waters'a grubun eski üyesi ve kurucusu Syd Barrett'i hatırlattı ve tama-

"Rock'n Roll tarihinde Syd önemli olabilir ya da olmayabilir ama Pink Floyd için insanların düşündüklerinden çok daha önemli. Kendimi yıllarca onun tehdidi altında hissettim. Ama o 'Wish You Were Here' kayıtlarında geldiğinde karşımda iri, şişman, kel, delirmiş bir insan buldum ve gözyaşlarımı tutamadım."

Roger Waters

mı Syd Barrett'a adanmış 'Wish You Were Here (Keşke Burada Olsaydın)' isimli unutulmaz albümün başlangıç noktası oldu. Albümdeki 'Welcome To The Machine' ve 'Have A Cigar' isimli şarkılar ise Barrett'i (ve tüm grubu) yıldız yaparken bir yandan da kullanan ve zihinsel olarak çökerten

müzik endüstrisine ağır bir eleştiriydi.

Albüm kayıtları sırasında 6 yıldır haber alamadıkları Syd Barrett, vücudundaki tüm tüyler kazınmış, kilo almış, yarı deli ve pejmürde bir halde stüdyoyu ziyaret etmişti ancak grup elemanları önce Syd Barrett'i tanımamışlar, tanıyınca da gözyaşlarına boğulmuşlardı. Ona, besteledikleri şarkıları dinletmişlerdi ve daha sonra Barrett stüdyodan ayrılmıştı. Bu, grubun Barrett'i son kez gördüğü andı.

1977'de grup George Orwell'in ünlü eseri Hayvan Çiftliği'nden esinlenerek yazdığı 'Animals' albümünü çıkardı. Albümdeki 'Pigs (domuzlar)' politikacıları, 'Dogs (köpekler)' onların korumaları ve yakın çalışma arkadaşlarını, 'Sheeps (koyunlar)' seçmenlerini, 'Pigs On The Wing (Kanatlı Domuzlar)' ise akil insanları, anarşistleri sembolize eder. Albümde Gilmour ve Waters'ın birlikte yaptığı bir şarkı dışında yine her şarkı Roger Waters'a aitti..

Tüm Zamanların En İyi Müzik Albümü; The Wall

Bir turne esnasında bir hayranıyla kavga eden Roger Waters, kafasında seyirciyle kendisinin arasına bir duvar örme düşüncesini yaratmıştı. Daha sonra konsepti geliştirerek bir insanın tüm insanlara karşı olması olarak büyütülmüştü. Kendi çocukluğu, babasına özlemi, sömürgecilğe ve koloniciliğe karşı duruşu, eğitim sisteminde, Teatcher hükümetine, kraliçeye, müzik endüstrisine bakışı gibi onlarca etken, Waters'ın dehası altında yoğrulup tüm ölümlülerin dinlemesi gereken bir müzik albümüne dönüştü; "The Wall." Bu albüm biraz kendi yaşamından, çokça da Syd Barrett'dan esinlenerek yarattığı 'Pink' adındaki bir karakterin doğumundan, sa-

vaşta yitirdiği baba hasretiyle, aşırı korumacı bir anne ve saçma bir eğitim sisteminde öğütülerek büyümesini, duygusal hayatında yaşadığı ihanetleri, terkedilişini, müzik endüstrisi tarafından bir meta olarak sömürülmesini ve en sonunda da çıldırarak insanlarla kendi arasında bir duvar örüşünü anlatan eşsiz bir 'konsept albüm' örneğidir. Her bir notası ve harfi olağanüstü inceliklerle örülmüş bu albüm, son şarkının sonu ile ilk şarkının başının birbirine bağlandığı sonsuz bir döngüden oluşur. 1982 yılında ünlü yönetmen Alan Parker tarafından bu albümün (yine her ölümlünün izlemesi gereken) soyut anlatımlı bir filmi de yapılmıştır.

Mart 1983'de, The Wall albümünden çıkarılan parçalar ile yapılan ve aslında hikayenin bir nevi devamı sayılabilecek, savaş karşıtı bir çalışma olan 'The Final Cut' piyasaya çıktı. Bu dönem gruptaki kriz tavan yaptı. Waters'ın, Wright'ın albümde çalmasına izin vermeyişi ve Mason'ın da albümdeki bazı parçalarda çalmak istemeyişi sonucu kavgalar yaşandı ve çözülme süreci başladı. Bir süre sonra Waters ile Gilmour arasındaki anlaşmazlık sonucu Roger Waters grubu dağıttığını açıkladı. Ancak Gilmour, Pink Floyd adını devam ettirmek istedi, olay mahkemeye taşındı. Davayı Gilmour kazandı.

"Hiçbir şeyin aşırısına kaçmamak, işte ben böyle yaşıyorum. Ben işkence ve hayal kırıklığına uğramış ve bunları ruhundan dışarı dökmek zorunda olan biri değilim. Bunların hiç biri Rock'n'Roll'da iyi olmak için ön koşul değil."

David Gilmour

David Gilmour Dönemi; Son Günler

1987 yılında Roger Waters olmadan yaptıkları ilk albüm olan 'A Momentary Lapse of Reason' piyasaya çıktı. Ancak Waters'ın grubu dava edeceği yönündeki tehditleri sonucu, albümde Pink Floyd adı altında sadece David Gilmour ve Nick Mason çalmış, Rick Wright ise albümde çalan diğer sanatçılar arasında gösterilmişti. 1994'de Gilmour, Wright ve Mason 'The Division Bell' albümünü, 1995'de iki CD'den oluşan 'P.U.L.S.E' adlı konser albümünü çıkar-

dı ve bu, grubun 2005 yılında tek seferlik olarak 'Live 8' konserleri için bir araya gelişine kadarki son kez görünüşü oldu. Syd Barrett, 7 Temmuz 2006'da, Richard Wright da 15 Eylül 2008'de kanser sebebiyle yaşamını yitirdi. David Gilmour gelen turne tekliflerini "Artık yaşım ilerledi. Pink Floyd'un stüdyo ve turne stresini kaldıramam" diyerek geri çevirmektedir. Bu açıklama, bir bakıma Pink Floyd'un ebediyen dağıldığını ve bir daha birleşmeyeceğini göstermektedir.

“Bence bir şarkının, birden fazla anlamı olması iyi bir şey. Belki bu tür bir şarkı daha fazla insana ulaşır.” Syd Barrett

Pink Floyd, bir müzik grubu değil, bir 'sanat grubu'dur. Sanatta sınırların olmadığını göstermiş, müziği ise bu sınırları yıkmak; tarihi, felsefeyi, duyguları, fikirleri anlatmak için bir araç olarak kullanmıştır. Endüstri'nin uygun gördüğü 4 dakika ortalamalı müzik kalıplarını yerle bir etmiş, emprovizasyon da içeren çok uzun ve deneysel şarkılar üretmiş, inanılmaz derinlikteki sözlerini başka gezegenden gelen seslerle birleştirerek her dinleyende - kendilerinin bolca tükettiği - LSD etkisi yapmıştır. Klasik anlayışı yenilikçilikle harmanlayarak bu gezegenin duyduğu

en ilginç ve en güzel sesleri yaratmış, bu sesleri de doğaüstü ışık ve laser gösterileri, benzersiz ve zorlu sahne organizasyonlarıyla sunarak 'konser' kavramını değiştirmiştir. Pink Floyd üzerine söylenebilecek o kadar çok şey var ki, her dönemini anlatmak, özellikle The Wall albümünü yorumlamak için bile ayrı birer kitap yazılabilir. Ben ise buraya kısacık bir özet vermek zorunda kaldım, malum yerimiz dar. Dolayısıyla yarım asırlık bir mit'i, müziğin tanrısını anlatmaya çalışırken sürç-i lisan ettiyse affola... ■

edipkuzeyakten@altinsehiradana.com

Pink Floyd THE WALL

PINK FLOYD'DAN DİNLEMEDEN ÖLMİYİN:

1. Comfortably Numb
2. Shine On You Crazy Diamond
3. Astronomy Domine
4. Money
5. Pigs On The Wing
6. The Trial
7. The Fletcher Memorial Home
8. On The Turning Away
9. What Do You Want From Me?
10. High Hopes

“ÇİRKİN ERKEK YOKTUR, BAKIMSIZ ERKEK VARDIR!”

ERKEK, KADIN, GENÇ, ÇOCUK, YAŞLI KATEGORİLERİNE BAKMADAN BAKIMLI OLMAK, “GÜZEL OLMAK” TRENDİ

Yazı: İlkay Zehra Ülbeği

Bu söz kadınlar için söylense de artık erkekler için de geçerli. Hatta genç, çocuk, yaşlı sıfatlarıyla da sınırlı değil bakımlı olmak arzusu, güzel hissetme isteği.

Antik Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın dillere destan süt banyoları, Büyük İskender'in başlattığı tıraş modası, tarihin akışında da insanların bakımlı ve güzel olmak istediklerini ispatlıyor.

“Ayna ayna söyle bana, var mı benden güzeli bu dünyada?” diyerek güzelliğinin dillere destan olmasını isteyen masal kahramanlarının söylemleriyle büyüyüp,

gerçekliğimize aktardığımız güzellik, güzel görünme tutkumuz şimdilerde sadece kadınlar için değil erkekler için de geçerli. Şöyle bir söz vardır hani “İnsanlar; kıyafetleriyle karşılaşır, kişilikleriyle uğurlanır.”

Estetik, güzellik, imaj, bakım artık günümüzde erkek-kadın tüm cinsler için çok önemli hale gelmiş bir durumda.

Yolda yürürken yanımızdan geçen erkeğin bakımlı kıyafeti, temiz ve fit hali, yanımızdan geçtikten sonra burnumuzda kalan temizlik ve hafif parfüm kokusu sanırım çoğumuzun dönüp arkasına baktıracak ve bu kim diye sorduracaktır.

Aynı şey elbette kadınlar için de geçerli. Beynimizin bir yerinde kalacak o ilk görüntü, ön yargımıza fakat olumlu bir ön yargıya neden olmakta.

İşte, aşta karşı cinse, ilk izlenim olarak olumlu elektrikler uçuşturmaktadır. Bu bilimsel olarak kanıtlanmış olup, iletişim uzmanları, imaj yapımcılar ağırlıklı olarak olumlu ön yargı geliştirme konusunda çalışmalarını yönlendirmektedirler.

Elbette bu ilk bakış sonrasında, bireyin kişiliği, becerileri, davranışları, her türlü ilişkinin sonucunu belirleyecektir.

Kleopatra

Güzellik nerde başlar?

Öncelikle temizlikte elbette, sonrasında ise bireyin kendini nasıl görmek istediğine göre bakım kürleri, lazer epilasyonlar, estetik dokunuşlarla devam eder.

Victor Hugo 'nun ünlü eseri "Notre Dame'in Kamburu" romanındaki Quasimodo'nun çirkinliği, çingene kızı Esmeralda'yı görüp ona âşık olmasına engel olamamışsa da sevdiğiyle bir birliktelik yazık ki yaşayamamıştır.

O zamanlar, günümüzdeki teknoloji mevcut olsaydı ki kısa süre önce ülkemizde yüz nakli gerçekleştirildiğini de göz önüne alırsak, birkaç estetik ameliyat zincirinden, iki-üç seans epilasyon uygulamasından sonra, belki de Quasimodo sevdiği kızla mutlu bir yaşam sürebilirdi.

Notre Dame'in Kamburu - Quasimodo

Güzelliğimiz için teknolojiyi geliştirenlere; TEŞEKKÜRLER!

Dünyada, ülkemizde ve güzel Adana'mızda bedenimizin bizi mutsuz eden bölümlerini istediğimiz gibi değiştirebileceğimiz olanaklarımız mevcut.

Gerek epilasyon-lazer epilasyon (istmeyen tüylerden tümüyle kurtulma) uygulamaları, gerek saç bakımları (saç ekme, saç ekletme), gerek bedenimizde istemediğimiz yağlardan cerrahi yöntemlerle kurtulma operasyonları (liposuction), gerek cerrahi yöntem yerine vücut şekillendirme aletleri (Radyofrekans, Vakum yöntemi, Kavitasyon), gerek yüzümüzde vücudumuzdaki beğenmediğimiz yerleri (kulak, burun, cilt, göğüs, vajina, kaş, dudak, diş, diş eti, aklınıza beğenmediğiniz neresi gelirse) estetik dokunuşlarla istediğimiz gibi estetik cerrahlarımız vasıtasıyla değiştirmemiz mümkün.

Bunun yanında ayak, el, yüz bakımları (manikür, pedikür, peelingler), masajlar, kalıcı makyajlar hem erkek hem de kadınlarımızın hizmetinde.

Gözlük kullanmamak adına göz çizdirme, lens uygulamaları da kullanabileceğimiz uygulamalar arasında.

Güzelliğimiz, bakımımız için teknoloji ve teknolojiyi geliştirenler sağ olsunlar var olsunlar demek istiyorum.

Bu dokunuşlar görüntümüzdeki sahteciliktir, önemli olan iç güzelliğimizdir diye itiraz edenler olabilir. Aynaya bakınca kendimizi mutlu, keyifli, enerjik, bakımlı hissediyorsak bu enerjimizi yakın, uzak çevremize de taşıyabiliriz düşüncesindeyim. O yüzden elimizde bulunan bu teknolojileri maddi olanaklarımız elverdiği ölçüde neden kullanmayalım ki?

Elbette yüzümüzde, gözümüzde, dudığımızda, vücudumuzda estetikleri abartıp, duyularımızı bile ifade edemeyecek duruma gelmeden yapmak, usta ellerde en doğal ve sağlığımızı tehlikeye atmayacak şekilde yaptırmak çok önemli.

Büyük İskender

Metroseksüel Erkeklerle ve Bu Tanıma Alışmaya, Sevmeye Başladık

“Metroseksüel” kelimesini önceleri “Kadınsı Erkek” olarak algılayan ama gün geçtikçe bunun doğru anlamının gündelik konuşma sözlüğümüzde yaygın olarak kullanılmasıyla, aynı zamanda erkekleri, kuaförlerimizde manikür, pedikür, yüz bakımı, epilasyon yaptırırken gördükçe, bu kavram artık toplumumuzda “Bakımlı Erkek”, “Dış Görünümüne Önem Veren Erkek” olarak kullanılmakta olup, kabul görmüş durumdadır.

Bu kavramın içeriğinde neler var kısaca bakacak olursak;

Tertemiz, deodorant-hafif parfüm kokulu mis gibi bir ten, bakımlı bir cilt, istenmeyen tüylerden arınmış sağlıklı bir vücut, beyaz, pırlıl pırlıl dişler; uzun, kısa, atkuyruğu yapılmış ne olursa olsun yağlardan arınmış, kepeksiz saçlar; bakımlı eller ayaklar tırnaklar; tertemiz, ütülü, lekesiz, abartısız kıyafetler; cilası, badanası yapılmış ayakkabılar; belki kulakta minicik şık bir küpe, kıyafeti tamamlayan şık bir fular, cepte bir kumaş mendil, gülen bir yüz, kibar, nazık davranış - örnek olarak yere tüküren, sıra kapmak için kaynak yapan bir erkek, bize hiç de güzel görünmez - güzel konuşma, nerde nasıl davranması gerektiğin bilme özelliklerini bir arada bedeninde ve ruhunda barındırabilme olarak özetleyebiliriz.

Halk sözlüğümüze ilk girdiği sıralarda “Metroseksüel erkek” aynı zamanda belirli gelir düzeyine sahip olarak algılanıyordu ama günümüzde bu da ortadan kalkmış durumda. Her gelir grubu için bakım artık mümkün.

Bakımsız erkeğe artık hatunlar yüz çevirir oldu

Elbette aynı şey erkekler için de geçerli. Bakımsızlığın birçok evliliği, ilişkiyi çıkmaza soktuğu da bir gerçektir. Karşı cinsi, cinsellik - görsellik açısından olumsuz etkilemektedir. Boşanma gerekçeleri arasında; kişilerin kendini bırakmaları, önemsememeleri, bakımlarını aksatmaları büyük bir yer kaplamaktadır.

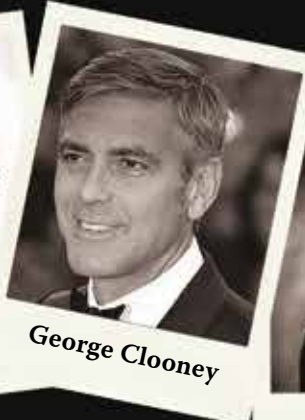
Önce kendimize ve sonra karşımızdakilere saygı kapsamında, bu kavramın sadece erkeklerle özgü değil tüm cinsiyet ve yaş kategorileri için de geçerli kılmalı diye eklemek istiyorum tekrar ve tekrar. ■

ilkayzehraulbegi@altinsehiradana.com

“ÇİRKİN İNSAN YOKTUR, BAKIMSIZ İNSAN VARDIR !”

Richard Gere

George Clooney

Alain Delon

Ayhan Işık

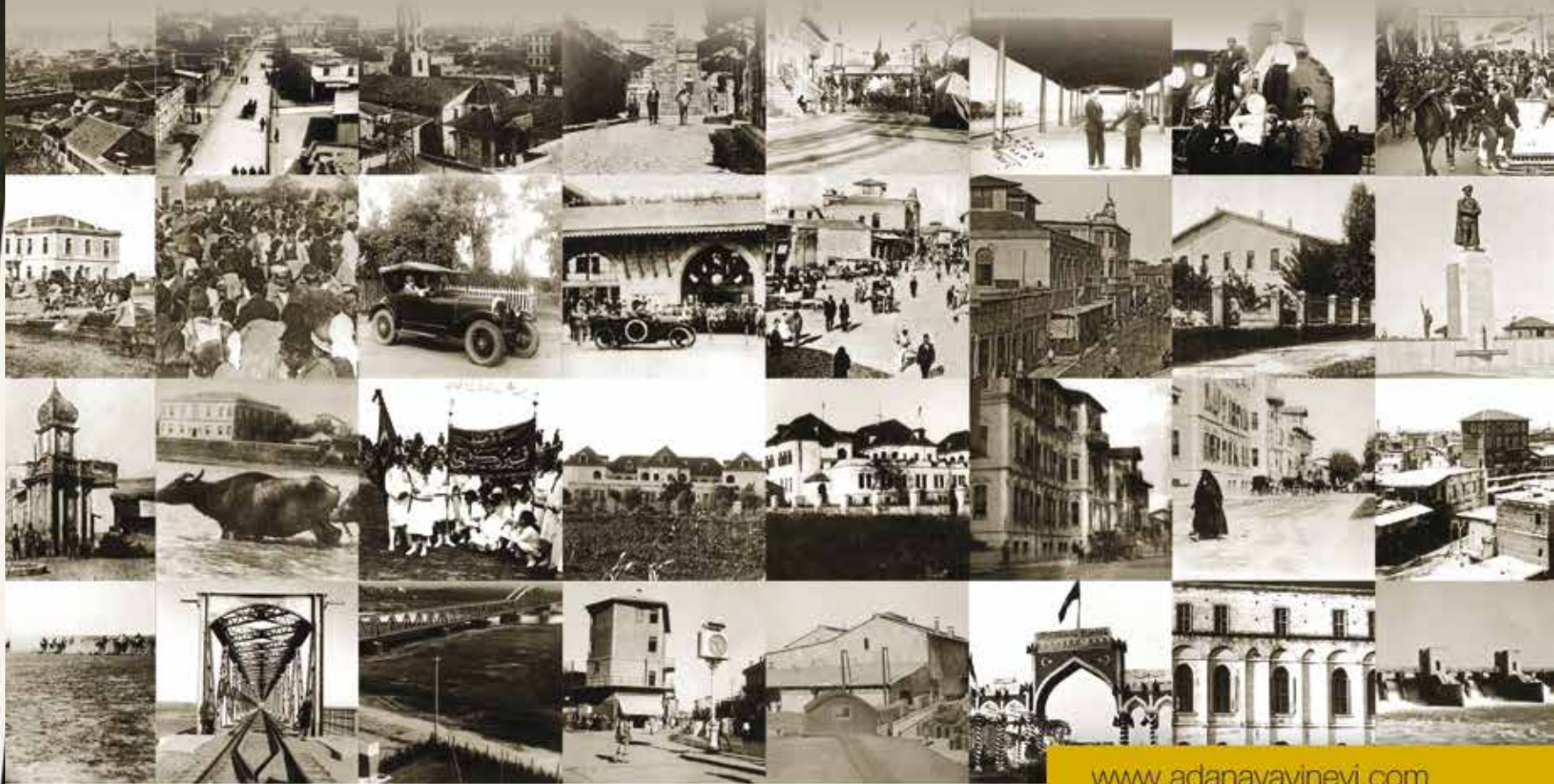
Mustafa Kemal Atatürk

BU DEĞERLİ ADANA FOTOĞRAFLARININ
DAHA FAZLASINI

ADANA YAYINEVİ

İNTERNET SİTESİNDEN SATIN ALABİLİRSİNİZ.

www.adanayayinevi.com

ADANA'YI SEVİYORUM

Yazı: Müge Köstem

Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu 2010 yılı sonlarında kurulduğunda Haluk Uygur'un eş zamanlı başlattığı Temel Fotoğrafçılık Atölyesine bizler 20-25 kişilik bir grup kaydımızı yaptırmıştık. Hepimiz mesleğinde istediği noktaya gelmiş ancak insanlara anlatmak istediklerimizi anlatmak için farklı yollar arayan kişilerdik. Aldığımız sadece basit bir fotoğraf eğitimi değildi. Sanat (buna sinema, tiyatro. Resim, vb gibi birçok dalı giriyordu), felsefe gibi konularda da eğitim alıyorduk. Bu arada Temel Atölye bitti ama eğitimimiz devam

ediyordu. Bir üst Atölye olan İleri Atölyeye geçtik. Atölyeye de bir isim gerekiyordu onu da bulduk IŞIL ATÖLYESİ. Bu atölye aslında yine Haluk Uygur sayesinde sonunda diploma alınacak olan iki yıllık bir Akademi'ye dönüşmüştü.

Bu arada yaptığımız projelerle Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformunun diğer üyelerinin yaptıkları projelere yetişmeye çalışıyorduk.

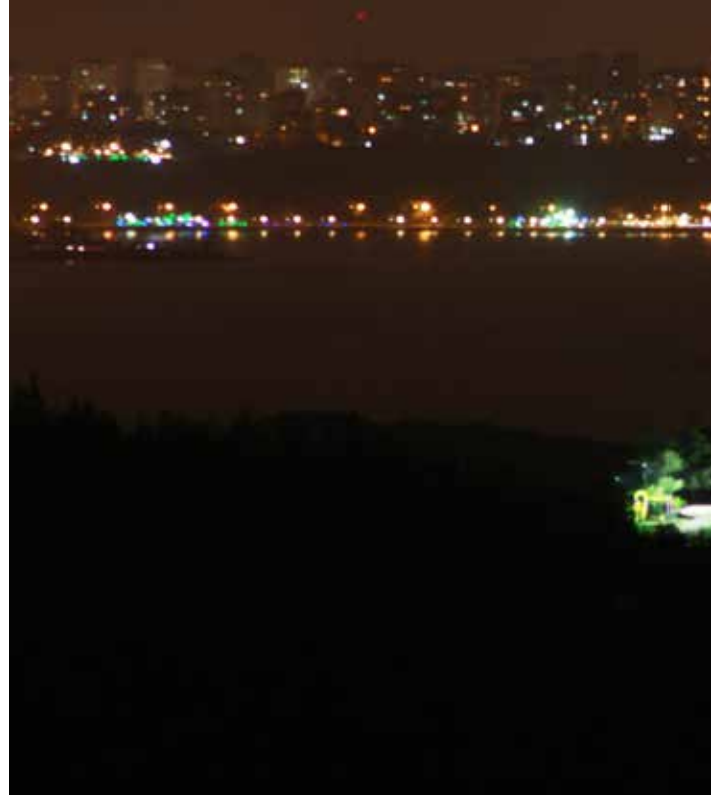
Hepimiz fark ettik ki anlatmaya ya da göstermeye çalıştığınız şeyler bir yerde eksik kalıyordu. Bunun da sebebini kısa zamanda bulduk. Bu şehirde yaşıyorsak bize dü-

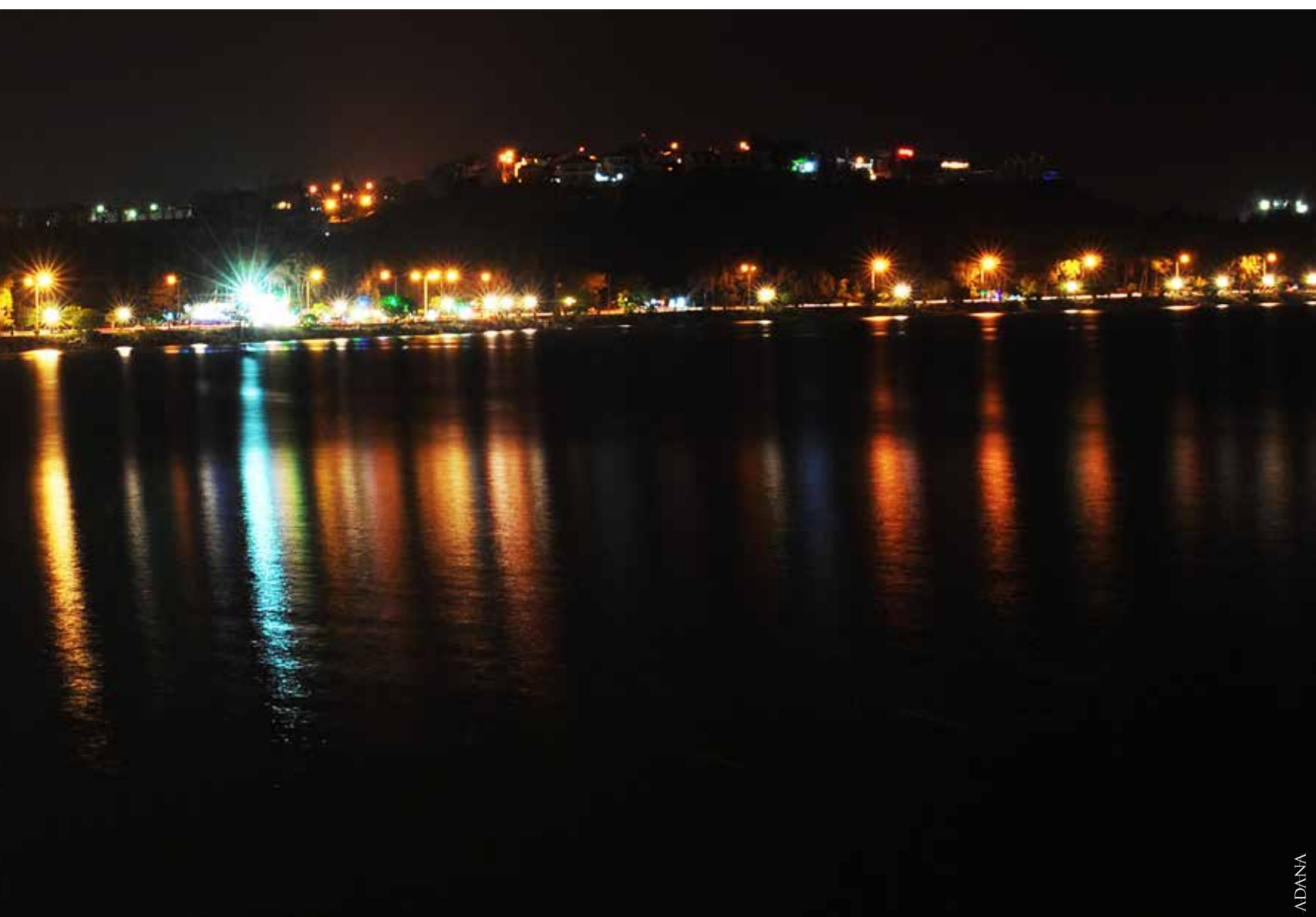
şen tüm Adana halkına kent kültürünü aşılama ve bu güzel şehri farklı gözlerden onlara gösterebilmektir. İşte bu son projemiz bu fikirle ortaya çıktı. Ve hepimiz her gün yanından geçip de bakıp görmediğimiz Adanamızı fotoğraflamaya çıktık. Aslında projede hedef büyük ve daha kat edeceği yol var. Ama biz ilk çekimlerimizle aslında ne kadar güzel, mistik ve farklı bir şehirde yaşadığımızı size de göstermek istedik. Bu kenti ulusal ve uluslararası alanlarda daha iyi yere getirmek için bizler yola çıktık sizlerde bize katılmak istemez misiniz?■

mugekostem@altinsehiradana.com

Limonlu

Hazırlayan: Nevcihan Çay **Fotoğraf:** Muhammed Gürel

Limonlu Pay Hamurunun Hazırlanışı

Malzemeler

250 gr un
¼ çay kaşığı tuz
100 gr tereyağı (soğumuş)
3 – 4 yemek kaşığı soğuk su

Yapılışı

Şeker, mısır nişastası, su ilave edilir. Koyulaşınca çırpılmış yumurta sarıları da karışıma eklenerek 1 – 2 dakika pişirilir. Elde edilen karışım ateşten alınarak içine 1 fişek Dr. Oetker limon aroması eklenir. Tereyağı ve limon suyunu çırpırak muhallebi kıvamında pişirdiğimiz hamurun üzerine serilir. Muhallebinin üzerine yayıp şekillendiriniz. 175 derecelik fırında 15 dakika üzeri pembeleşinceye kadar pişirilir. Çay Çiftlik dondurması ile servis edilir.

Limonlu Pay Malzemesinin Hazırlanışı

Malzemeler

3 yumurtanın sarısı
2 yemek kaşığı un
5 yemek kaşığı mısır nişastası,
300 gr şeker,
¼ çay kaşığı tuz
2 bardak su
2 yemek kaşığı tereyağı
1,5 tatlı kaşığı limon kabuğu rendesi
125 gr limon suyu

Bezenin Yapılışı

3 yumurta akını, bir tutam tuzu, 6 yemek kaşığı pudra şekerini, 1/2 paket vanilya ile karıştırınız.

Hamurun Yapılışı

Su hariç malzemeleri karıştırıp, hazırlanmış bezeyi ilave edip, suyu da ekleyerek hamura son şeklini vererek kalıba yayınız. 15-20 dakika 200 derecede pişiriniz.

PAY

MAMUL KURABİYESİ

Malzemeler

750 gr sarı un (yoksa ince irmik)
2 su bardağı un
250 gr tereyağı (eritilmiş)
1 su bardağı sıvıyağ
1 bardak ılık su (süt olabilir)
1 paket kabartma tozu

Malzemeler

1 su bardağı ceviziçi (minik doğranmış)
1 su bardağı izmir üzümü (çekirdeksiz)
¾ su bardağı şeker
1 dilim bayat ekmek içi
1 kaşık tatlı tarçın
½ çay kaşığı karanfil

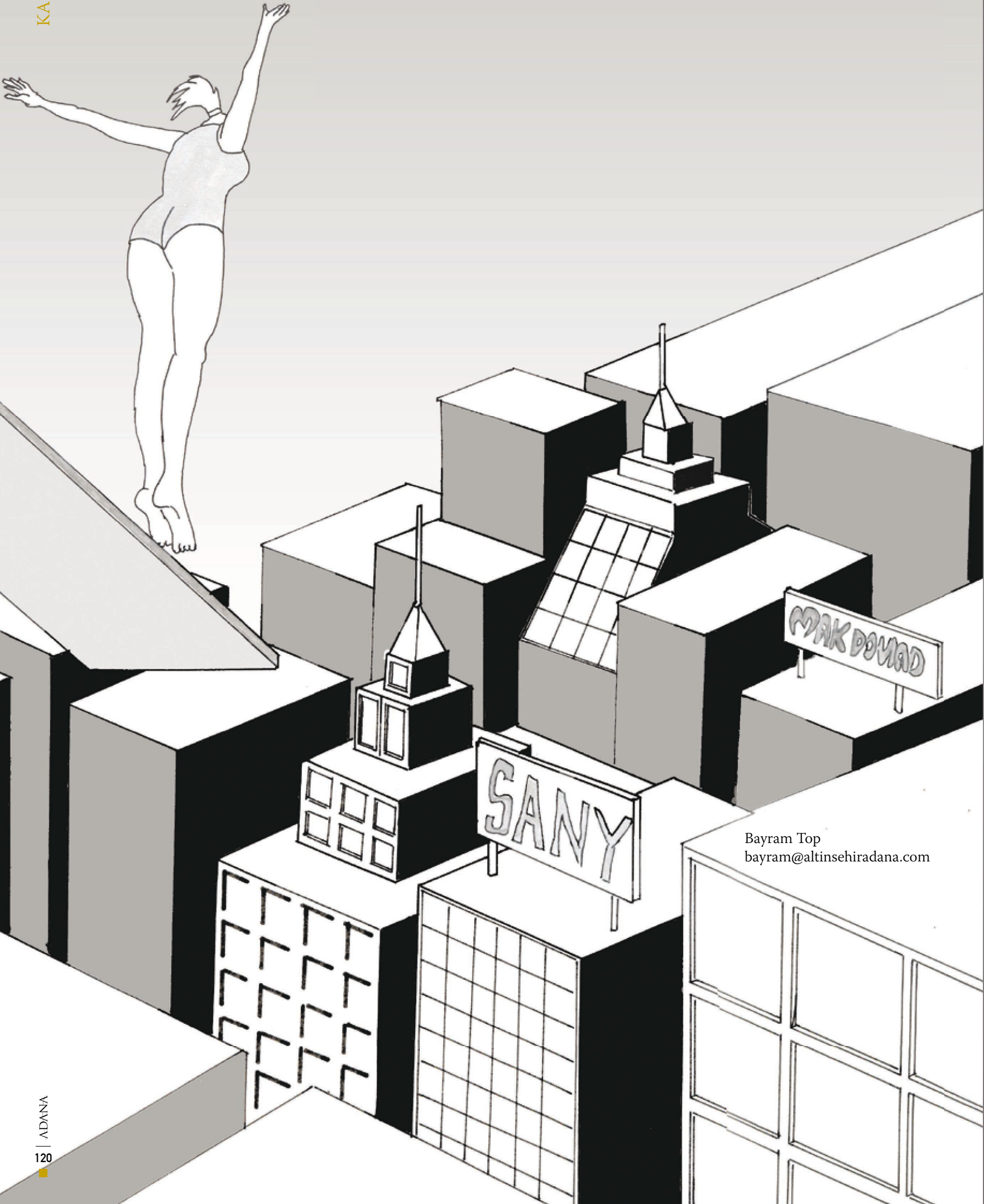
Yapılışı

½ su bardağı ılık suda irmiği ıslatıp,unu ve diğer malzemeleri ilave edin. Hurmaları küçük küçük doğrayıp ceviz büyüklüğündeki hamurun içine yerleştirip kurabiye şeklini vererek kapatıyoruz. Arzu edildiği takdirde hurma yerine tarçın veya ceviz de konulabilir.

Ekmek içi, süt şeker, üzüm suyu çekilinceye kadar pişirilir, ateşten alınıp içine ceviz, karanfil ve tarçın ile karıştırılarak hamurun içine yerleştirilir. Servis yaparken üzerine pudra şekeri serpilir. Afiyet olsun.■

nevcihancay@altinsehiradana.com

Bayram Top
bayram@altinsehiradana.com

KAMBETON

LTD.ŞTİ.

www.kambeton.com.tr

hızlı, modüler, ekonomik...

www.altekmak.com

Türkiye'nin en büyük Endüstriyel Yapı Marketi
Çok Yakında...

Ceyhan yolu 5. Km Adana / Tel: 0.322 359 08 08

